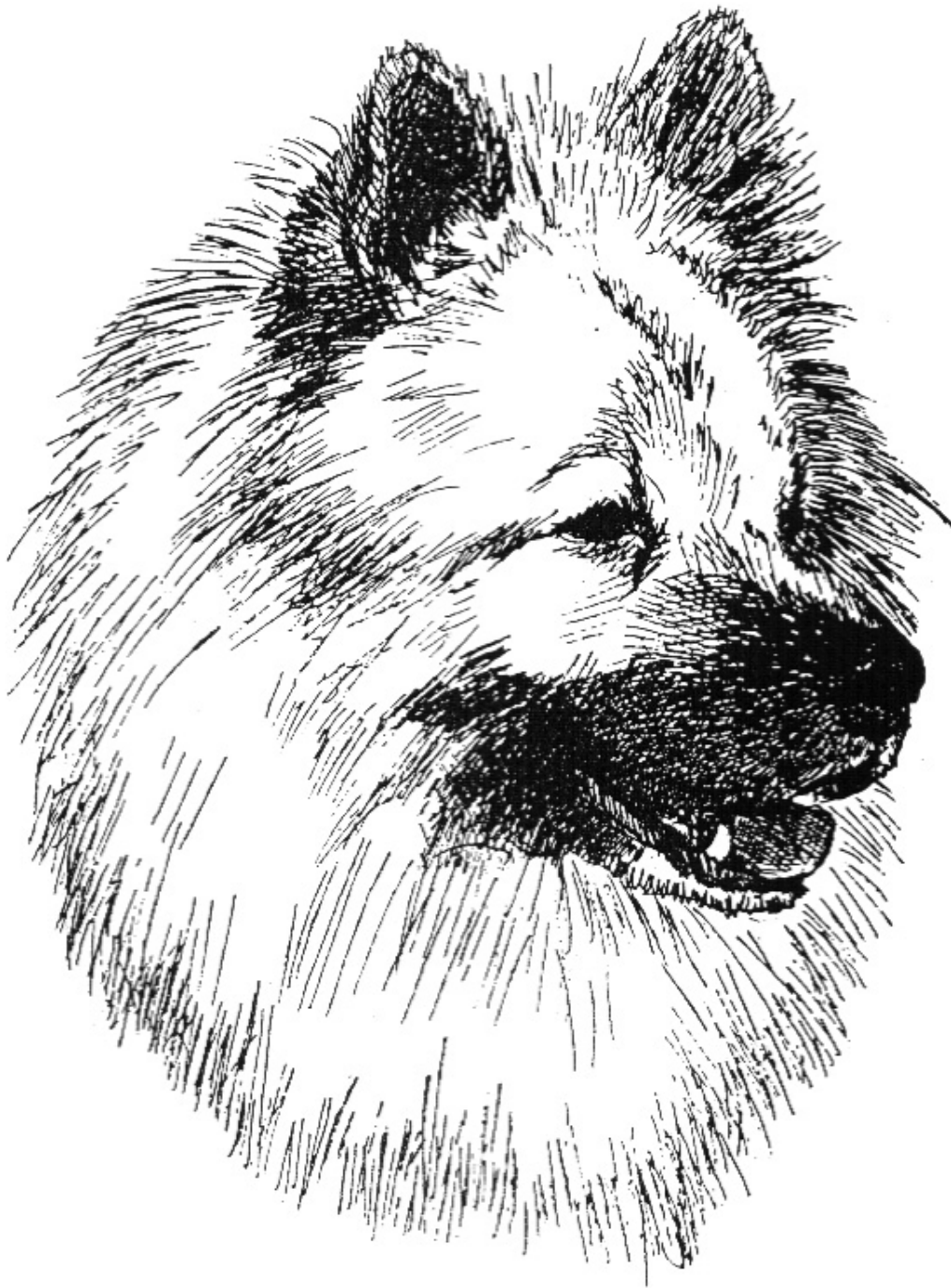

EURASIERIN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2022-2026

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa 1.10.2017

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 25.04.2016

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 09.08.2016

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt päivityksen 14.12.2021

Sisällys

1 YHTEENVETO	4
2 RODUN TAUSTA	6
3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	9
4 RODUN NYKYTILANNE	11
4.1 POPULAATION RAKENNE JA JALOSTUSPOHJA	11
4.1.1 Rekisteröinnit Suomessa ja sukusiitos	12
4.1.2 Jalostuspohja	17
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	24
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	25
4.2 LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN SEKÄ KÄYTTÖMINAISUUDET	25
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun tarkoituksesta	25
4.2.2 Jakautuminen näyttely-, käyttö-, tms. – linjoihin	26
4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus	26
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	26
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet	34
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	35
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista	36
4.3 TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN	36
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet	45
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	55
4.3.4 Lisääntyminen	56
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	57
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	57
4.4. ULKOMUOTO	59
4.4.1 Rotumääritelmä	59
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	63
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	64
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	64
5 YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	65

5.1. Käytetyimpien jalostuskoirien taso	65
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	67
6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	71
6.1 Jalostuksen tavoitteet	71
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	74
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	76
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	77
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	79
7 LÄHTEET	80

LIITTEET

LIITE 1 Yhteenveto käytös- ja luonnekyselystä 2020

LIITE 2 Yhteenveto terveyskyselystä 2021

1 YHTEENVETO

Tavoiteohjelman avulla pyritään ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen tai sairauksien leviämistä rodun kantaan, jotka alentavat koiran elinkykyä tai heikentävät sen elämän laatua.

Kuvaus rodusta, rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Eurasier on kotoisin Saksasta. Sen jalostus alkoi 1960-luvulla risteyttämällä chow chow ja wolfspitz. Rotu tunnettiin aluksi nimellä wolf-chow. Samojediristeytyksen jälkeen sen nimeksi tuli eurasier. FCI tunnusti rodun vuonna 1973. Eurasier on jalostettu seurakoiraksi; sen käyttötarkoitus on aina ollut kaikissa maissa seurakoirana oleminen, mitä voidaan pitää rodun käyttöominaisuutena. Ihanteellinen seurakoiran luonne on ollut alusta alkaen jalostuksen tärkeimpiä tavoitteita.

Ensimmäiset eurasierit on tuotu Suomeen vuonna 1989 Saksasta. Vuoteen 2020 mennessä eurasiereja Suomessa on kasvattanut 48 kasvattajaa ja rekisteröinnit ovat vaihdelleet 13 ja 109 välillä vuosittain. Suomen rotuyhdistys, Suomen Eurasier Kerho Ry, on perustettu vuonna 1991. Jäsenmäärä vuonna 2020 oli 381. Yhdistyksen hallitus nimeää vuosittain jalostustoimikunnan, joka pyrkii pitkäjänteiseen jalostustyöhön ja pitää yhteyttä ulkomaille. Jalostustoimikunnan keskeisin tehtävä on puolueettoman ja monipuolisen tiedon kerääminen ja edelleen tiedottaminen.

Rodun kotimaassa Saksassa eurasiereita on melko runsaasti. Siellä rekisteröidään vuosittain 300–400 pentua Saksan kennelliiton alaisuudessa. Rotua esiintyy muuallakin Euroopassa sekä nykyään myös USA:ssa ja Kanadassa. Pohjoismaista Ruotsissa rekisteröidään eniten pentuja. Rodun geenipohja on maailmanlaajuisesti katsoen pieni. Geenipohja pyritään pitämään mahdollisimman laajana ja sitä halutaan parantaa uusilla risteytyksillä alkuperäisrotuihin. Ulkomaisia tuontikoiria on tuotu eri maista ja jalostustoimikunta auttaa mielellään löytämään mahdollisimman eri sukuisia koiria. Vaikka kanta on Suomessa pieni, koiria on viety useaan maahan, myös rodun kotimaahan.

Eurasier-populaation monimuotoisuuden turvaamiseksi on suositeltavaa käyttää jalostukseen mahdollisimman paljon eri narttuja ja uroksia. Yksittäisten koirien runsas käyttö aiheuttaa pienessä kannassa nopeasti geenipohjan kaventumista. Tärkeimmät rodun jalostuspohjaa kaventavat tekijät ovat yksittäisten koirien ja/tai linjojen liian runsas jalostuskäyttö sekä jalostusmateriaalin (erityisesti urosten) vähäinen määrä Suomessa.

Rodun vahvuutena nähdään yhä lisääntyvä kansainvälinen yhteistyö sekä yhdistys- että kasvattajatasolla. Uhkina geenipohjan jatkuva kaventuminen, mahdollisesti kasvavat lisääntymisongelmat (epäonnistuneet astutukset näkyvät heti pentutilanteessa ja rekisteröinneissä) ja rekisteröintien jatkuva alhaisuus. Rotuyhdistyksen ja jalostustoimikunnan tehtävänä on valvoa, että rotu kehittyy toivottuun suuntaan eikä uusia riskejä ja uhkia pääse muodostumaan. Valistus, tiedon jako ja tieto-aidon lisääminen on tärkeää rotuyhdistystyössä. Toivottavasti käytössämme on yhä kattavammin kansainvälisiä tietokantoja terveydestä ja sairauksista.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Käytös- ja luonnekyselyn 2020 mukaan omistajista 98 % on tyytyväisiä rotuvalintaansa. Tyytymättömyyttä viime kyselyyn vastanneiden kesken aiheutti heikko hermorakenne ja luonne: arkuus, epävarmuus, hermostuneisuus tai varautuneisuus. Luonteiden parantamiseen pyritään vaikuttamaan jalostusvalinnoilla sekä jakamalla tietoa pentujen sosiaalistamisen tärkeydestä. Yhä useampaa koiraa voidaan pitää vilkkaana. Hermorakenteeseen onkin kiinnitettävä huomiota. Ulkomuototuomareita koulutetaan huomioimaan paremmin oikea rodunomainen luonne.

Vaikka eurasier onkin seurakoiria, sen kanssa voi harrastaa monipuolisesti esim. tokoa, näyttelyitä ja agilityä. Kolme koiraa on suorittanut käyttäytymiskokeen. Kuusi koiraa on suorittanut MH-luonnekuvauksen. Vuosina 2011–2020 on luonnetestattu 27 koiraa.

Terveys ja lisääntyminen

PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ovat lonkkanivelen kasvuhäiriö (HD) ja perinnölliset silmäsairaudet. Suomessa 45 % vuosina 1991–2020 syntyneistä koirista on kuvattu. Jalostukseen vuosina 2010–2020 käytetyistä koirista 69,6 % olivat A-lonkkaisia, 25,5 % B-lonkkaisia, 3,1 % C-lonkkaisia ja ei tutkittuja 1,8 % (ulkomaalaisia uroksia). Pevisaan ohjelmaan lisättiin raja-arvo (30.6.2022 alkaen), jonka mukaan lonkkakuvaustuloksen C saanut koira, voidaan parittaa vain tuloksen A tai B tuloksen saaneen koiran kanssa.

Vuosina 1991-2020 syntyneistä koirista 39,5 % on silmätarkastettu (suhteellinen määrä on pienentynyt, ent. 42 %). Silmäsairauksista rodussa esiintyy yleisimmin distichiasista, löydös 23,4 % (ent. 32 %) tutkituista koirista. Myös tutkimattomilla koirilla saattaa olla lonkkatulokset, mutta koska niitä ei ole koiranetissä virallisena tietona, niin niitä ei ole tähän JTO:hon huomioitu.

Patellaluksaatiota ja kyynärnivelen kehityshäiriötä esiintyy rodussa ja niiden tutkimista suositellaan. Kasvattajien toivotaan jatkossakin noudattavan kompensaatiosuositusta kuvaustulosten ja distichiaksen osalta. Muita merkittäviä sairauksia ovat allergiset oireet ja iho-ongelmat, jotka vaikuttavat koiran elämään. Kilpirauhasen vajaatoimintaa ja haiman vajaatoimintaa tavataan; viime vuosina diagnosoitujen koirien määrä on ollut kasvussa. Ne ovat merkityksellisiä sairauksia koiran jokapäiväisen elämän kannalta, joten toivottavaa olisi, että koirien kasvattajat ja omistajat ilmoittaisivat avoimesti koiralla todetuista sairauksista ja vioista yhdistyksen jalostustoimikunnalle, jotta terveystilannetta voitaisiin seurata tehokkaasti ja tehdä sen pohjalta suosituksia jalostusvalintoihin. Kasvattajasitoumuksen allekirjoittaneilta kasvattajilta edellytetään Suomen Kennelliiton ja rotuyhdistyksen määräysten ja suositusten tuntemusta ja noudattamista.

Ulkomuoto

Eurasier on ulkomuodoltaan liioittelematon. Huomattavimmat ulkomuodolliset ja rakenteen ongelmat liittyvät liian jyrkeihin runkoihin (raskas luusto) ja liian raskaisiin (leveisiin) päihin, etuosien rakenteisiin ja –liikkeisiin sekä takaosan puutteellisiin kulmauksiin. Karvoitus on suomalaisilla eurasiereilla hieman liian tiheää (liikaa). Ulkonäön kirjavuus rodun yksilöiden välillä on sekä vahvuus että jalostuksellinen haaste, mikä liittyy myös geneettiseen monimuotoisuuteen.

2 RODUN TAUSTA

Rodun kehittäjä on saksalainen Julius Wipfel, joka toivoi itselleen koiraa, joka olisi alkukantainen, hyvin sopeutuvainen ja jolla olisi esi-isiansä, susien, sosiaaliset kyvyt. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi risteytettiin chow chow ja wolfspitz. Jalostustyö käynnistyi vuonna 1960 Weinheimissa, jossa perustettiin myös ensimmäinen kynologinen yhdistys syntyvälle rodulle (Kynologischen Zuchtgemeinschaft für Wolf-Chow Polarhunde Sitz Weinheim e.V. – myöhemmin Eurasier-Klub e.V. Sitz Weinheim – EKW - joka on edelleen olemassa). Tavoite oli saada aikaan arktinen, alkuroduistaan erottuva pystykorvatyyppi, jolla olisi viehättävä, sen aikaisiin (nykyaikaisiin) elinolosuhteisiin sopeutuva luonne ja jossa esiintyisi kauniita eri värejä.

Aluksi risteytettiin kolme chow chow -urosta neljän Wipfelin omistaman ja/tai kasvattaman wolfspitz -nartun kanssa. Odottamattomasti jokainen pentue koostui kolmesta aivan erilaisesta tyyppistä. Kaksi ei-toivottua tyyppiä olivat vahvasti villikoirantyyppisiä (susi/dingo) koiria, jotka olivat sekavärisiä, luonteeltaan äärimmäisen herkkiä, susimaisia ja sopimattomia seurakoiraksi sekä erittäin paljon chow chowia muistuttava tyyppi, jolla saattoi olla vielä chow chowiakin tiheämpi karvapeite. Vähiten tuli esiin arktisen tyyppin edustajia, joita kuitenkin oli jokaisessa pentueessa. Tämä toivottu ”arktinen pystykorvatyyppi” oli luonteeltaan hyvin viehättävä ja tasapainoinen. Ainoastaan jälkimmäinen tyyppi oli kelvollinen jatkojalostukseen. Ensimmäisestä vaiheesta karsittiin jalostuksesta 25–50 % pennuista. Yllättävää oli se, että jo nämä ensimmäisen sukupolven jälkeläiset kasvaessaan aikuisiksi edustivat tyyppiä, joka oli jalostuksen tavoitteena ja vastasivat silloista rotumääritelmää. Hämmästyttävästi niillä oli myös samanlainen, erikoinen, viehättävä luonne, joka on säilynyt muuttumattomana rodun ominaisuutena näihin päiviin asti.

Tätä chow chow-wolfspitz -risteytystä kutsuttiin nimellä wolf-chow. Useampi kasvattaja oli tässä vaiheessa mukana uuden rodun jalostuksessa (18 eri kasvattajaa vuosina 1960–1972). Neljanteen wolf-chow-sukupolveen asti ei käytetty takaisin risteyttämistä alkurotuihin eikä koskaan muuta kuin arktista tyyppiä, jonka miellyttävä luonne haluttiin säilyttää voimakkaalla valinnalla. Jotta toivottu tyyppi saatiin vakiintumaan nopeasti ja varmasti, käytettiin samaa, kaikkein eniten haluttua tyyppiä edustavaa urosta kaikille nartuille. Tämä toimenpide toi toivotun tuloksen, mutta sukusiitosaste kasvoi myös korkeaksi. Päätettiin risteyttää vielä wolfspitz-uros ja chow chow-narttu sekä aikaisemmista poikkeavaa linjaa edustavat chow chow-uros ja wolfspitz-narttu keskenään. Kakkosvaiheessa oli karsinta yhdestä kahteen pentua pentueesta. Wolf-chow oli tähän aikaan jo kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu rotu. Rekisterissä oli yli 200 koiraa.

Linjoja, joissa ei ole käytetty samojedinkoiraa, kutsutaan vieläkin ns. vanhaksi kannaksi. Valitettavasti lyhyessä ajassa tapahtuneen ankaran oikean tyyppin tavoittelun vuoksi jalostuksessa käytettiin jopa täyssisarparituksia. Sen seurauksena pentuekoko pieneni valtavasti, ja esiin alkoi tulla vikoja ja sairauksia. Niinpä oli keksittävä jotain uutta.

Vuonna 1972 otettiin rekisteriin hyvin keksinvärisen samojedinkoirauros Cito v. Pol (esiintyy myös nimellä Orion von der Bergstrasse), joka risteytettiin neljän eri linjaa edustavan wolf-chow-nartun ja yhden chow chow-nartun kanssa. Kaikki samojedinkoira-wolf-chow -yhdistelmien pennut olivat arktista pystykorvatyyppiä, samojedinkoira-chow chow -yhdistelmän pennut taas mastiffimaisia ja eikä niitä käytetty jalostukseen. Aikaansaatu miellyttävä luonne säilytettiin ja liian chow chow- ja pystykorvatyyppiset koirat syrjäytettiin jalostuksessa. Vuosina 1972–1973 risteytettiin myös chow chow-narttu wolfspitz-uroksen kanssa. 1984–1986 risteytettiin chow chow-uros ja wolfspitz-narttu (”Unland-linja”). Unland-linjasta käytettiin jatkojalostukseen useita koiria, mutta nekin valittiin jalostukseen (tai suljettiin pois) jalostustarkastuksen (sis. terveystutkimuksia) kautta. Osa Unland-linjan F1-sukupolven koirista oli kooltaan alle rotumääritelmän. Molemmilla myöhemmillä risteytyksillä oli hyvin positiivinen vaikutus jalostukselle ja sukusiitosaste saatiin laskemaan

Vuosien 1972–1973 risteystysten myötä wolf-chow -jalostus päättyi ja eurasierin jalostus alkoi. Rodunnimi, eurasier, kertoo sen osittain eurooppalaisesta ja osittain aasialaisesta alkuperästä. Ensimmäinen eurasierin virallinen rotumääritelmä on vuodelta 1973, jolloin VDH (Verband für das Deutsche Hundewesen e.V. Sitz Dortmund) ja FCI (Federation Cynologique Internationale) tunnustivat eurasierin omaksi rodukseen. Saksassa on tehty myöhemmin uusia chow chow-wolfspitz -risteytyksiä, kuten 1980-luvulla von Unland -kennelissä (näitä risteilyksiä, ja näin ollen myös chow chow-uros Herold vom Geisterhaus ja wolfspitz-narttu Molly vom Salzberg, on myös suomalaisten koirien sukutauluissa). 1980-luvulla otettiin rotuun ”eurasiertaustainen” narttu Senta vom Hohen Wall, jonka sukutaulu ei ole tiedossa ja wolfspitz-urokset Axel vom Steinfeld sekä Amor vom Pferdskamp. Vuonna 2003 risteytettiin kaksi wolfspitz-urosta kahden eurasier-nartun kanssa. Vain toinen sai pentuja. Useita koiria tästä pentueesta on käytetty jatkojalostukseen.

Eurasier on jalostettu seurakoiraksi; sen käyttötarkoitus on kaikissa maissa seurakoirana oleminen, mitä voidaan pitää rodun käyttööminaisuutena. Ihanteellinen seurakoiran luonne on ollut alusta alkaen terveyden lisäksi jalostuksen tärkeimpiä tavoitteita.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Suomeen ensimmäiset eurasierit tulivat 1989 Saksasta. Rodun tuonnissa Suomeen ja rotuyhdistyksen perustamisessa apuna olivat saksalainen ulkomuototuomari Hans Rossow ja hänen suomalainen vaimonsa Satu Rossow. He vierailivat Suomessa rajojen auettua eurasierinsa Dotso von Finnenhausin kanssa Jyväskylän näyttelyssä 1980-luvun lopulla. Heidän vierailunsa herätti välittömästi tulevien suomalaisten eurasier-harrastajien kiinnostuksen rotuun.

Ensimmäiset eurasier-pentueet syntyivät Suomessa Leoniitan ja Tuiskuviiman kenneleihin vuonna 1990. Vuosina 1989–2020 eurasiereja on kasvattanut Suomessa yhteensä 48 kasvattajaa. Viimeisen 20 vuoden aikana eurasiereja on kasvattanut 36 kasvattajaa. Keskimäärin pentueita syntyy yhdelle kasvattajalle vuosittain 1-2. Suomalaisten kasvattamia pentuja syntyy vuosittain (1990–2020) keskimäärin 49 (edellinen luku 1990-2016 oli 43). Tuontikoiria on rekisteröity vuosittain (1989–2020) keskimäärin 2 (k.a. 2,6), mikä on huolestuttavan vähän, ottaen huomioon rodun geenipoolin kapeuden Suomessa. Viime vuosina (2010->) tilanne on parantunut, mutta tuontikoirien sukutauluihin tulee kiinnittää huomiota, ettei tuoda saman sukuisia kuin mitä Suomessa jo on. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Vuositilasto: pentueet, pennut syntymävuoden perusteella ja tuonnit (lähde KoiraNet 28.4.2021)

Vuosi	Pentueiden lkm yht.	Pentujen lkm yht.	Tuontien lkm yht.
1989	0	0	5
1990	2	12	1
1991	3	18	6
1992	5	30	2
1993	5	31	0
1994	9	43	0
1995	9	51	1
1996	5	32	0
1997	9	48	0
1998	10	53	2
1999	8	41	2

2000	5	23	1
2001	8	33	0
2002	10	59	1
2003	3	13	2
2004	5	25	0
2005	7	31	7
2006	10	61	0
2007	6	36	4
2008	7	34	4
2009	5	27	5
2010	12	62	5
2011	7	44	2
2012	9	50	6
2013	15	90	1
2014	12	73	7
2015	10	70	3
2016	18	108	1
2017	14	66	5
2018	13	78	4
2019	15	82	3
2020	14	87	2

3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Nykyinen rotua harrastava yhdistys/järjestö

Suomen Eurasier Kerho Ry perustettiin ja rekisteröitiin elokuussa 1991. Yhdistys hyväksyttiin Suomen Kennelliiton jäseneksi huhtikuussa 1994. Yhdistys on ollut rotujärjestönsä Suomen Seurakoirayhdistys ry:n jäsenyhdistys vuodesta 1997. Vuonna 2009 Suomen Eurasier Kerho Ry:n status muuttui rotua harrastavaksi yhdistykseksi. Statusmuutos mahdollistaa mm. virallisten näyttelyiden järjestämisen. Yhdistyksen tarkoitus on edistää rodun kasvattamista ja jalostamista sekä jakaa rotutietoutta niin jäsenistölleen kuin muulle yleisölle.

Kansainvälinen yhteistyö etenkin muutamien eurooppalaisten rotuyhdistysten välillä on melko merkittävää. Kansainväliseen eurasier-yhdistykseen (IFEZ – Internationale Föderation für Eurasierzucht) kuuluu Saksan kahden rotuyhdistysten (EKW, ZG) lisäksi Itävallan (ECA), Sveitsin (EFS), Iso-Britannia (SEA), Alankomaiden (EVN), Suomen (SEK), Belgian (ECB), Tanskan (EKD), Italian (ECI) ja Yhdysvaltojen (USEC) eurasieriyhdistykset. IFEZ kerää ja vaalii kansainvälisesti terveystietoja jäsenyhdistysten jalostustoimikuntien ja kasvattajien käyttöön. Jäsenyhdistyksillä on käytössään yhteinen terveyteen liittyvä tietokanta, jossa on jo yli 25 000 eurasierin tiedot. IFEZ kokoontuu vuosittain keskustelemaan erilaisista eurasieriin liittyvistä teemoista (sairaudet, jalostus, kasvatus jne.). IFEZ toimii myös rodun etujärjestönä suhteessa FCI:hin.

Yhdistys järjestää vuosittain kesä- ja talvipäivät. Yhdistyksen jäsenten omistamat koirat kilpailevat Vuoden Eurasier ja Vuoden Harrastaja Eurasier -titteleistä kalenterivuosittain. Alue toimintaa järjestetään jonkin verran. Monilla alueilla on jo nimetty yhteyshenkilöt, jotka vastaavat alueen eurasier-tapaamisista. He järjestävät myös rodusta kiinnostuneille mahdollisuuksia tutustua rotuun ja alueen koiriin. Yhdistyksen jäsenlehti Eurasier-Uutiset on ilmestynyt vuodesta 1993 ja ilmestyy edelleen neljä kertaa vuodessa.

Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Vuoden 2020 lopulla kerhon jäsenmäärä oli 381. Tästä määrästä varsinaisia jäseniä oli 318. Loput 63 jäsentä olivat perhejäseniä, nuorisojäseniä sekä muita jäseniä (sisältäen kunniajäsenet, ainaisjäsenet, tuomarit ja yhteyshenkilöt).

Taulukko 2. Jäsenmäärien kehitys 2005–2020 (Lähde: Kerhon toimintakertomukset)

	Jäsenet yhteensä	Varsinaiset jäsenet	Muut jäsenet
2005	182	155	27
2006	208	185	23
2007	206	191	15
2008	197	181	16
2009	203	186	17
2010	207	173	34

2011	222	201	21
2012	234	213	21
2013	235	205	30
2014	282	246	36
2015	350	289	61
2016	371	313	58
2017	399	339	60
2018	365	306	59
2019	345	286	59
2020	381	318	63

Suomen Eurasier Kerho Ry:n jäsenmäärä on reilussa kymmenessä vuodessa lähes tuplaantunut. Suurin osa kasvattajista liittyvät pennunostajat Suomen Eurasier Kerho Ry:n jäseniksi, joten pentumäärien kasvaessa toivottavasti myös kerhon jäsenmäärä jatkaa hienoista kasvuaan. On tärkeää, että kerho panostaa myös jatkossa siihen, että kerhoon kuulumisen tuo selkeitä etuja sekä kasvattajille että muille jäsenille.

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Yhdistyksen hallitus nimeää jalostustoimikunnan puheenjohtajan ja 3-4 muuta jäsentä. Pitkäjänteisen jalostustoiminnan mahdollistamiseksi pyritään toimikunnan jäsenten vaihtuvuus pitämään alhaisena. Rotuyhdistys on sitoutunut kouluttamaan jalostustoimikunnan jäseniä, muun muassa mahdollistamalla heidän osallistumisensa erilaisille kursseille. Jalostustoimikunnan keskeisimpiä tehtäviä ovat tiedon kerääminen ja edelleen tiedottaminen, jalostustarkastusten järjestäminen sekä neuvonta ja ohjaus. Kattava, puolueeton ja monipuolinen terveystietojen kerääminen sekä jakaminen toteutuvat muun muassa terveystilastojen, terveys- ja pentuekyselyiden ja Eurasier-Uutisten välityksellä. Tulevien vuosien tavoite on saada terveystietoja ja -tilastoja entistä käytettävämpään muotoon. Näyttelytulokset tallennetaan ja tilastoidaan näyttelytoimikunnan toimesta.

Jalostustoimikunta pitää yhteyttä ulkomaille ja neuvoo myös ulkomaisten jalostusyksilöiden maahantuonnissa. Jalostustoimikunta noudattaa jalostuksen tavoiteohjelmaa ja huolehtii sen toteutumisen seurannasta. Jalostustoimikunta antaa tietoja yhdistelmistä pyydettyäessä, käytettävissä olevan tiedon puitteissa. Kasvattajat saavat apua ja neuvontaa tarvittaessa.

Jalostustoimikunnan rooli ei ole tehdä päätöksiä kasvattajien puolesta, vaan valinnanvapaus ja vastuu yhdistelmistä jää viime kädessä kasvattajalle.

4 RODUN NYKYTILANNE

Rodun kotimaassa Saksassa eurasiereita on melko runsaasti, mutta rekisteröintejä Saksan kennelliiton alaisuudessa olevien kolmen kerhon osalta tehdään enää vain noin 150 / vuosi (lähde: IFEZ jalostustietojärjestelmä), kun ennen rekisteröintimäärät ovat olleet 300-400 pentua vuositasolla. Ranskan rekisteröintimäärät ovat taas olleet viimeiset kymmenen vuotta joka vuosi kasvussa, tällä hetkellä 10 vuoden keskiarvo vuosien 2010-2019 rekisteröinneissä on jo noin 800 pentua. Vuonna 2018 ja 2019 rekisteröityjä pentuja oli jo yli 1200. Rotua esiintyy myös muissa Euroopan maissa sekä nykyään jonkin verran USA:ssa ja Kanadassa. Pohjoismaista pentuja rekisteröidään eniten Ruotsissa. Vuosina 2011–2020 Saksan kolmessa eurasier-yhdistyksessä rekisteröitiin 1494 koiraa. Tällä hetkellä Saksassa on 8 eri eurasier-yhdistystä, joista 3 (EKW, ZG, KZG) on Saksan Kennelliiton (VDH) alaisia. Muut yhdistykset rekisteröivät pentunsa joko omaan rekisteriinsä tai edellä mainittujen kolmen yhdistysten kautta. On huolestuttavaa, että merkittävä määrä jalostuskoiria/kasvattajia on siirtynyt ”virallisten” kerhojen alaisuudesta pois ja paljon pentueita rekisteröidään tällä hetkellä FCI:n ulkopuolisiin rekistereihin. Kullakin kerholla on perinteisesti ollut oma ”ideologiansa” ja sukulinjansa, mutta sittemmin ne ovat sekoittuneet tai sekoittumassa.

4.1 POPULAATION RAKENNE JA JALOSTUSPOHJA

Eurasiereiden populaation koossa on huomioitava rodun lyhyt historia Suomessa. Lähes kaikki yksilöt voidaan jäljittää koiriin, joista rodun jalostus alkoi. Rodun kanta ei ole maailmanlaajuisesti katsottunakaan kovin laaja ja geenipohjaa on haluttu laajentaa mainituilla uusilla risteytyksillä alkurotuihin. Rodun parissa on pyritty tuomaan eurasiereita ulkomailta, jotta saadaan uutta geenimateriaalia. Tuontikoiria rekisteröitiin vuosina 2000–2020 63 kappaletta. Muutamia narttuja on astutettu vuosien varrella ruotsalaisilla, ranskalaisilla ja saksalaisilla uroksilla, yksittäisiä uroksia on käytetty mm. Venäjältä ja Alankomaista.

Ensimmäiset Suomeen tuodut eurasierit tulivat Saksasta. Tuontiuroksia rekisteröitiin vuosina 2000–2020 yhteensä 37 kpl, tuontinarttuja vastaavasti yhteensä 29 kpl. Eniten koiria on tuotu Ruotsista, Saksasta ja Tanskasta, mutta tuontikoiria on tuotu myös Luxemburgista, Kanadasta, Italiasta, Iso-Britanniasta, Sveitsistä, Ranskasta, Serbiasta, Tsekistä, Norjasta, Liettuasta ja Itävalasta. Vuosina 2000–2020 on käytetty jalostukseen 26 eri tuontiurosta ja 18 eri tuontinarttua. Tuontiuroksia on käytetty 60 kertaa ja tuontinarttuja 33 kertaa. Vuosina 2000–2020 rekisteröitiin Suomessa yhteensä 1221 kotimaista eurasier-kasvattia ja 68 tuontikoiraa. Vaikka kanta on Suomessa vielä pieni, pentuja on viety rodun kotimaahan Saksaan, Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Hollantiin, Sveitsiin, Luxemburgiin, Ranskaan, Englantiin ja Yhdysvaltoihin.

Kasvatustyö alkoi Suomessa vuonna 1990 ja sen on ollut hyvin maltillista. Kysyntää pennuista on ollut enemmän kuin pentuja on syntynyt. Linjasiitosta on huomattavissa vähäisesti. Erityisesti jotkut tuontiurokset ovat nousseet vuosien varrella suosituiksi jalostuskäytössä, mikä rodun alkuaikoina oli jossain määrin väistämätöntäkin.

Perinnöllinen monimuotoisuus ja jalostuspohja

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistyminenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole.

Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2-3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20–50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4–6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.

MMT Katariina Mäki 5.8.2013

4.1.1 Rekisteröinnit Suomessa ja sukusiitos

Taulukko 3. Vuositolasto – rekisteröinnit (lähde KoiraNet 28.4.2021)

	2020	2019	2018	2017
Pennut (kotimaiset)	94	90	68	72
Tuonnit	2	3	6	2
Rekisteröinnit yht.	96	93	74	74
Pentueet	15	16	12	15
Pentuekoko	6,3	5,6	5,7	4,8
Kasvattajat	10	10	10	10
jalostukseen käytetyt eri urokset				
- kaikki	12	14	10	14
- kotimaiset	8	7	4	7
- tuonnit	3	3	4	5
- ulkomaiset	1	4	2	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 4 kk	4 v 10 kk	3 v 9 kk	4 v 3 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut				
- kaikki	15	16	12	15
- kotimaiset	14	16	9	13

- tuonnit	1		3	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 8 kk	3 v 7 kk	3 v 11 kk	3 v 1 kk
Isoisät	22	22	18	27
Isoäidit	23	26	20	26
Sukusiitosprosentti	0,47 %	0,72 %	0,48 %	0,76 %

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Pennut (kotimaiset)	108	61	80	87	44	63
Tuonnit	1	5	5	3	6	4
Rekisteröinnit yht.	109	66	85	90	50	67
Pentueet	17	10	12	15	8	10
Pentuekoko	6,4	6,1	6,7	5,8	5,5	6,3
Kasvattajat	9	7	8	11	7	7
jalostukseen käytetyt eri urokset						
- kaikki	14	10	12	12	7	6
- kotimaiset	7	2	7	4	1	2
- tuonnit	4	4	3	5	6	3
- ulkomaiset	3	4	2	3	0	1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 10 kk	3 v 11 kk	4 v 5 kk	3 v 1 kk	3 v 1 kk	2 v 6 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut						
- kaikki	17	10	11	14	7	10
- kotimaiset	12	7	10	11	5	8
- tuonnit	5	3	1	3	2	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 9 kk	3 v 5 kk	2 v 11 kk	3 v 10 kk	2 v 10 kk	3 v 8 kk
Isoisät	25	19	18	23	14	14
Isoäidit	25	17	20	21	14	13

Sukusiitosprosentti	0,34 %	0,16 %	0,86 %	0,75 %	0,19 %	1,38 %
---------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Pennut (kotimaiset)	49	21	34	36	62	31
Tuonnit	7	5	4	4	0	7
Rekisteröinnit yht.	56	26	38	40	62	38
Pentueet	10	4	7	6	11	7
Pentuekoko	4,9	5,2	4,9	6,0	5,6	4,4
Kasvattajat	9	4	7	6	10	7
jalostukseen käytetyt eri urokset						
- kaikki	9	4	6	6	7	7
- kotimaiset	4	1	4	2	5	6
- tuonnit	2	3	2	4	2	1
- ulkomaiset	3	0	0	0	0	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 1 kk	3 v 8 kk	3 v 3 kk	3 v 4 kk	5 v	5 v 2 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut						
- kaikki	10	4	7	6	11	7
- kotimaiset	7	4	6	6	8	7
- tuonnit	3	0	1	0	3	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 8 kk	4 v 2 kk	2 v 10 kk	4 v 1 kk	4 v 1 kk	3 v 1 kk
Isoisät	17	8	10	11	17	11
Isoäidit	18	8	13	12	16	11
Sukusiitosprosentti	1,13%	0,36 %	1,10 %	1,85 %	1,71 %	2,74 %

	2004	2003	2002	2001	2000
Pennut (kotimaiset)	25	13	59	33	23
Tuonnit	0	2	1	0	1
Rekisteröinnit yht.	25	15	60	33	24
Pentueet	5	3	10	8	5

Pentuekoko	5,0	4,3	5,9	4,1	4,6
Kasvattajat	4	2	9	8	5
jalostukseen käytetyt eri urokset					
- kaikki	4	3	10	8	4
- kotimaiset	3	3	7	6	2
- tuonnit	1	0	2	1	2
- ulkomaiset	0	0	1	1	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 2 kk	5 v 7 kk	4 v 2 kk	4 v 10 kk	2 v 5 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut					
- kaikki	5	3	10	8	5
- kotimaiset	5	3	7	8	4
- tuonnit	0	0	3	0	1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 1 kk	4 v 8 kk	4 v 9 kk	4 v 6 kk	3 v 9 kk
Isoisät	8	6	15	13	8
Isoäidit	7	6	16	12	7
Sukusiitosprosentti	4,67 %	1,90 %	2,75 %	4,25 %	0,80 %

Rekisteröintimäärät Suomessa

Rekisteröintimäärät ovat pysyneet vuoteen 2012 asti reilusti alle 80. Ensimmäisen kerran tämän yli päästiin vuonna 2013, jolloin rekisteröitiin 87 koiraa. Rekisteröintimäärät olivat kasvussa vuoteen 2016 saakka, jolloin tehtiin rodun rekisteröinti ennätys, 109. Näistä 108 oli Suomessa syntyneitä pentuja ja yksi tuontinarttu. 2017-2020 rekisteröitiin keskimäärin 78 pentua. Tällä hetkellä pentuja kysytään enemmän mitä on tarjontaa.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Tuontikoiria on tuotu viimeisen kymmenen vuoden aikana yhteensä 37 kappaletta. Uroksia on näistä 17 kappaletta ja narttuja 20, 12 eri maasta. Määrät ovat noin puolet Ruotsin tuontimääristä. Tuontimäärät kulkevat siis linjassaan Ruotsin pentumääriin verrattuna. Eniten koiria tuotiin tällä aikavälillä Ruotsista (11 kpl), Norjasta (4 kpl), Iso-Britanniasta (4 kpl) ja Itävaltasta, Saksasta, Liettuasta ja Tanskasta (3 kpl).

Taulukko 4. Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä rekisteröintivuoden mukaan (poimittu Koiranet 28.4.2021)

Vuosi	Lukumäärä
2020	2
2019	3
2018	6

2017	2
2016	1
2015	5
2014	5
2013	3
2012	6
2011	4
Yhteensä	24

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Urosten keskimääräinen jalostuskäytön ikä on koko tarkastelujakson ajan (2000–2020) vaihdellut vuosittain kahdesta vuodesta ja viidestä kuukaudesta viiteen vuoteen ja seitsemään kuukauteen. Viime vuosina se on asettunut neljän ikävuoden tienoille.

Narttujen keskimääräinen jalostuskäytön ikä tarkastelujaksolla (2000-2020) on vaihdellut kahden vuoden ja kymmenen kuukauden iästä neljään vuoteen ja yhdeksään kuukauteen. Viime vuosina ikä on asettunut hieman vajaaseen neljään vuoteen.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitos

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten tai läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esille tuloon.

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit, pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Sukusiitos vähentää heterotsygoottisia geenipareja

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Sukusiitos ei periydy. Jos koiran vanhemmat eivät ole keskenään sukua, pentujen sukusiitosaste on nolla.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettynä eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Haitat alkavat näkyä kun sukusiitosaste ylittää 10 %

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä sukusiitosprosentti lasketaan sillä sukupolvimäärällä, jonka kohdalla tunnettujen (tallennettujen) esivanhempien määrä ylittää vielä 50 %. Esimerkiksi kuudennessa sukupolvessa on sukutaulupaikkoja 64 esivanhemmalle. Jos esivanhemmista vähintään 33 kpl on tiedossa, sukusiitosaste lasketaan kuuden sukupolven mukaan. Jos taas vaikkapa emän puolella ei sukutaulutiedoissa ole esivanhempia tuossa kohtaa enää ollenkaan, on kuudennessa sukupolvessa tiedossa enintään 32 koiraa, jolloin sukusiitosaste lasketaan viiden sukupolven mukaan.

MMT Katariina Mäki 5.8.2013 (päivitetty 13.1.2016)

Rodun vuosittainen sukusiitosaste

Pentueiden keskimääräinen sukusiitosaste kuudella sukupolvella tarkasteltuna on 3,1 ja se on vaihdellut 0,30 ja 4,05 prosentin välillä. Sukusiitosprosentissa voidaan havaita selkeää laskua vuoden 2011 jälkeen. (lähde: IFEZ jalostustietokanta)

Yhdistelmien sukusiitosaste on siis laskenut huippuvuosista, mutta johtuen kantayksilöiden vähäisestä lukumäärästä, alkuaikojen tiukasta karsinnasta sekä matadoriurosten käytöstä, rodun todellinen sukusiitosaste laskee vain uusien risteytysten ja näiden jälkeläisten kautta.

Yhdistelmien sukukatokerroin kuudella sukupolvella tarkasteltuna on vuosina 2001–2020 ollut keskimäärin 85,81, vaihteluvälinä 76,87 ja 93,65 (lähde: IFEZ jalostustietokanta). KoiraNetin ilmoittama sukusiitosaste on muilla kuin kotimaisilla roduilla laskettu puutteellisten sukupolvitietojen mukaan, joten se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Todellisen sukusiitosasteen saa useimmille yhdistelmille jalostustoimikunnan käytössä olevasta IFEZ tietokannasta.

4.1.2 Jalostuspohja

Jalostukseen on vuosina 2000–2020 käytetty 116 eri urosta ja 126 eri narttua. Kymmenen viime vuoden aikana eri uroksia on ollut 77 ja narttuja 81 ja tänä aikana sukupuolijakauma on ollut 0,95 (urosten/narttujen -suhde). Näin pieni populaatio ei voi olla omavarainen, vaan populaation monimuotoisuus on jatkossakin pyrittävä turvaamaan uusilla, mahdollisimman eri sukuisilla tuontikoirilla

Taulukko 5. Jalostuspohja/sukupolvi vuosina 2000–2020 (Lähde: Koiranet 29.4.2021)

	2020	2019	2018	2017
Per vuosi				
- pentueet	14	15	13	14
- jalostukseen käytetyt eri urokset	11	12	11	13

- jalostukseen käytetyt eri nartut	14	15	13	14
- isät/emät	0,79	0,80	0,85	0,93
- tehollinen populaatio	17 (61 %)	18 (60 %)	16 (62 %)	18 (64 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	0 %	17 %
- nartuista käytetty jalostukseen	0 %	0 %	3 %	19 %
Per sukupolvi (4 vuotta)				
- pentueet	56	60	55	54
- jalostukseen käytetyt eri urokset	37	42	41	42
- jalostukseen käytetyt eri nartut	43	46	43	39
- isät/emät	0,86	0,91	0,95	1,08
- tehollinen populaatio	54 (48 %)	59 (49 %)	56 (51 %)	53 (49 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	4 %	7 %	11 %	16 %
- nartuista käytetty jalostukseen	4 %	10 %	18 %	23 %

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Per vuosi						
- pentueet	18	10	12	15	9	7
- jalostukseen käytetyt eri urokset	15	10	12	13	7	5
- jalostukseen käytetyt eri nartut	18	10	11	15	8	7
- isät/emät	0,83	1,00	1,09	0,87	0,88	0,71
- tehollinen populaatio	22 (61 %)	13 (65 %)	15 (62 %)	19 (63 %)	10 (56 %)	8 (57 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	8 %	20 %	20 %	9 %	33 %	11 %
- nartuista käytetty jalostukseen	21 %	32 %	22 %	21 %	31 %	25 %
Per sukupolvi (4 vuotta)						
- pentueet	55	46	43	43	33	31
- jalostukseen käytetyt eri urokset	43	35	31	28	22	20
- jalostukseen käytetyt eri nartut	39	34	31	31	26	23

- isät/emät	1,10	1,03	1,00	0,90	0,85	0,87
- tehollinen populaatio	54 (49 %)	46 (50 %)	41 (48 %)	40 (47 %)	33 (50 %)	29 (47 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	14 %	19 %	17 %	16 %	18 %	17 %
- nartuista käytetty jalostukseen	23 %	26 %	24 %	25 %	30 %	26 %

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Per vuosi						
- pentueet	12	5	7	6	10	8
- jalostukseen käytetyt eri urokset	11	5	6	6	7	7
- jalostukseen käytetyt eri nartut	12	5	7	6	10	8
- isät/emät	0,92	1,00	0,86	1,00	0,70	0,88
- tehollinen populaatio	16 (67 %)	7 (70 %)	9 (64 %)	8 (67 %)	12 (60 %)	10 (62 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	19 %	7 %	30 %	14 %	7 %	40 %
- nartuista käytetty jalostukseen	27 %	50 %	7 %	39 %	15 %	28 %
Per sukupolvi (4 vuotta)						
- pentueet	30	28	31	27	26	26
- jalostukseen käytetyt eri urokset	20	16	18	16	16	18
- jalostukseen käytetyt eri nartut	23	22	25	21	21	24
- isät/emät	0,87	0,73	0,72	0,76	0,76	0,75
- tehollinen populaatio	29 (48 %)	26 (46 %)	30 (48 %)	25 (46 %)	25 (48 %)	29 (56 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	19 %	15 %	22 %	17 %	16 %	16 %
- nartuista käytetty jalostukseen	29 %	24 %	21 %	23 %	17 %	25 %

	2004	2003	2002	2001	2000
Per vuosi					
- pentueet	3	5	10	7	6
- jalostukseen käytetyt eri urokset	3	5	10	7	5

- jalostukseen käytetyt eri nartut	3	5	10	7	6
- isät/emät	1,00	1,00	1,00	1,00	0,83
- tehollinen populaatio	4 (67 %)	7 (70 %)	13 (65 %)	9 (64 %)	8 (67 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	7 %	0 %	9 %	20 %	27 %
- nartuista käytetty jalostukseen	18 %	0 %	35 %	17 %	38 %
Per sukupolvi (4 vuotta)					
- pentueet	25	28	29	30	31
- jalostukseen käytetyt eri urokset	18	19	21	21	21
- jalostukseen käytetyt eri nartut	18	20	21	24	27
- isät/emät	1,00	0,95	1,00	0,88	0,78
- tehollinen populaatio	24 (48 %)	26 (46 %)	28 (48 %)	31 (52 %)	33 (53 %)
- uroksista käytetty jalostukseen	10 %	13 %	15 %	18 %	13 %
- nartuista käytetty jalostukseen	22 %	26 %	29 %	21 %	19 %

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Vuosina 2000–2020 jalostukseen on käytetty 116 eri urosta ja 126 eri narttua ja näiden jälkeläisiä on tältä ajalta yhteensä 1153. Jalostukseen käytettyjä narttuja on ollut keskimäärin 21,3 %. Uroksista jalostukseen on käytetty keskimäärin 14,2 %.

Isät/emät -luku

Isät/emät suhdeluku on vaihdellut viimeisen viiden vuoden aikana 0,86 ja 1,14 välillä. Luku on ollut samoissa lukemissa kuin edelliset viisi vuotta 2011–2015, jolloin vaihtelua oli 0,87 ja 1,03 välillä. Uroksia ja narttuja käytetään lukumäärällisesti lähes yhtä paljon. Mitä lähempänä suhde on yhtä, sitä tasaisempaa on urosten jalostuskäyttö. Tehollinen populaatio on hieman kasvava. Kaavassa ei voida huomioida jalostuskoirien keskinäisiä sukulaisuuksia, joten luku on yliarvio.

Tietoa tehollisesta populaatiosta

Tehollinen populaatiokoko

Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä. Tehollinen koko on aina pienempi kuin rodun yksilöiden lukumäärä.

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä, keskenään eri sukuista koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Laskelmat tehdään sukupolvea kohden

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja 17 käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä. Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät ja keskinäisen sukulaisuuden. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 \cdot Nu \cdot Nn / (2 \cdot Nu + Nn)$, jossa

- Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten
- ja Nn neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten sairauksien kasaantuminen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä.

Eräs suositus jalostuseläinten minimimäärästä on 25 lisääntyvää urosta ja 50 narttua, jotka eivät ole keskenään läheistä sukua, eli joilla ei ole yhteisiä sukulaisia kolmen tai neljän sukupolven etäisyydellä. Tämä vastaa tehollista kokoa 67. Nykytiedon mukaan tehollisen koon tulisi lyhyellä aikavälillä olla vähintään 100 ja pitkällä aikavälillä paljon tätä isompi, jopa tuhat yksilöä, jotta sukulaistumisesta johtuva sukusiitos ei rappeuttaisi sitä. Useimmilla koiraroduilla tähän pitkän aikavälin tavoitteeseen ei päästä, joten tulevaisuudessa tarvitaan ennen pitkää risteytyksiä. Jos rodun tehollinen koko on alle 50, rotu on kriittisessä tilassa, jossa geenimuotoja häviää niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta.

Paras tapa pitää tehollinen koko mahdollisimman suurena on käyttää rodun koiria ja sukulinjoja jalostukseen mahdollisimman laajasti ja huolehtia, että koirien jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla rodustamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahamme ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan.

MMT Katariina Mäki 31.10.2013, päivitetty 14.1.2016

Rodun tehollinen populaatiokoko

Eurasierilla tehollinen populaatiokoko on vaihdellut tarkastelujakson aikana 2011-2020 29 ja 60 välillä. Matalimmillaan luku on ollut vuonna 2011 ja korkeimmillaan 2019. Luvut ovat edelleen hieman matalia, mutta suunta on kuitenkin viime vuosina ollut tasaisesti kasvussa. Isä/emät suhde on hyvä koska se on lähellä 1. Tehollinen populaatiokoko hieman nousussa.

Taulukko 6. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta (2011–2020)

#	synt. v.	uros	pentueita	yhteensä pentuja	%-osuus	kumulat-%
1	2010	RÖLLI ZUM WEIACHERHORN	6	32	4,17 %	4 %

2	2009	ARES VOM FEDERBACH	5	30	4,58 %	5 %
3	2010	MILAIKA'S HJALTE	4	25	3,26 %	11 %
4	2013	KARHUNPESÄN KULTA-JASKA	3	24	3,13 %	14 %
5	2014	SILMORALBION RIDER OF ROHAN	3	22	2,87 %	17 %
6	2008	DANTE BELAK DES LEGENDES DE RETZ	4	22	2,87 %	20 %
7	2014	ALPHACANIS STRAWBERRY BOY	3	21	2,74 %	23 %
8	2012	BALOO VOM WOLFSLAND	4	20	2,61 %	26 %
9	2016	DHUNGA JEDI KNIGHT LUKE	3	19	2,48 %	28 %
10	2007	BAKI VOM KRANICHBlick	3	18	2,35 %	30 %
11	2009	ASK QUARTZ Q AV TERJEVIKEN	5	18	2,35 %	33 %
12	2014	SOFULVEN BONSAK	3	16	2,09 %	35 %
13	2016	DHUNGA KVARTS KVASIR	2	15	1,96 %	37 %
14	2015	DHUNGA FENRISWOLF	2	15	1,96 %	39 %
15	2010	BALULE FERGO	2	15	1,96 %	41 %
16	2013	STEPPEN HILL'S DEEP PURLPE	2	14	1,83 %	43 %
17	2012	GANDALF VON RAGNVALD	2	14	1,83 %	44 %
18	2016	KARHUNPESÄN XREISI-XUN	2	14	1,83 %	46 %
19	2011	NANUZZIN ONNENTOIVOTUS	2	13	1,69 %	48 %
20	2015	LUMIKEDON FEIKKI FERRARI	3	12	1,56 %	49 %

21 urosta on käytetty tuottamaan 51 % ajanjakson pennuista.

Taulukko 7. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 15 narttua (2011–2020)

#	synt. v.	narttu	pentueita	yhteensä pentuja	%-osuus
1	2009	ASTA VOM WOLFSLALND	5	32	4,17 %
2	2012	ZELDAS ALIZE	3	29	3,78 %
3	2009	FEUERBLICK RHEIN	4	22	2,87 %

4	2010	LUMIKEDON CUMMA CUTTURA	4	21	2,74 %
5	2011	ESSENTE QZABELLA QRIA	3	19	2,48 %
6	2013	STEPPEN HILL'S DUST IN THE WIND	3	18	2,35 %
7	2014	STEPPEN HILL'S ENGLISH ROSE	3	18	2,35 %
8	2014	KARHUNPESÄN ELEGANTTI-EVELIINA	3	18	2,35 %
9	2010	STEPPEN HILL'S ASTRAL ROMANCE	2	16	2,09 %
10	2008	ESSENTE NANCHELLE NAY	2	15	1,96 %
11	2012	INVIDUS CROCODILUS	3	15	1,96 %
12	2012	SOFAULVEN AFRODITE	3	15	1,96 %
13	2015	INVIDUS FOXY FANTASY	3	15	1,96 %
14	2007	KARHUNPESÄN MESI-PISARA	2	14	1,83 %
15	2016	FABULOUS DANTAS DIAMOND DELANNA	2	14	1,83 %

Jalostuskoirien käyttömäärät ja jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Viimeisen 10 vuoden aikana ilahduttavan moni jalostukseen käytetyistä koirista on ollut tuontikoiria, eivätkä suuremmin toisilleen sukua. 20 uroksen joukosta 12 on tuontreja, kun taas 15 eniten käytetyn nartun joukossa on 3 tuontia.

Urosten joukossa ei ole viimeisen 10 vuoden aikana yhtään täysveljestä eikä itse asiassa yksikään uroksista ole edes puoliveli toiselle. Ainoastaan 3:lla uroksella on 4 tai 5 pentuetta ja suurin pentumäärä on 32 eli matador-uroksia ei ole liiemmin käytetty. Tarkasteltaessa toisen polven pentumääriä nähdään, että verrattuna edelliseen päivitykseen, jolloin yhdelläkään uroksella ei toisen polven jälkeläisiä ollut yli 50 kpl, nyt 3:lla uroksella määrä on 50 tai yli, suurimman määrän ollessa 71 pentua.

Uroksissa Karhunpesän Xreisi-Xun on listalla olevan Karhunpesän Kulta-Jaska poika ja narttulistalla olevan Zeldas Alize poika. Dhunga Kvarts Kvasir on listalla olevan Ask Quarts Q Av Terjeviken poika samoin kun Nanuzzin Onnentoivotus on listalla olevan Ares Vom Federbach poika. Dhunga Jedi Knight Luke on narttulistalla olevan Essente Qzabella Qria poika ja Qzabella Qria taas on Baki Vom Kranichblick tytär. Dhunga Fenriswolf on narttulistalla olevan Sofaulven Afrodite poika. Lumikedon Feikki Ferrari on narttulistalla olevan Lumikedon Cumma Cuttura siskon poika.

Nartuissa Steppen Hill's Dust In The Wind on Steppen Hill's Astral Romancen ja uroslistalta löytyvän Balule Fergon tytär, sekä uroslistalla olevan Steppen Hill's Deep Purplen sisko. Steppen Hill's Astral Romance taas on listalta löytyvän Essente Nanchelle Nayn tytär.

Invidus Foxy Fantasy on uroslistalla olevan Baloo Vom Wolfsland ja narttulistalla olevan Invidus Crocodilus tytär. Karhunpesän Elegantti-Eveliina on listalla olevan Feuerblick Rhein tytär samoin kun Fabulous Dantas

Diamon Delanna on Asta Vom Wolfsland tytär. Kennelliiton nykyisen rekisteriohjeen mukainen pentuemäärä (5 pentuetta/narttu) ei ylity yhdenkään nartun kohdalla ja ainoastaan Asta Vom Wolfslandilla on kyseinen määrä pentueita.

Kerhon jalostussuosituksissa on asiasta mainittu näin: Matador-jalostusta tulee välttää. Suositus on, ettei yhden uroksen vuosittainen pentumäärä ilman perusteltua syytä ylitä 10 %:ia kahden peräkkäisen vuoden rekisteröityjen pentujen yhteenlasketusta määrästä, tai ylitä 5 %:ia sukupolvea kohden, eli neljänä peräkkäisenä vuonna syntyneistä. Jälkimmäinen kahdesta vuodesta on aina meneillään oleva vuosi, joten ennakointi on paikallaan. Suosituksen ylittäminen on perusteltua ainoastaan tapauksessa, jossa jalostukseen käytettävän koiran sukulaisuusaste jo olemassa olevaan kantaan on poikkeuksellisen pieni. Uroksen omistajan on osaltaan huolehdittava, ettei pentumäärä ylitä. Myös nartun omistajan on syytä kiinnittää huomiota rodun teholliseen populaatioon. Suositellaan että uroksen maksimijälkeläismäärä sen elinikänä olisi 20 pentua.

Tämän pohjalta jalostuskoirien osalta ollaan hyvin lähellä suosituksissa. Listalla olevista uroksista 7 kappaletta ylittää pentumäärän 20 pentua.

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Rodun kotimaassa Saksassa eurasiereita on melko runsaasti, mutta rekisteröintejä Saksan kennelliiton alaisuudessa olevien kolmen kerhon osalta tehdään enää vain noin 150 / vuosi (lähde: IFEZ jalostustietojärjestelmä), kun ennen rekisteröintimäärät ovat olleet 300-400 pentua vuositasolla. Ranskan rekisteröintimäärät ovat taas olleet viimeiset kymmenen vuotta joka vuosi kasvussa, tällä hetkellä 10 vuoden keskiarvo vuosien 2010-2019 rekisteröinneissä on jo noin 800 pentua. Vuonna 2018 ja 2019 rekisteröityjä pentuja oli jo yli 1200. Rotua esiintyy myös muissa Euroopan maissa sekä nykyään jonkin verran USA:ssa ja Kanadassa. Pohjoismaista pentuja rekisteröidään eniten Ruotsissa. Vuosina 2011–2020 Saksan kolmessa eurasier-yhdistyksessä rekisteröitiin 1494 koiraa. Tällä hetkellä Saksassa on 8 eri eurasier-yhdistystä, joista 3 (EKW, ZG, KZG) on Saksan Kennelliiton (VDH) alaisia. Muut yhdistykset rekisteröivät pentunsa joko omaan rekisteriinsä tai edellä mainittujen kolmen yhdistysten kautta. On huolestuttavaa, että merkittävä määrä jalostuskoiria/kasvattajia on siirtynyt ”virallisten” kerhojen alaisuudesta pois ja paljon pentueita rekisteröidään tällä hetkellä FCI:n ulkopuolisiin rekistereihin. Kullakin kerholla on perinteisesti ollut oma ”ideologiansa” ja sukulinjansa, mutta sittemmin ne ovat sekoittuneet tai sekoittumassa.

Ruotsin rekisteröintitilastoissa on eriteltyinä myös urokset ja nartut suoraan sekä tuonnit sukupuolittain. Ruotsissa rekisteröidään keskimäärin 219 (viimeksi 206) koiraa vuosittain. Se on puolet enemmän kuin Suomen ennätysvuotena ja keskiarvo on laskettu viimeisen 10 vuoden mukaan. Eniten koiria on naapurimaassa rekisteröity vuonna 2019, 272 kappaletta. Tuontien määrä vaihtelee 3 ja 13 välillä. Alla vielä sama tilastona:

(lähde Hunddata)

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nartut (tuonnit)	95 (6)	107 (3)	125 (6)	99 (4)	98 (2)	100 (5)	124 (7)	98 (6)	113 (7)	141 (2)
Urokset (tuonnit)	96	111 (4)	114 (4)	92 (1)	86 (1)	95 (3)	112 (1)	102 (5)	159 (6)	125 (4)
Yhteensä	191 (6)	218 (7)	239 (10)	191 (5)	184 (3)	195 (8)	236 (8)	200 (11)	272 (13)	266 (6)

Ulkomailta on saatavissa vierassukuisia jalostuskoiria. Myös uusristeytyksien kautta (samojedi ja wolf-spitz) on mahdollista saada uutta verta rotuun. Risteytykset tulevat lähinnä Saksasta.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus ja tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Vuosien 2011-2020 aikana eurasiereita on tuotu ulkomailta Suomeen keskimäärin 3,4. Vuoden 1991 jälkeen vuosittaiset kotimaiset rekisteröintimäärät ovat vaihdelleet 15–108 koiran välillä. Vuosittainen pentumäärä ei ole vielä vakiintunut, vaan vaihtelut vuodesta toiseen ovat suuria. Vaikka kanta on Suomessa vielä pieni (1600 rekisteröityä eurasieria 1989-2020), pentuja on viety rodun kotimaahan Saksaan sekä Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Hollantiin, Sveitsiin, Luxemburgiin, Ranskaan, Englantiin ja USA:han. Kasvatustyö alkoi Suomessa vuonna 1990 ja sen on ollut hyvin maltillista. Kysyntää pennuista on ollut enemmän kuin pentuja on syntynyt. Linjasiitosta on vähän. Erityisesti jotkut tuontiurokset ovat nousseet vuosien varrella suosituiksi jalostuskäytössä, mikä rodun alkuaikoina oli jossain määrin väistämätöntäkin.

Jalostuspohja on melko kapea, mutta tällä hetkellä on havaittavissa kohtalaisen suurta kiinnostusta uusien koirien tuomiseen Keski-Euroopasta. Uudet tuontikoirat ovat tervetulleita rodun tulevaa jalostusta silmällä pitäen, kunhan yksittäisten urosten liikakäyttöön ei sorruta ja koirat edustaisivat eri linjoja kuin jo maassa olevat. Uudet risteytykset Saksassa tähtäävät juuri geenipohjan laajentamiseen. Tulevaisuudessa risteytykset voivat mahdollisesti hyödyntää lisää Suomen populaatiota.

Kymmenen vuoden ajalta laskettuna sukupolvelle tehollinen populaatio on 46,5 (viime tarkastelu jakso n. 31) Jalostuspohja ei ole laaja, kuten ei rodulla yleismaailmallisestikaan katsottuna. Yhdistys ja useampi yksittäinen kasvattaja ovat tehneet ja tekevät kansainvälistä jalostusyhteistyötä. Myös jalostuskriteerit täyttävien tuontikoirien harkitulla käytöllä autetaan suomalaisen eurasier-populaation monimuotoisuuden kohentamista. Populaation kannalta olisi hyödyllisintä valita mahdolliset tuontikoirat eri suvuista kuin jo maassa edustettuna ovat. Eri sukuisten tuontikoirien löytäminen vaatii sukutaulujen tarkastelua kolmea sukupolvea pidemmälle ja on haastavaa jo nyt.

Eri koiria käytetään kohtuullisesti jalostukseen ja uusintayhdistelmät ovat hyvin harvinaisia. Jalostustoimikunta kannustaa mahdollisimman monia urosten omistajia terveystarkastuttamaan koiransa, jotta saisimme mahdollisimman monia eri yksilöitä jalostuskäyttöön. Jalostustiedusteluja tekeville kasvattajille pyritään aina ehdottamaan myös jotain sellaista urosta, jolla ei ole vielä jälkeläisiä. Jos koira täyttää jalostuskriteerit terveyden ja luonteen osalta, mutta sillä ei ole virallista ulkomuodollista näyttöä, tätä ei ole katsottu esteeksi jalostuskäytölle yksittäisten koirien kohdalla.

Tällä hetkellä jalostuspohjan laajuus on suhteellisen hyvä. Jatkossa on hyvä kiinnittää huomiota jalostukseen käytettävien koirien sukulaisuussuhteisiin sekä yksittäisten urosten jälkeläismääriin.

Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma

Eurasiereilla ei ole jälkeläismäärään perustuvaa PEVISA-ohjelmaa.

4.2 LUONNE JA KÄYTTÄYTYMINEN SEKÄ KÄYTTÖOMINAISUUDET

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun tarkoituksesta

Eurasier luokitellaan seurakoiraksi. Eurasierin tulee täyttää mahdollisimman hyvin tämän päivän, osin vaativatkin yhteiskuntakelpoisen seurakoiran vaatimukset olemalla reipas ja varma myös kodin ulkopuolella sekä perheen ulkopuolisten ihmisten seurassa. Rotumääritelmän mukaan eurasierin tulee olla itsevarma,

rauhallinen, tasapainoinen ja korkean ärsytyskynnyksen omaava. Valpas ja tarkkaavainen olematta äänekäs. Isäntäväkeen erittäin kiintynyt. Pidättyväinen vieraita kohtaan olematta aggressiivinen. Ei riistaviettiä. Hylkäävinä virheinä rotumääritelmässä mainitaan hermostuneisuus, arkuus, liika epäluuloisuus ja aggressiivisuus.

4.2.2 Jakautuminen näyttely-, käyttö-, tms. – linjoihin

Rotu ei ole jakautunut erillisiin näyttely- tai käyttölinjoihin. Suomessa eurasierin pääasiallinen käyttötarkoitus on toimia seurakoirana, jonka kanssa harrastetaan pääasiassa näyttelyitä, agilitya ja arkitottelevaisuutta. Edellä mainittujen lisäksi eurasierin kanssa harrastetaan myös koiratsintää, jäljestystä, koiratanssia sekä muita koiraa aktivoivia harrasteita. Rallytoko on myös eurasiereille soveltuva harrastemuoto.

Rodun parissa on monia ihmisiä, joille eurasierin hankkimisen perusteena on ollut saada rauhallinen ja nopeasti oppiva seuralainen.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

PEVISA-ohjelmassa ei eurasiereilla ole erikseen luonteen testauksen vaatimusta. Eurasierin tärkein käyttöominaisuus on seurakoirana oleminen, jolloin sen luonnetta on tärkeä arvioida.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Luonteen selvittämiseen liittyvien kyselyjen, jalostustarkastusten, MH-testien, näyttelyarvostelujen ja luonnetestien tarkoituksena on auttaa rodun luonteiden ja arkikäyttäytymisen kehityksen hahmottamisessa sekä siinä, että rotu säilyttäisi alkuperäisen olemuksensa.

Suuria luonteen eroavaisuuksia eri maiden välillä ei ole tiedossa. Urosten ja narttujen käytöksessä ei ole suuria eroja, erot ovat lähinnä yksilöllisiä. (Luonnetesti tulokset)

Käytös- ja luonnekysely

Eurasierin omistajille on tehty luonteeseen liittyviä kyselyitä, joista viimeisin toteutettiin 2020 ja siihen saatiin 149 vastausta. Vastaajista 37 % oli uusia eurasier omistajia ja lähes kaikki, eli 98 % olivat tyytyväisiä rotu valintaansa. Kyselyn koirista ehdottomasti suurin osa (75 %) on ollut omistajillaan 7-8 viikkoisesta asti, kodinvaihtajia oli 7,4 % koirista ja niistä kolmannes oli vaihtanut kotia käytöshäiriön vuoksi. Vastanneista 77,2 % ilmoitti koiransa olevan leikkaamaton, leikatuista koirista yli puolet oli leikattu terveys- tai käytösongelman vuoksi. Muita syitä olivat esim. epilepsia, piilokives, ja sekalauma. Negatiivisena huomiona osalle leikatusta koirista turkin laatu huononi merkittävästi.

80 % vastaajista piti koiraansa helppona ja tottelevaisena kaikkia perheenjäseniä kohtaan. Joka neljäs koki, että koira ei pidä hoitotoimenpiteistä. 7 % koirista oli tottelevaisia aikuisia kohtaan, mutta eivät kuuntele lapsia. Muutamat koirat vahtivat ruokaansa ja/tai leluja. Yksittäiset koirat osoittivat pelkoa perheen lapsia kohtaan ja tottelivat paremmin vain yhtä omistajaa perheessä. Negatiivisina asioina pidettiin mm. hoitotoimenpiteiden vaikeutta, korvien kadottamista, tottelemattomuutta, epäileväinen käytös lapsia kohtaan, ylienergisyys, jääräpäisyyttä ja tavaroiden vahtimista. Osa koirista on ehkä liikaakin omistajien perään.

n. 30 % ilmoitti koiransa käyttäytyvän kotona ja kodin ulkopuolella vieraita ihmisiä kohtaan ystävällisesti, mutta hieman pidättäytyväisesti, seuraavaksi eniten koettiin koiran tutustuvan ystävällisesti ja avoimesti. Yksittäiset koirat suhtautuivat vieraisiin pelokkaasti, jopa vihamielisesti. Osa koirista suhtautuu miehiin suuremmalla varauksella ja eroa oli myös siinä, oliko vieras tuttu vai ei. Useat kertoivat koiransa haukkuvan välillä aika voimaperäisestikin vieraat ihmiset, mutta tutut otetaan ilolla vastaan. Yli puolet vastaajasta, jotka kertoivat koiriensa käytöksen muuttuvan vieraiden asetuttua, kokivat että koira rauhoittuu tai rentoutuu. Osa koirista meni omiin oloihinsa. Varauksellisemmat yksilöt menivät alun hulinan jälkeen helpommin tutustumaan vieraisiin ja näistä suurin osa hakeutui myös rapsutettavaksi, avoimemmat koirat kerjäsivät rapsutuksia. Muutamat koirat muuttuvat välinpitämättömäksi tai eivät enää huomioineet vieraita ja ne koirat jotka haukkuivat vieraat pääsääntöisesti lopettivat haukkumisen, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Muutama koirista ei yleensä anna vieraiden koskea tai eivät itse juuri koskaa lähestyneet näitä nuuhkimista enempää.

Ongelmallisen käytöksen osalta sanallisia vastauksia tuli 70, joista osa totesi, että ongelmia ei ole. Jos ongelmia oli, niin useimmiten mainittiin riistavietti / liian vahva riistavietti, eroahdistus / yksinolo-ongelmat ja vahtiminen / voimakas vahtivietti. Näiden jälkeen yleisimpinä ongelmina arkuus / vahva epäluuloisuus ihmisiä (erit. miehiä) kohtaan, yli-innokkuus koiria/ihmisiä kohtaan/yleinen hyperaktiivisuus, hihnäkäyttö, ei pidä samansukupuolisista koirista / vieraista koirista, äänipelko tai ääniarkuus ja epäluuloisuus lapsia kohtaan, ehkä jopa aggressiivisuus. Lisätietoja kyselystä tavoiteohjelman liitteenä.

Luonteen huomioiminen jalostuksessa on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on säilyttää eurasierin luonne tasapainoisena, rauhallisena ja itsevarmana. Tällainen koira ei pelkää vieraita ihmisiä, vaan suhtautuu lähes kaikkiin ja kaikkeen itsevarmasti. Koira sopeutuu myös helposti uusiin tilanteisiin, mikäli se on perusluonteen lisäksi saanut johdonmukaisen kasvatuksen sekä riittävästi virikkeitä kasvuikänsä. Eurasier-pennun sosiaalistamisen tärkeyttä ei voi korostaa liikaa. Se, että eurasier ei ole juurikaan kiinnostunut vieraista (tutustuu omilla ehdoillaan silloin ja siten, kun sille sopii ja sen jälkeen menee omalle paikalleen tarkkailemaan tilannetta) on rodulle tyypillistä käyttäytymistä. Eurasierin luonteeseen kuuluu pidättyväisyys. Jalostuksessa tulee käyttää ainoastaan koiria, jotka ovat luonteeltaan tasapainoisia, itsevarmoja ja niillä on vahva hermorakenne. Eurasier-pennun sosiaalistaminen tulee tehdä erittäin aktiivisesti ja perusteellisesti. Jos tätä ei ole tehty, se myös näkyy aikuisen koiran käyttäytymisessä.

Luonnetesti

Luonnetestillä on vuosina 2011–2020 testattu kaikkiaan 27 eurasieria. Rekisteröintejä tuona aikana yhteensä 804 kpl. Luonnetestatuista on 22 urosta ja 13 narttua eli yhteensä noin 4,35 % rekisteröidyistä eurasiereista. Vähäisten tulosten perusteella ei voida tehdä johtopäätöstä siitä, mikä on ominaista rodulle.

Kaikki koirat ovat suorittaneet testin kokonaan keskeyttämättä. Yhteensä 12 koiraa on jäänyt alle +75 loppupisteen ja kaksi (2) miinus tulosta. Taulukossa 7. on eriteltynä tuloksen saaneet koirat ja niiden luonnetestitulokset.

Taulukko 8. Luonnetestatut koirat 2011-2020

2020				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI50589/18	Uros	ESSENTE ÅÅFER ÅELIC	2v 0kk	80

FI32438/15	Uros	FABULOUS DANTAS CHARM TEDDY	5v 5kk	110
FI39767/15	Uros	INVIDUS FIREBALL	5v 3kk	123
FI11701/18	Uros	INVIDUS GAMES OF THORNES	2v 9kk	155
FI39280/17	Uros	KARHUNPESÄN CHAMPION-CECILIO	3v 3kk	53
FI28809/16	Uros	KARHUNPESÄN GRANIITTI-GUGU	4v 5kk	36
FI26176/17	Uros	SONZA'S AMONG THE LIVING	3v 6kk	86
FI53802/13	Narttu	STEPPEN HILL'S DUST IN THE WIND	6v 11kk	0
FI41628/17	Uros	UNIQUE OCEAN AKI	3v 1kk	83
2019				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI43968/15	Uros	KARHUNPESÄN FANTASTINEN - FONZIE	3v 9kk	12
FI43973/15	Narttu	KARHUNPESÄN FANTASTINEN-FIARIINA	4v 2kk	88
2018				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI47842/13	uros	LUMIKEDON DULLEDUU	4v 7kk	8
FI49360/14	Narttu	MUSCALEROS CARMEN	3v 11kk	1
FI21332/14	Narttu	STEPPEN HILL'S ENGLISH ROSE	4v 1kk	172
FI33924/15	Uros	STEPPEN HILL'S GHOST RIDER	2v 11kk	160
FI33926/15	Uros	STEPPEN HILL'S GOODBAY TO ROMANCE	2v 11kk	55
2017				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI23530/14	Uros	ESSENTE UANDOR UNYC	3v 8kk	115
FI35937/14	Uros	KARHUNPESÄN JYMY-JESSE	3v 5kk	97
FI53795/13	Uros	STEPPEN HILL'S DEEP PURPLE	2v 9kk	-10
2016				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI48950/13	Narttu	Dhunga Dragon Rider	2v 8kk	56

FI28925/12	Uros	Karhunpesän Rento-Roope	4v 1kk	70
2015				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI47801/14	Uros	Ask Quartz Q Av Terjeviken	5v 9kk	68
FI38697/11	Narttu	Blueberry Kiss Barcelonette	4v 4kk	46
FI39833/10	Narttu	Enören Ani	5v 3kk	93
FI51699/12	Uros	Essente Sharmant Sesley	2v 8kk	140
FI54786/12	Uros	Steppen Hill's Choosed Blues	2v 10kk	84
2014				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI55415/09	Narttu	Elfie-Askhann Du Val De L'oeuille	4v 11kk	112
FIN37076/08	Uros	Milaika's Fenno Farouk	6v 6kk	-30
2013				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI31900/10	Narttu	Kristallikuun Belinda	3v 0kk	80
2012				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FI13732/10	Narttu	Karhunpesä Lumi-Kukka	2v 9kk	110
2011				
Rek.nro.	Sukupuoli	Nimi	Ikä testihetkellä	Tulos
FIN53508/06	Narttu	Feuerblick Ocarina	4v 7kk	175
FI45095/09	Narttu	Invidus Aaliyah	2v 3kk	142
FI45094/09	Narttu	Invidus Abrecan	2v 1kk	99
FIN34330/08	Uros	Kristallikuun Eewertti	3v 0kk	11
FIN40960/05	Uros	Tuulisenrannan Ritarirevontuli	6v 2kk	95

Nuorin testatuista koirista on 2 vuotias ja vanhin 6 v 11 kk. Testattujen koirien iän keskiarvo on 4.92 vuotta.

Seuraavassa taulukossa (taulukko 9) on eriteltynä eurasiereiden saamat arvot jokaisen yhdeksän eri arvioitavan ominaisuuden suhteen 2011-2020.

Taulukko 9. Arviot

Osasuoritukset	Arvo	Arvostelu	kpl testatuista	%:a testatuista
1. Toimintakyky				
	+2	Hyvä	0	0 %
	+1a	Kohtuullinen	10	37,0 %
	+1b	Kohtuullisen pieni	2	7,41%
	-1	Pieni	21	77,8 %
	-2	Riittämätön	2	7,4%
2. Terävyys				
	+3	Kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	8	29,6%
	+1a	Pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	12	44,4%
	+1b	Koira joka ei osoita lainkaan terävyyttä	14	51,8 %
	+2	Suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua	1	3,7%
3. Puolustushalu				
	+3	Kohtuullinen, hillitty	8	29,6%
	+1	Pieni	20	74 %
	-1	Haluton	7	26 %
4. Taisteluhalu				
	+2a	Kohtuullinen	2	7,4 %
	+2b	Kohtuullisen pieni	5	18,5%
	-1	Pieni	18	66,6%
	-2	Riittämätön	10	37%
5. Hermorakenne				

	+2	Tasapainoinen	0	0%
	+1a	Hieman rauhaton	18	66,6 %
	+1b	Hermostunein pyrkimyksin	13	48%
	-2	Hermostunut	1	3,7 %
	-1	Vähän hermostunut	3	11,1%
6. Temperamentti				
	+3	Vilkas	8	29,6 %
	+2	Kohtuullisen vilkas	25	92,6 %
	+1	Erittäin vilkas	1	3,7 %
	-1b	Hieman välinpitämätön	1	3,7%
7. Kovuus				
	+3	Kohtuullisen kova	2	7,4 %
	+1	Hieman pehmeä	24	88,9 %
	-2	Pehmeä	9	33,3%
8. Luoksepäästävyys				
	+3	Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	13	48 %
	+2a	Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen	10	37 %
	+2b	Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen	9	33,3 %
	-1a	Selvästi pidättyväinen, ei yritä purra	5	18,5%
9. Laukauspelottomuus				
	+++	Laukausvarma	12	44,4 %
	++	Laukauskokematon	19	70,4 %
	-	Laukausaltis	4	14,8%
	--	Laukausarka	2	7,41 %

Luonnetestattuja koiria on pieni määrä populaatioon nähden, joten tulokset antavat hieman suuntaa rotumme luonteesta. Jalostuksessa olisi ensiarvoisen tärkeä kiinnittää huomiota entistä enemmän koirien luonteisiin.

Eurasiereille seurakoirana erityisen tärkeitä ominaisuuksia ovat tasapainoinen hermorakenne, kovuus (hieman pehmeä), luoksepäästävyys ja toimintakyky (käytännössä rohkeus).

Rotumääritelmä kuvaa eurasieria korkean ärsytyskynnyksen omaavaksi. Terävyysasteen voidaan katsoa olevan kääntäen verrannollinen ärsytyskynnyksen korkeuteen. Enemmistö koirista oli siis rotumääritelmän mukaisia osoittamalla pientä tai kohtuullista terävyyttä. Testissä mitataan myös sitä, miten nopeasti koira palautuu epäluuloisuudesta heti sen aiheuttaman ärsykkeen puuttuessa. Vain yksi koira osoitti jäljelle jääviä hyökkäyshaluja. Se ei ole suotavaa missään olosuhteissa seurakoiralle, jonka tulee kulkea omistajansa kanssa kaikkialla yhteiskuntaan sopeutuen. Sen on palauduttava nopeasti mahdollisista uhkaavista tilanteista, kun uhka poistuu.

Testattujen koirien osalta puolustushalun arvot osoittavat myös eurasierin yhteiskuntakelpoisuutta. Pientä puolustushalua osoittaa 74 % koirista ja 29,6 % kohtuullista, hillittyä puolustushalua ja 26 % oli täysin puolustushaluttomia. Puolustushalu kuitenkin vaihtelee tilanteiden, ympäristön ja koiran mielialojen mukaan.

Taisteluhalu on koiran perinnöllinen halu käyttää ruumistaan taisteluun saavuttaakseen haluamansa päämäärän ilman aggressiota, mikä useimmiten ilmenee leikkimishaluna. Taisteluhalu on koiralle moottori, liikkeelle paneva voima. Eurasiereilla esiintyy taisteluhalua jonkin verran, 66,6 % koirista osoittaa pientä taisteluhalua ja 7,4 % kohtuullista taisteluhalua. Harvassa tapauksessa eurasier lähtee kuitenkin testituomarin leikkiin mukaan.

Viidennessä osiossa kuvataan koiran hermorakennetta, jolla tarkoitetaan koiran synnynnäistä heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa voimakkaisiin ja vaihteleviin sisäisiin jännitystiloihin. Koiran hermorakenteen vahvuus on sen tärkeimpiä jokapäiväiseen elämään vaikuttavia tekijöitä. Tämä ominaisuus ei ole mitenkään omistajan vaikutettavissa, vaan syntyy jo kohdussa. Rotumääritelmä kuvaa eurasierin olevan rauhallinen ja tasapainoinen. Kuitenkin vain 0% koirista sai arvosteluksi tasapainoinen. Hieman rauhattomia oli 66,6 % koirista. Kuitenkin ne selviytyvät kaikista osasuorituksista ja palautumisaika eri suoritusten välillä vaihtelee.

Eurasierin rotumääritelmä kertoo koiran olevan valpas ja tarkkaavainen. Temperamentilla tarkoitetaan käyttäytymisen vilkkautta, huomiokyvyn nopeutta (tarkkaavaisuutta) sekä ennen kaikkea kykyä sopeutua nopeasti ja hyvin uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Suurin osa hyvin sopeutumiskykyisistä koirista kuuluu vilkkaiden ryhmään. Yksi selitys siihen lienee vilkauteen liittyvä suuri tarkkaavaisuus, joka saa aikaan sen, että nämä koirat vastaanottavat nopeammin useampia uuteen ympäristöön kuuluvia ärsykejä ja tottuvat niihin ja niiden merkitykseen. Kohtuullista vilkkautta osoittavat 92,6% koirista ja 29,6 % vilkkautta. Erittäin, tai häiritsevän vilkkaita koiria on 3,7 % kaikista luonnetestatuista eurasiereista.

Kovuudella kuvataan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta epämiellyttäviä kokemuksia. Yleisesti eurasierista puhutaan pehmeänä rotuna, joka muistaa kokemansa vääryydet pitkään. Testatuista koirista 88,9 % on hieman pehmeitä ja 33,3 % pehmeitä, jotka vastaavat ennako-odotuksia melko hyvin. Ohjaajan tuella/ houkuttamana ne pystyvät ohittamaan pelästytämispaikan suhteellisen läheltä. Pienenä yllätyksenä tulevat kohtuullisen kovat koirat, joita oli 7,4 % testatuista eurasiereista.

Eurasierin rotumääritelmä kuvaa koiraa: ”pidättyväinen vieraita kohtaan olematta aggressiivinen”. Luonnetestissä 33,3 % koirista on juuri edellä kuvatun kaltaisia, luoksepäästäviä, hieman pidättyväisiä. 48 %

testatuista koirista on hyväntahtoisia, luoksepäästäviä ja avoimia. Nämä koirat hakeutuvat houkuttelematta kosketukseen vieraiden ihmisten kanssa. Tämä poikkeaa eurasierin rotumääritelmän kuvauksesta, mutta sitä ei voida kuitenkaan katsoa negatiiviseksi ominaisuudeksi seurakoirassa. Toisaalta tämä arvo sisältää myös koirat, jotka eivät tutustu vieraisiin ihmisiin oma-aloitteisesti, mutta sallivat tutustuttua itsensä heihin. Vain yksi koira osoitti selvää pidättyvyyttä.

Luonnetestattujen narttujen (13 kpl) keskiarvotulos on 90,3 pistettä ja urosten (22 kpl) keskiarvotulos on 72,7 pistettä.

Luonne- ja käyttöominaisuuksia kuvaavien tulosten periytymisasteet ovat tyypillisesti melko alhaisia, koska niiden tarkka mittaaminen on vaikeaa. Arkuudelle on kuitenkin useassa tutkimuksessa saatu korkea periytymisaste, joten sen suhteen koiran omakin tulos antaa melko varmaa tietoa koiran jalostusarvosta. Myös aggressiivisuuden periytymisaste on suuri. Useimmissa muissa luonneominaisuuksissa koiran jalostusarvon arvioimiseen tarvitaan sen omien tietojen lisäksi tietoa mahdollisimman monesta sen sukulaisesta.

Mitattaessa käyttäytymistä kaikille roduille soveltuvien luonnetestien ja -kuvausten avulla, tulee koiraa arvioida sen mukaan, onko sen käyttäytyminen rodulle tyypillistä vai ei. Luonnetestin kokonaispisteet eivät ole tärkeitä, eivätkä mahdollisimman suuret loppupisteet ole eurasiereilla suinkaan toivottavia.

Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että jalostuskoiran tulee luonteensa puolesta kyetä käyttöön, johon rotu on jalostettu. Koiran tulisi olla myös muulta käyttäytymiseltään rodunomainen. Jalostukseen käytettävällä koiralla tulee olla hyvä hermorakenne ja toimintakyky, jotta sen todennäköisyys periyttää jälkeläisilleen niiden hyvinvointia alentavia ominaisuuksia, kuten arkuutta, on mahdollisimman pieni.

Elämää häiritsevässä määrin pehmeän luonteen omaavan koiran yhdistäminen tuottaa melkoisella varmuudella myös pehmeitä jälkeläisiä. Jotta luonteet voitaisiin ottaa entistä paremmin huomioon jalostusvalintoja tehdessä, pitäisi yhä suurempi osa jalostukseen aiotuista koirista luonnetestata. Jalostuksessa tulisi vältellä yhdistämistä, jossa molemmilla koirilla on ei-toivottavia luonneominaisuuksia keskenään.

Yhdistys kannustaa koirien omistajia viemään koiransa luonnetestiin. Erityisesti omistajiensa mielestä arkojen ja ihmiselle aggressiivisten koirien luonne tulisi testata, jotta saataisiin tutkittua tietoa siitä, miten arka koira käyttäytyy luonnetestissä. Jalostustoimikunnan tavoitteena on ollut järjestää eurasiereille omia luonnetestitilaisuuksia, jotta saamme kattavamman käsityksen rodun luonteen nykytilasta. Luonnetestejä on pystytty järjestämään nyt vuosittain.

MH-luonnekuvaus

Vuosina 2011–2020 MH-luonnekuvauksessa on käynyt kuusi (6) koiraa, joista kolme (3) on suorittanut testin hyväksytysti ja kolmen koe on keskeytetty. Tämä on noin 0,75 % rekisteröidyistä (804 kpl) eurasierista.

Jalostustarkastus

Yhdistys on järjestänyt jalostustarkastuksia vuosittain. Jalostustarkastus on ollut hyväksytyn yhdistelmän jalostusvaatimuksena tilanteissa, missä koiralla ei ole ulkomuototuomarin näyttelyistä antamaa arviota. Jalostustarkastettuja koiria on vuosittain n. 10–15 kpl ja tämä on 1,24–1,87 % rekisteröityjen määrästä (31.12.2020 mennessä 804 rekisteröintiä). Jalostustarkastuksessa arvioidaan myös luonnetta, lähinnä käsiteltävyyttä ja luoksepäästävyyttä. Kennelliiton virallisten jalostustarkastusten aloittaminen on jalostustoimikunnan tulevaisuuden suunnitelmana. Tavoitteena on tehdä sekä luonteen että ulkomuodon jalostustarkastus yhtä aikaa.

Näyttelyt

Näyttelyissä vuosien 2011–2020 aikana on hylätyn saanut kahdeksan koiraa. Tuomarista riippuen tuomarille aggressiivisuutta osoittanut koira on voinut saada hylätyn, tyydyttävän tai hyvän, joten näyttelytilastojen avulla ei voida yksiselitteisesti laskea ihmiselle aggressiivisuutta osoittaneiden tai arkojen koirien määrää. Näyttelyissä on 1.1.2011 alkaen kirjattu luonnearvio. Taulukossa 10 on kuvattu, montako tulosta missäkin laatuarvostelu luokassa eurasiereille on annettu vuosina 2011–2020.

Käyttäytymisestä näyttelyissä on saatu hyvin vaihtelevia arvioita kuten: -miellyttävä, varma, rauhallinen, avoin, luotettava, luonne ok mutta myös: -tarvitsee lisää käsittelyharjoittelua ja lisää itsevarmuutta, käytös laskee palkintosijaa, pelkää kehässä.

Taulukko 10. Näyttelytulokset 2011–2020

2011-2020	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Junioriluokka	583	236	58	2	12	3	894
Nuortenluokka	361	147	43	1	4	0	556
Avoinluokka	429	190	35	1	3	5	663
Valioluokka	783	126	5	0	2	0	916
Veteraaniluokka	198	22	4	0	0	0	224
Yhteensä	2354	721	145	4	21	8	3253

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Eurasier on jalostettu puhtaasti seurakoiraksi, joten sitä voidaan pitää rodun käyttöominaisuutena.

Eurasierin kanssa harrastetaan pääasiassa omaksi iloksi ja arkitottelevaisuuden vuoksi. Kilpailumuotoisesti eniten harrastetaan agilityä ja jonkin verran myös tottelevaisuuskokeita ja rallytokoja. Agilityssä eurasier pärjää keskinkertaisesti alemmissa luokissa. Se on rauhallinen ja nopea oppimaan, mutta sen toiston kestävyys on melko heikko eli se ei kestä kertaamista. Agilityssä kolme koiraa on kuitenkin yltänyt ylimpään kolmosluokkaan ja saanut jopa puhtaita 0-tuloksia. Tähän asti vuosittain on kilpaillut säännöllisesti keskimäärin 3-4 koiraa eri luokissa.

Tottelevaisuudessa neljä koiraa on saavuttanut kilpailuoikeuden voittajaluokkaan, mutta vain yksi koira on kilpaillut ja saanut tuloksen voittajaluokasta. Vuosittain on ollut vain pari koekäyntiä.

Eurasierin kanssa harrastetaan myös koiratsintaa, jäljestystä, rallytokoja, koiratanssia sekä muita koiraa aktivoivia harrasteita. Kaksi koiraa on suorittanut hyväksytysti BH-kokeen ja viisi koiraa on suorittanut MH-luonnekuvauksen. Kolmisenkymmentä koiraa on luonnetestattu vuosina 2000–2016. Luonnetestikäyntien vähäisestä määrästä johtuen niistä ei voida tehdä luotettavaa analyysiä rodun luonteen tilanteesta testattavissa ominaisuuksissa. Testatuista koirista suurin osa on saanut luoksepäästävyydestä arvion +3 hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin, tai +2 luoksepäästävä, hieman pidättyväinen. Muiden ominaisuuksien suhteen on tuloksissa suurta hajontaa.

Käyttäytymisestä näyttelyissä on saatu hyvin vaihtelevia arvioita kuten:

- miellyttävä, varma, rauhallinen, avoin, luotettava, luonne ok.

Mutta myöskin:

- tarvitsee lisää käsittelyharjoittelua ja lisää itsevarmuutta, käytös laskee palkintosijaa, pelkää kehässä

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Käytös- ja luonnekyselyn, sekä terveystarkastuksen mukaan yksinolo-ongelmista kärsiviä eurasiereita on ilmennyt enemmän kuin edellisessä kyselyssä. Eurasier kiintyy vahvasti isäntäväkeensä, mikä saattaa joskus laukaista ei toivottua käyttäytymistä. Moni on kuitenkin välttynyt koiriensa kanssa sekä tuhoamiselta että muilta yksinolo-ongelmilta. Esimerkiksi tavaroiden tuhoaminen on joihinkin vilkkaampiin rotuihin verrattuna suhteellisen vähäistä.

Kyselyyn 2020 vastanneista ilmoitti, että suurin osa koirista on kotona rauhallisia ja hiljaisia, tai ovat rauhallisia, mutta seuraavat kyllä jos joku liikkuu, pääsääntöisesti nukkuvat ja jäävät rauhallisena yksin kotiin. 18 % koirista luonnehdittiin vilkkaiksi ja energisiksi. Joka neljäs koira seuraa omistajiaan joka paikkaan ja saman verran taas viihtyy omissa oloissaan. Joka kymmenes jää levottomana yksin kotiin ja saman verran myös haukku, vinkuu tai ulvoo yksin jäädessään. Yksittäisiä koiria luokiteltiin erittäin vilkkaaksi ja energiseksi, muutamat tuhoavat tavaroita ja paikkoja yksin jäädessään ja/tai tekevät tarpeensa sisälle. Kyselyn mukaan joka neljännellä koiralla joko on tai on ollut eroahdistus. Eroahdistuneista koirista joka neljättä oli hoidettu asian tiimoilta jollain tavoin (ongelmakoirakouluttaja, terapia, lääkitys).

Lisääntymiskäyttäytyminen

Terveystarkastuksen mukaan juoksujen välit vaihtelevat keskimäärin 5–8 kk ja useat kasvattajat antavat narttujen imettää pentujaan niiden luovutusikänsä saakka tai kunnes emä itse päättää vieroittaa pentunsa emonmaidosta. Emät myös huolehtivat pennuistaan hyvin ja synnyttävät luonnollisesti. Astutukset tapahtuvat pääsääntöisesti luonnollisesti. Jalostustoimikunnan tiedossa on kuitenkin uroksia, jotka eivät ole osoittaneet kiinnostusta juoksuajaiseen narttuun. Viimeisen kyselyn mukaan 79,5 % ilmoitti, että koiran jalostuskäytössä tai lisääntymisessä ei ole havaittu ongelmia. Ongelmina mainittiin, että narttu ei antanut astua, koirat eivät jääneet nalkkiin (ei myöskään tiinehtynyt), onnistunut astuminen vasta useiden yritysten jälkeen sekä keisarinleikkaus.

Uutena lisääntymisen ongelmana eurasiereiden parissa ympäri maailman on tavattu steriilejä uroksia. Uroksen sukupuolivietti saattaa olla normaali, mutta sperman laatu on tutkittu erittäin heikoksi. Tällaisia tapauksia on Suomesta tiedossa kolme ja kaikki aivan viime vuosilta, sekä tuonti- että kotimaisilla koirilla.

Sosiaalinen käyttäytyminen sekä pelot ja ääniarkuus

Käytös- ja luonnekyselyn mukaan suhtautumisessa vieraisiin koiriin on jonkin verran vaihtelua. Toiset eurasierit ovat hyvinkin suvaitsevaisia ja toiset taas epäluuloisia, jopa aggressiivisia vieraita koiria kohtaan. Tähän saattaa vaikuttaa suuresti myös koiran saama sosiaalistaminen ja tapakasvatus. Suhtautumisesta vieraisiin ihmisiin on kerrottu kohdassa luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa. Muutamat ilmoittivat koiransa olevan resurssiaggressiivinen. Käyttäytymiseen vaikuttavia rakenteellisia tai terveydellisiä seikkoja ei ole tullut esille.

Erilaiset äänipelot ja arkuudet ovat kyselyn mukaan jo huomattavan yleisiä, 44 % ilmoitti koiransa reagoivan ääniin enemmän tai vähemmän. Esimerkiksi ampumisen äänistä menee paniikkiin tai pelästyy 15 % koirista. Eniten reagointia koirissa aiheuttavat ilotulitukset, joihin reagoi joka neljäs koira pelästymällä tai menemällä paniikkiin. Äänipelko näyttää kehittyneen lähes kaikille kahteen ikävuoteen mennessä. Usealla koiralla äänipelon tuntui laukaisseen jokin tilanne, kuten ilotulitteet tai ukkonen. Pientä osaa oli lääkitty tai hoidettu äänipelon vuoksi.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista

Eurasierin luonteeseen kuuluu pidättyväisyys, mutta tavoitteena on arkojen, varautuneiden, hermostuneiden ja epävarmojen luonteiden määrän vähentäminen. Tähän pyritään vaikuttamaan jalostusvalinnoilla sekä jakamalla tietoa pentujen sosiaalistamisen tärkeydestä. Myös erilaisten luonnetestauksien merkitystä pyritään jatkossa korostamaan.

4.3 TERVEYS JA LISÄÄNTYMINEN

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

Eurasierille on hyväksytty uusi PEVISA-ohjelma 1.7.2022 - 31.12.2026, jonka mukaan astutushetkellä tulee koiralla olla virallinen lonkkakuvauslausunto ja silmätarkastuslausunto. Lonkkakuvaustuloksen C saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A tai B tuloksen saaneen koiran kanssa. Silmätarkastuslausunto ei saa olla 36kk vanhempi.

1. Lonkkanivelen kasvuhäiriö, HD

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston/nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä makroskooppisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana. Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi, mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja lonkkaniveletkin stabiloituvat. Yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa yleensä nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Näistä osa on ns. suurivaikutteisia geenejä (engl. majorgene). Periytymisaste vaihtelee eri tutkimuksissa välillä 0.1–0.6. Ympäristöllä on vaikutusta kasvuhäiriön ilmiäsuun. Useissa tutkimuksissa on todettu runsaan ravinnonsaannin olevan yhteydessä lonkkavikaan. Ruokinta ei aiheuta dysplasiaa, mutta se tuo vian esiin geneettisesti alttiilla koirilla. Tämä pätee myös toisin päin, optimaalisella ruokinnalla lonkkanivelen kasvuhäiriö ei tule näkyviin tai on lievempää. Myös liian raju liikunta kasvuaikana voi pahentaa muutoksia.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta yleisintä se on suurilla ja jättiroduilla. Oireet voidaan huomata pentuna 3-12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä. Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppeleminen”, ylösnousuvaikeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja naksateleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi

liittää ne johonkin tapaturmaan. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä. Oireilu laitetaan usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälinjan aaltoiluna ja lantion kiertymisenä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja on myös olemassa.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu useimmilla roduilla röntgenkuvin sairaiksi todettujen yksilöiden karsimiseen jalostuksesta. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuvan jalostusvalinnan pitäisi johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista. Jalostusarvoindeksien (BLUP-indeksit) avulla valinta on tehokkaampaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria. (ELL Lappalainen.)

Suomessa on kuvattu 45 %:a vuosina 1991–2020 syntyneistä koirista.

Jalostuksessa lonkkanivelen kasvuhäiriö tulisi huomioida jalostusta rajoittavana tekijänä. Kapean jalostuspohjan takia kuitenkin HD-aste C:n omaavia koiria saa rotuyhdistyksen omien jalostussuositusten mukaan käyttää jalostukseen, kunhan sen vanhemmat ja jalostuskumppani ovat lonkiltaan terveitä. Se, että eurasierin rekisteröinnissä ei ole ollut raja-arvoja, ei ole johtanut laajaan D-lonkkaisten koirien käyttöön jalostuksessa. On teetetty ainoastaan neljä pentuetta, joissa emä on D-lonkkainen. Jokaisessa pentueessa on eri isä, jolla lonkkatulokset A tai B. Jälkeläisistä noin 50 % on D-lonkkaisia ja toinen 50 % terveitä. E-lonkkaiset ovat harvinaisuus eikä niiden jalostuskäyttö ole relevanttia.

Suosituksen mukaiset raja - arvot otettiin mukaan uuteen PEVISA-ohjalemaan 1.7.2022 alkaen. Lonkkakuvaustuloksen C saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A tai B tuloksen saaneen koiran kanssa.

Taulukko 11. Suomessa käytetty FCI:n vahvistama kansainvälinen lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikko:

A ei muutoksia	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset. Lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna piirtyy terävänä ja on lievästi pyöristynyt. Nivelrako on tiivis ja tasainen. Norbergin asteikko vetoasennossa noin 105° (suosituksena).
B lähes normaali / rajatapaus	Reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat vähän epäyhdenmukaiset ja Norbergin asteikko vetoasennossa lähellä 105°, tai reisiluun pään keskus on mediaalisesti lonkkamaljakon dorsaalireunaan nähden ja reisiluun pää ja lonkkamaljakko ovat yhdenmukaiset.
C lievä	Reisiluun pää ja lonkkamalja eivät ole yhdenmukaiset, Norbergin asteikko on noin 100° ja/tai lonkkamaljakon kraniolateraalinen reuna on vähän mataloitunut. Epätasaisuutta tai korkeintaan lieviä nivelrikkomuutoksia lonkkamaljan kraniaali-, kaudaali- tai dorsaalireunassa tai reisiluun päässä tai kaulassa.

D kohtalainen (keskivaikea)	Selvää epätasaisuutta reisiluun päässä ja lonkkamaljakossa, subluksaatio. Norbergin asteikko on suurempi kuin 90° (vain suosituksena). Lonkkamaljakon kraniolateraalireuna tasaantunut ja/tai nivelrikon merkkejä.
E vaikea	Selvästi dysplastinen lonkkanivel. Esim. luksaatio tai selvä subluksaatio, Nordbergin asteikko alle 90°, selvä lonkkamaljakon kraniaalireunan tasaantuminen, reisiluun pään epämuotoisuus (sienimäinen, tasaantunut) tai muut nivelrikkomuutokset.

Vuosina 2011–2020 jalostukseen käytetyistä uroksista 69,2 %:a oli A-lonkkaisia, 24,4 %:a B-lonkkaisia, 2,6 %:a C-lonkkaisia, 0 % D-lonkkaisia ja 3,8 %:a koiria, joiden tuloksia ei näy koiranetissä. Saman aikajakson jalostukseen käytetyistä nartuista 69,9 %:a oli A-lonkkaisia, 26,5 %:a B-lonkkaisia, 3,6 %:a C-lonkkaisia ja 0 % D-lonkkaisia.

Taulukko 12. Lonkkanivelen kasvuhäiriö viimeisen 10 vuoden ajalta, syntymävuoden mukaan (Lähde: Koiranet 29.4.2021).

Syntymävuosi	Syntyneitä	Tutkittuja	Terveitä (A, B)	Terveitä %	Sairaita (C,D,E)	Sairaita %
2011	46	21	19	90 %	2	10 %
2012	56	38	36	95 %	2	5 %
2013	91	41	35	85 %	6	15 %
2014	80	48	44	91 %	4	9 %
2015	73	47	43	92 %	3	7 %
2016	109	69	62	89 %	3	21 %
2017	71	36	36	100 %	0	0 %
2018	82	36	33	91 %	3	9 %
2019	85	30	23	77 %	7	23 %
2020	89	1	1	100 %	0	0 %
Yhteensä	782	367	332	90 %	35	10 %

Saksassa (EKW) viimeisen kymmenen vuoden aikana A- ja B-lonkkaisia on ollut ehdottomasti suurin osa, n. 80-90 %:a kuvatuista, C-lonkkaisia alle 5 %:a, D-lonkkaisia muutaman prosentin verran, E-lonkkaisia ei yhtään.

Rekisteröidyistä koirista tutkitaan vuosittain 60–80 % (lonkat, polvet, silmät tietyiltä osin).

HD-Statistik EKW 2011 - 2020

Jahr	W	N	A	B	C	D	E	X	%	A	B	C	D	E
2011	16	91	33	19	13			26	71,4	50,8	29,2	20,0		
2012	24	147	70	25	3			49	66,7	71,4	25,5	3,1		
2013	21	139	64	23	6	2		44	68,3	67,4	24,2	6,3	2,1	
2014	16	101	59	13	2			27	73,3	79,7	17,6	2,7		
2015	26	159	83	29	3	1		43	73,0	71,6	25,0	2,6	,9	
2016	17	103	64	16	3	1		19	81,6	76,2	19,0	3,6	1,2	
2017	20	114	87	4	2	1		20	82,5	92,6	4,3	2,1	1,1	
2018	16	83	58	8	1			16	80,7	86,6	11,9	1,5		
2019	23	149	71	8	2	3		65	56,4	84,5	9,5	2,4	3,6	
2020	15	93						93						

Yllä Saksan (EKW) lonkkatutkimustilasto vuosilta 2011-2020 (lähde: IFEZ tietokanta) (Jahr= vuosi, W=pentueita, N=pentujen lukumäärä)

Parhaimmillaan keskivaikea lonkkanivelen kasvuhäiriö ei aiheuta näkyvää haittaa koiralle, mutta joissain tapauksissa haitta-aste voi olla korkea kipujen ja liikuntavaikeuksien vuoksi. Oireet saattavat ilmaantua vasta koiran ikääntyessä, mutta jo nuorikin koira saattaa oireilla ja kärsiä kivuista. Tällöin se aiheuttaa kohtuutonta haittaa koiran arkipäivän liikkumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö voi haitata eri lajien harrastamista, jos se aiheuttaa koiralle liikuntarajoitteisuutta. Tosin erityisesti lievän asteen lonkkanivelen kasvuhäiriökoirien, joiden lihaskunnosta pidetään hyvää huolta, tiedetään voivan harrastavan eri lajeja, kuten agilitya.

2. Silmätaudit

Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla virallisesti silmätarkastettu. Virallinen silmätutkimus etenee aina saman kaavan mukaisesti. Tutkija tutkii silmän rakenteet edeten silmän etuosasta sen takaosaan pannen merkkeille poikkeamat normaalista ja mahdolliset sairauden oireet. Apuvälineinä käytetään oftalmoskooppia ja biomikroskooppia sekä erillistä linssiä silmänpohjan tutkimukseen. Silmän pupillit laajennetaan silmän takaosien tutkimuksen helpottamiseksi käyttäen lyhytvaikutteista tropikamidi-tippaa.

Taulukko 13. Silmätautidiagnoosien tallennusohje. Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä näkyvät kaikki eläinlääkärin tutkimuksen yhteydessä perinnölliseksi oletettavat silmätautidiagnoosit, joiden lausunnot tallennetaan Kennelliiton tietokantaan seuraavasti:

Ei todettu perinnöllisiä silmätauteja	Koiralla ei ole todettu minkään silmätaudin oireita.
Sairaus: todettu	Koiralla on todettu lausunnossa mainittu sairaus.
Sairaus: avoin	Koiralla on todettu lausunnossa mainittuun synnyntautiin sairauteen viittaavia oireita, mutta muutokset ovat epätyypillisiä.
Sairaus: epäilyttävä	Koiralla on todettu vähäisiä tai epätyypillisiä lausunnossa mainitun, ei-synnyntautin sairauden oireita. Suositellaan uusintatutkimusta esimerkiksi vuoden kuluttua.

Tutkimuksen yhteydessä havaitut lisähuomiot ei-perinnöllisistä muutoksista sekä periytymiseltään epäselvät sairaudet eivät näy julkisessa tietokannassa.

Taulukko 14. Silmäsairaudet eurasiereilla, syntymävuoden mukaan (lähde: Koiranet 28.4.2021)

Syntymävuosi	Syntyneitä	Tutkittuja	Tutkittuja %	Terveitä	Terveitä %	Sairaita	Sairaita %
2011	46	19	41 %	8	42 %	11	58 %
2012	56	32	57 %	23	72 %	9	28 %
2013	91	34	37 %	23	68 %	11	32 %
2014	80	49	61 %	35	71 %	14	29 %
2015	73	42	58 %	24	57 %	18	43 %
2016	109	58	53 %	37	64 %	21	36 %
2017	71	30	42 %	19	63 %	11	37 %
2018	82	24	29 %	16	67 %	8	33 %
2019	85	15	18 %	12	80 %	3	20 %
2020	89	1	1 %	1	100 %	0	0 %
Yhteensä	782	304	39,7 %	192	68,4 %	106	31,6 %

Suomessa on silmätarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana 38,9 % syntyneistä eurasiereista.

Taulukko 15. Silmätarkastustulokset vuosilta 2011–2020 syntymävuoden mukaan (lähde: Koiranet 28.4.2021):

Diagnoosi	Esiintymiä
<u>Distichiasis, todettu</u>	106
<u>Ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia</u>	189
<u>Ektooppinen cilia, todettu</u>	1
<u>ICAA Kammiokulman poikkeavuus, ei todettu</u>	2
<u>Kaihin laajuus, lievä</u>	1
<u>Kortikaalinen katarakta, epäilyttävä</u>	1
<u>Kortikaalinen katarakta, todettu</u>	3
<u>Muu vähämerkityksellinen kaihi, todettu</u>	2
<u>PHTVL/PHPV, sairauden aste 1</u>	1
<u>Posterior polaarinen katarakta, todettu</u>	1
<u>PPM, iris-iris, todettu</u>	2
<u>PPM, iris-linssi, todettu</u>	1
<u>Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu</u>	1
<u>Sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, todettu</u>	1
<u>Silmämuutosten vakavuus, kohtalainen</u>	22
<u>Silmämuutosten vakavuus, lievä</u>	71
<u>Silmämuutosten vakavuus, vakava</u>	3
<u>Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, terve</u>	1

Eurasier Kerhon jalostussuosituksissa sanotaan, että koiralla tulee olla virallinen, voimassa oleva silmätarkastuslausunto, eikä se osoita oireita perinnöllisistä silmänsairauksista: HARMAAKAIHI, PRA, PHTVL/PHPV (poislukien aste 1), entropium (sisäänpäin kääntynyt luomi) tai ektropium (ulospäin kääntynyt luomi) eikä RD (poislukien mRD), glaukooma. Suomen Kennelliiton silmätyöryhmän esityksen mukaisesti jalostuksesta ei voi enää jatkossa täysin sulkea pois multifokaalinen RD (mRD) tai PHTVL/PHPV-sairauden aste 1 diagnosoituja koiria. Suositellaan kuitenkin, että tällainen koira tulee parittaa vain kyseisen sairauden suhteen täysin terveeseen koiran kanssa.

PRA ja perinnöllinen harmaakaihi

PRA eli etenevä verkkokalvon surkastuma tuhoaa silmän valoa aistivia soluja. Kyseessä on ryhmä sairauksia, jotka ovat eri geenien aiheuttamia. PRA:ta on montaa tyyppiä, eri rotujen PRA:t ovat erilaisia ja jopa samassa rodussa voi olla useita eri muotoja. PRA on löydetty yli 100 rodulla ja näistä ainakin 22:lla mutaatio on voitu paikallistaa. Se voi esiintyä millä tahansa rodulla. Yleisin periytymismekanismi on autosomaalinen resessiivinen. Kliinisten oireiden ilmenemistä ja etenemisen vaihtelevat liittyen PRA-muodon syntymekanismiin. Hyvin nuorella koiralla esiintyvä PRA:n muoto liittyy vääränlaiseen näköhermosolujen kehitykseen. Myöhemmällä iällä alkavassa PRA:ssa sen sijaan näköhermosolut kehittyvät normaalisti, mutta alkavat rappeutua. Useimmissa PRA:n muodoissa koira muuttuu ensin hämärässä epävarmaksi ja pelokkaaksi. Tämä johtuu hämäränäössä tärkeiden verkkokalvon sauvasolujen surkastumisesta. Myöhemmin koira sokeutuu kokonaan verkkokalvon tappisolujen surkastuessa. Silmäterä on laaja ja silmänpohjan lisääntynyt heijaste näkyy erityisen selvästi valon kohdistuessa laajentuneeseen mustuaiseen. PRA:han ei ole hoitoa, mutta tutussa ympäristössä sokeakin koira voi pärjätä erittäin hyvin. Kokeellisesti koirille on käytetty geeniterapiaa näköhermosolujen perinnöllisessä sairaudessa, jossa periyttävä geeni on tunnettu. Diagnoosi tehdään yleensä silmänpohjan oftalmoskooppisessa tutkimuksessa. Verkkokalvon sähköisessä tutkimuksessa

(ERG) voidaan havaita muutoksia näköhermosoluissa jo ennen oftalmoskooppisessa tutkimuksessa nähtäviä selviä verkkokalvon rappeutumamuutoksia.

PERINNÖLLINEN HARMAAKAIHI eli hereditaarinenkatarakta samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Tunnettujen muotojen periytymismekanismi on yleensä autosomaalinen resessiivinen, mutta useimpien muotojen periytymismallia ei tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Syntymän ja 8 viikon iän välillä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkkinä hankitusta kataraktasta voidaan mainita sokeritautiin liittyvä, hyvin nopeasti täydelliseksi kaihiksi kehittyvä katarakta. Muita esimerkkejä hankitusta kaihista ovat esimerkiksi vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Ns. nukleaariskleroosi eli linssin kovettuminen vanhalla koiralla ei ole varsinainen kaihimuutos, vaan normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin muuttuu 'opaalinharmaaksi'. Näkökykyyn se ei vaikuta. Perinnöllinen kaihi voidaan todeta perinnöllisten silmänsairauksien varalta tehtävässä silmätutkimuksessa. Erityisen tärkeää kaihin toteamisessa on viralliseen silmätutkimukseen kuuluva biomikroskooppitutkimus. Kaihi voidaan poistaa leikkauksella fakoemulsifikaatiomentelmällä. Paras leikkaustulos saadaan, kun leikkaus tehdään ennen kuin kaihimuutos on täydellinen. Hoidon edellytyksenä on se, että silmänpohja on terve. Perinnöllinen katarakta voi esiintyä yhdessä PRA:n kanssa, yleensä PRA:han liittyy kuitenkin ns. toissijainen kaihi. (ELL Vanhapelto ja ELL Lappalainen.)

Perinnöllisen harmaakaihin ja PRA:n ilmenemisestä ja etenemisestä eurasiereilla ei ole juurikaan tietoa. Suomessa on ollut yksi perinnöllinen harmaakaihitapaus (tuontikoirien jälkeläinen), jonka kohdalla nähtävästi perinnöllinen harmaakaihin eteneminen aiheutti muutoksia käytöksessä. Tämän lisäksi viimeisen kymmenen vuoden aikana kolmella koiralla on todettu kortikaalinen katarakta. Muissa maissa ei ole tutkittu (aivan viime vuosiin saakka) silmiä joko lainkaan (Ruotsi, Ranska) tai ainoastaan entropiumin, ektropiumin ja distichiasiksen varalta (Saksa, Sveitsi, Itävalta). Sama koskee PRA:ta ja RD:aa.

Suomessa on todettu alkuvuosina yksi PRA-tapaus, tuontikoira Saksasta.

Kerhon jalostussuosituksissa sanotaan, että PRA sairaita koiria ei tule käyttää jalostukseen. Myös sairaan yksilön sisarusten jalostuskäyttöä tulisi harkita tarkkaan, taudin kantajiksi tiedettyjä yksilöitä ei tulisi käyttää jalostukseen. Lisäksi perinnöllistä harmaakaihia sairastavia koiria ei tule käyttää jalostukseen. Myös sairaan yksilön sisarusten jalostuskäyttöä tulisi harkita tarkkaan ja varsinkin välttää kahden mahdollisen kantajan yhdistelmää.

RD

RD (retinandysplasia eli verkkokalvon synnynnäinen kehityshäiriö) jaetaan kolmeen muotoon, multifokaaliin (MRD), geografiseen (GRD) ja totaaliseen (TRD). MRD:ssa verkkokalvolla näkyy yksittäisiä poimuja, jotka syntyvät verkkokalvon paikallisen virhekehityksen seurauksena. Poimujen määrä voi vaihdella. MRD ei vaikuta näkökykyyn. GRD:ssa verkkokalvo on väärin kehittynyt laajemmalla alueella, mikä voi vaikuttaa koiran näkökykyyn ja TRD:ssa verkkokalvo on kokonaan irtautunut, mikä aiheuttaa silmän täydellisen sokeuden. MRD-muutokset eivät pahene iän myötä, vaan saattavat pikemminkin osittain hävitä näkyvistä vanhemmiten. GRD:aan saattaa iän myötä liittyä paikallista verkkokalvon rappeumaa muutoksen alueella. Useilla roduilla RD:n on todettu periytyvän väistävasti. Eri RD-muotojen välistä geneettistä yhteyttä ei tunneta. (ELL Vanhapelto ja ELL Lappalainen.)

RD tapauksia on tavattu yksi kappale, tuontikoira Saksasta. Perinnölliset silmänsairaudet (perinnöllinen harmaakaihi, PRA, RD) eivät toistaiseksi ole suuri terveysriski eurasiereilla tutkimustulosten perusteella, mutta ennaltaehkäisevästi virallisen silmätarkastuksen (peilaus) on syytä olla edelleen rekisteröinnin ehtona.

Sairaita yksilöitä ei tule käyttää jalostukseen. RD:n kohdalla harkinnan mukaan, jos yksittäisiä tapauksia tulevaisuudessa ilmenee.

Ylimääräiset silmäripset, distichiasis (ciliaaberranta)

Suomessa esiintyy distichiasista säännöllisin väliajoin, esimerkiksi vuosina 2011–2020 syntyneistä koirista löydettiin tutkimuksissa 107 virallista tapausta eri nimikkeillä 304 tutkimuksessa (silmatarkastuksessa ilmenneitä ja silmatarkastuslomakkeeseen merkittyjä), eli n. 35 %:lla tutkituista.

Epävirallisesti jalostustoimikunnalla on tiedossa lisäksi joitakin tapauksia, joissa ripsiä on ollut ennen tai jälkeen virallisen silmatarkastuksen. Jos koiran silmiä ei tutkita koskaan, ylimääräiset ripset jäävät yleensä myös huomaamatta eli niistä ei saada koskaan tietoa.

Distichiasis on mainittu eurasierin rotumääritelmässä hylkäävä virheenä. Ylimääräisiä ripsiä on tosin mahdollista todeta ilman tarkkaa, erittäin läheltä tapahtuvaa tarkastelua ja luomen nostoa eli käytännössä yhtään koiraa ei näyttelyissä tulla koskaan hylkäämään distichiasiksen takia.

Distichiasis (cilia aberranta) aiheutuu luomen reunan talirauhasten muuttumisesta karvaa kasvaviksi soluiksi. Ne sijaitsevat 4-6 mm luomen reunan sisäpuolella. Ylimääräiset ripset tulevat ulos joko normaalin ripsirivin sisäpuolelta luomen reunasta (distichiasis) tai luomen sisäpinnalta (ektooppinen cilia). Caruncular trichiasis tarkoittaa silmän sisänurkan ihon karvoja, jotka kääntyvät sarveiskalvon sisänurkan päälle ärsyttäen silmää. Luomen reunasta kasvavat ripset voivat kaartua ulospäin normaaliin ripsien tavoin tai ne kääntyvät sisäänpäin kohti sarveiskalvoa. Ripset voivat olla pehmeitä tai kovia. Etenkin luomen sisäpinnan läpi suoraan sarveiskalvoa vasten kasvava ripsi voi aiheuttaa sarveiskalvon vaurioitumisen. Tämä ilmenee silmän siristelynä ja ylimääräisenä kyynelvuotona. Silmän sarveiskalvon pinnalla ”uivat”, pehmeät distichiasis-ripset eivät yleensä aiheuta oireita. Oireilevilta koirilta ripsiä voidaan poistaa nyppimällä, jolloin ne kasvavat uudestaan tai poistaa ne pysyvästi polttamalla tai leikkauksella. Vaiva on selvästi periytyvä, mutta periytymismekanismi ei ole tiedossa. Luokitellaan nykyään silmatarkastuksissa lieviin, kohtalaisiin ja vakaviin muotoihin.

(ELL Vanhapelto ja ELL Lappalainen)

Eri yksilöillä vaiva on erilainen, joillakin on vain yksi muuntunut talirauhanen ja toisella kaikki rauhaset ovat muuntuneet. Pidemmän päälle ylimääräiset ripset voivat aiheuttaa sarveiskalvon tulehduksen, lisääntyntä silmävuotoa, sarveiskalvon haavaumia, kun koira hieroo silmiään. Koira voi myös siristellä silmiään, jos niitä kirvelee. Ylimääräiset ripset voivat välillä myös lähteä pois ja kasvaa myöhemmin uudestaan, muun karvan tapaan.

Silmatarkastustulokset voivat vaihdella yksilöittäin koskien ylimääräisiä ripsiä ns. terveestä sairaaseen. Kaikkia vanhempia tapauksia ei myöskään ole merkitty tarkastuslomakkeisiin. Tämä sekä ripsien ”elävyys” (välillä on ylimääräisiä ripsiä, välillä ei) tekee niiden vastustamisen vaikeaksi.

Distichiasiksen aiheuttamista haitoista rodun yksilöiden jokapäiväiseen, normaaliin elämään ei ollut mainintoja esim. terveystarkastuksessa 2016. Kokemuksen perusteella eurasierin kohdalla ylimääräiset ripset eivät yleensä aiheuta koiralle haittaa, vaan ripset ovat pehmeitä ja irtoavat helposti ja kuten sanottu, usein niiden olemassaolosta ei edes tiedetä. Tiedossa on kuitenkin muutamia tapauksia, joissa vikaa on pitänyt hoidattaa eläinlääkärillä useamman kerran. Distichiasis-tapauksia ei ole suljettu pois jalostuksesta kapean jalostuspohjan takia, mutta vika tulee huomioida. Jos koiralla on distichiasis, tulee sen jalostuskumppanin olla distichiasis-vapaa. Jos koiralla on kerran diagnosoitu distichiasis ja seuraavassa tutkimuksessa koiralla ei enää ripsiä näkyisi, niin koira ei silti ole distichiasis-vapaa – ripset kasvavat putoavat pois niin kuin muutkin karvat.

Toivottavaa olisi, että koiran omistajat kertoisivat jalostustoimikunnalle aina myös virallisten silmätarkastusten ulkopuolella todetuista distichiasis-löydöksistä ja siitä, vaivaavatko ylimääräiset ripset koiraa ja vaativatko ne hoitoa.

Kerhon jalostussuositusten mukaan, jos koiralla on distichiasis (cilia aberranta) löydöksiä, tulee suunnittelun pentueen toisen vanhemman olla ehdottomasti distichiasis-vapaa. Silmätarkastustuloksissa on syytä ottaa huomioon se, että distichiasis-löydökset voivat tulla ja mennä – puhdas silmätarkastuslausunto ei tarkoita, ettei koiralta voisi seuraavassa tarkastuksessa löytyä ylimääräisiä silmäripsiä tai päinvastoin. Myöskään kaikkia distichiasis-löydöksiä ei ole merkitty silmätarkastuslausuntoihin. Koiran omistajan olisi hyvä varmistaa niiden merkitseminen huomauttamalla asiasta tutkivalle eläinlääkärille ja ilmoittaa virallisten silmätarkastusten välillä löydettyistä ylimääräisistä ripsistä jalostustoimikunnalle.

Entropium ja ektropium

Entropium ja ektropium ovat silmäluomien virheasentoja (sisään- ja uloskiertyminen). Kummassakaan tapauksessa koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Sisäänkiertyneen luomen luomikarvat aiheuttavat sarveiskalvon vaurioita. Vauriot lisääntyvät nopeasti koiran hangatessa silmänsä. Sarveiskalvoon voi tulla haavauma tai jopa syöpymä silmäluomen sisäänkiertymän hangatessa sitä jatkuvasti. Ellei sairauden syytä poisteta, voi sarveiskalvo puhjeta. Entropium voidaan korjata kirurgisesti. Operointi olisi toteutettava aina mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen kuin silmän yleistulehdus on päässyt syntymään. Pienet ja/tai sisään painuneet silmät ja runsaat poimut edistävät entropiumin kehitystä.

Ektropium tarkoittaa luomien ulospäin kiertymistä, esim. roikkuvat alaluomet. Lievä ektropium ei välttämättä edellytä kirurgista hoitoa. Ulospäin kääntynyt alaluomi kerää helposti pölyä, likaa ym. luomentaskuun, seurauksena akuutit ja krooniset silmätulehdukset.

Suomessa entropium on korjattu kirurgisesti jalostustoimikunnan tietojen mukaan ainakin kahdelta eurasierilta ja muutama muu entropium-tapaus on myös tiedossa epävirallisesti. Yhtään ektropium tapausta ei ole tiedossa. Molemmat viat ovat tyypillisiä eurasierin alkuperäisrodulle chow chow:lle. Molempiin vikoihin on perinnöllinen alttius – ne periytyvät polygeenisesti eli monen ihon sekä silmäluomien rakenteisiin ja pään muotoon vaikuttavien geenien yhteisvaikutuksesta. Sairaita ei suositella käytettävän jalostukseen.

Eurasier Kerhon jalostussuositusten mukaan sekä entropium että ektropium ovat mainittu eurasierin rotumääritelmässä hylkäävinä virheinä. Sairaita ei suositella käytettävän jalostukseen.

PHTVL/PHPV, pysyviä verisuonijäänteitä

Sikiöaikana linssin ravitsemuksesta vastaa sikiöaikainen verisuoni ja primäärilasiainen. Silmän kehitykseen kuuluu, että linssin ja silmänpohjan välinen sikiökautinen verisuoni vähitellen surkastuu ja prosessi on valmis, kun pentu on 2-4 viikon ikäinen. Joskus tästä verisuonituksesta jää osa surkastumatta. Se näkyy kellertävänvalkoisena plakkina, joka kiinnittyy linssin takapintaan ja jossa voi olla näkyvissä myös verisuonitusta. Sairaus luokitellaan kuuteen eri asteeseen pienistä täplistä sokeutta aiheuttaviin muutoksiin, jolloin linssi on muuttunut epänormaaliksi rakenteeltaan ja seurauksena on sekundaari harmaakaihi. Yksilöitä, joilla on PHTVL/PHPV asteita 2–6, ei suositella käytettävän jalostukseen.

Suomessa on todettu yksi PHTVL-tapaus, aste 2 ja yksi PHTVL, aste 1.

Glaukooma eli silmänpainetauti

Glaukoomassa eli silmänpainetaudissa verkkokalvon sekä näköhermon pään solut rappeutuvat. Glaukooman oireita alkuvaiheessa voivat olla lievä pupillan valoajkykyys (pupilla on normaalia laajempi), lievä sarveiskalvon samentuma ja lievä silmän punoitus. Silmänpaine voi olla 40–50 mmHg tai yli (normaali silmänpaine on 15–25 mmHg). Pitkään koholla olleen silmänpaineen seurauksena silmä usein suurenee kooltaan. Glaukooma voi erityisesti hoitamattomana johtaa sokeutumiseen.

Muutoksiin liittyy mitattava silmän sisäisen paineen nousu ja akuutti silmänpaineen nousu aiheuttaa voimakasta kipua koiralle. Hoitona käytetään lääke- ja leikkaushoitoa. Kuitenkaan mikään hoito ei ole sairautta ja oireita lopullisesti parantava eli tehokasta pitkäaikaishoitoa ei ole. Monet koirat eivät vastaa hoitoon edes lyhytaikaisesti. Primaari eli ensisijainen glaukooma on perinnöllinen, tyypillisesti molemmissa (ei useinkaan samanaikaisesti) silmissä esiintyvä sairaus, joka johtuu synnynnäisestä rakennevirheestä etukammiokulmassa. Etukammiokulman virheellinen rakenne voi estää kammionesteen ulosvirtauksen ja aiheuttaa siten silmänpaineen nousun. Primaari glaukooma ei ole seurausta muusta silmä- tai yleissairaudesta. Sen sijaan sekundaari eli toissijainen glaukooma on seurausta aiemmin tai sillä hetkellä sairastetusta silmä- tai yleissairaudesta, johon liittyy kammionesteen estynyt ulosvirtaus (mm. trauman aiheuttamat silmänsisäiset verenvuodot, silmänsisäinen uudismuodostuma, linssin sijoiltaanmeno). (Jalomäki, ELL, 2010.).

Primääriä glaukoomaa epäillään perinnölliseksi useilla roduilla (autosomaalinen dominoiva ongelma). Glaukoomaa on alkanut esiintyä eurasiereilla runsaasti Ranskassa tehdyissä silmätutkimuksissa, joissa on löydetty useita sekä sairaita, että sairauden kantajia. (lähde IFEZ.) Suomessa tapauksia on kerhon tietoon tullut kuusi. Aiheesta pidettiin luento IFEZ kokouksessa 2014 ja luennoimaan oli Reovva-instituutista saapunut joukko ranskalaisia spesialisteja, joiden johdolla on nyt tehty kolme eri joukkotutkimusta, ja erikoistarkastuksia puolentoista vuoden aikana. Mukana olleille eurasiereille on tehty sukutaulut aina alkurotuihin saakka. Kuudellakymmenellä prosentilla sairastuneista löytyy takaa korkeampi sukusiitosprosentti, ja nartut näyttävät tässä tutkimuksessa olevan alttiimpia sairastumaan ja periyttämään tätä sairautta. (Rosolen, Boillot, Pascale, Quignon. 2014.).

Glaukoomaa sairastavia koiria ei tule käyttää jalostukseen.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet

ED – Kyynärnivelen kasvuhäiriö

Kyynärnivelen kasvuhäiriö (engl. elbowdysplasia, ED) on yleisin isojen ja jättikokoisten koirien etujalan nivelkivun ja ontumisen aiheuttaja. Kyynärnivelen kasvuhäiriön eri muotoja ovat varisliäkkeen (processuscoronoideus) sisemmän osan fragmentoituminen, olkaluun nivelnastan (condylushumeralis) sisemmän osan osteokondroosi ja kiinnittymätön kyynärpään uloke (processusanconaeus). Kyynärnivelen inkongruenssia (nivelpintojen epäyhdenmukaisuutta) pidetään tärkeänä syynä kaikkiin edellä mainittuihin kasvuhäiriöihin ja myös se lasketaan kyynärnivelen kasvuhäiriöksi.

Kyynärnivelen kasvuhäiriön periytymisen mekanismit ovat epäselvät. Periytyminen on kvantitatiivista eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Yksi näistä geeneistä saattaa olla ns. suurivaikutteinen geeni. Kasvuhäiriön tyyppi vaihtelee eri roduilla, mikä viittaa siihen, että aiheuttajina ovat eri geenit. Kyynärnivelen kasvuhäiriö on yleisempää uroksilla todennäköisesti urosten suuremman painon ja mahdollisesti myös hormonaalisten tekijöiden takia. Nykysityksen mukaan perinnöllisillä tekijöillä on suurin osuus kyynärnivelen kasvuhäiriön synnyssä, mutta ympäristötekijöillä on osuutensa sen ilmenemisessä. Toisin sanoen optimaalisella ruokinnalla voidaan mahdollisesti estää kasvuhäiriön kehittyminen yksilöllä, jolla on siihen perinnöllinen taipumus.

Kaikissa kyynärnivelen kasvuhäiriöissä oireet alkavat keskimäärin 4–7 kuukauden iässä. Tyypillinen oire on ontuminen, joka voi pahentua rasituksessa tai olla voimakkainta levon jälkeen. Ontuminen voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Omistajan voi olla vaikea havaita koiran ontumista, jos kasvuhäiriö on molemminpuolinen. Toisinaan kasvuhäiriö on molemmissa kyynärnivelistä, vaikka koira ontuu vain toista jalkaa. Usein oireet huomataan vasta aikuisiällä ja silloin oireet johtuvat sekundaarisesta nivelrikosta. Kiinnittymätön kyynärpään uloke ei välttämättä oireile nuorella koiralla ja se voi olla röntgenkuvauksen sivulöydös.

Kasvuhäiriöiden ja niiden erilaisten kirurgisten hoitojen tehosta ja pitkäaikaisennusteesta ei ole olemassa kattavia tutkimuksia. Leikkaushoidon hyöty on epävarma, jos nivelessä on jo selvät nivelrikon merkit. Kaikkien kyynärnivelen kasvuhäiriöiden seurauksena on ainakin hoitamattomana nivelrikko. Leikattuunkin jalkaan kehittyä yleensä aina jonkin asteinen nivelrikko, mutta sen määrä voi olla vähäisempää ja se voi kehittyä myöhemmin kuin ilman leikkausta hoidetussa nivelessä. Kyynärnivelen nivelrikko invalidisoi koiraa yleensä pahemmin kuin esim. lonkkien nivelrikko, koska koiran painosta noin 60 % on etuosalla. Nivelrikon hoidossa tärkeitä ovat painon pudotus, liikunnan rajoitus ja tarvittaessa käytetään myös tulehduskipulääkkeitä. Lisäksi voidaan käyttää nivelnesteen koostumusta parantavia lääkkeitä ja ravintolisä.

Pohjoismaissa kyynärnivelmekuvien arviointi perustuu sekundaarisiin nivelrikon merkkeihin. On huomattava, että jo 1. asteen muutos tarkoittaa sitä, että koiralla on kyynärnivelen kasvuhäiriö ja siitä johtuvia nivelrikkomuutoksia. Ruotsissa kyynärnivelen kasvuhäiriö on vähentynyt roduissa, joissa kyynärniveliä kuvataan. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että siellä käytetään näissä roduissa jalostukseen vain vähän muita kuin kyynärnivelen suhteen terveitä koiria. Jalostusarvoindeksit (BLUP-indeksit) tehostavat jalostusvalintaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran oman tuloksen lisäksi sen kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria.

(ELL Lappalainen.)

Taulukko 16. Vuosina 1991–2020 (lausuntovuosi) on tutkittu yhteensä 620 koiraa (39 %:ia rekisteröidyistä koirista). (Lähde Koiranet 29.4.2021)

Vuosi	0	1	2	3
1991				
1992				
1993				
1994	67 %	0 %	33 %	0 %
1995	86 %	14 %	0 %	0 %
1996	100 %	0 %	0 %	0 %
1997	92 %	8 %	0 %	0 %
1998	100 %	0 %	0 %	0 %
1999	88 %	0 %	12 %	0 %
2000	78 %	22 %	0 %	0 %
2001	90 %	10 %	0 %	0 %
2002	60 %	40 %	0 %	0 %
2003	100 %	0 %	0 %	0 %

2004	95 %	5 %	0 %	0 %
2005	100 %	0 %	0 %	0 %
2006	88 %	6 %	6 %	0 %
2007	90 %	5 %	5 %	0 %
2008	94 %	6 %	0 %	0 %
2009	100 %	0 %	0 %	0 %
2010	100 %	0 %	0 %	0 %
2011	100 %	0 %	0 %	0 %
2012	92 %	0 %	8 %	0 %
2013	97 %	3 %	0 %	0 %
2014	98 %	2 %	0 %	0 %
2015	85 %	12 %	2 %	0 %
2016	98 %	2 %	0 %	0 %
2017	98 %	2 %	0 %	0 %
2018	100 %	0 %	7 %	0 %
2019	92 %	2 %	6 %	0 %
2020	94 %	4 %	2 %	0 %

Keski-Euroopassa kyynärniveliä tutkitaan suhteessa Skandinavian maihin vähän, eikä tiedossa ole yksittäistapauksia enempää koiria, joita olisi tarvinnut hoitaa/operoida kyynärnivelen ongelmien takia, koska tutkimustietoa ei ole riittävästi. Kyynärnivelessä voi esiintyä neljä erilaista kasvuhäiriötä eli dysplasiaa, joita ei viralliseen kyynärniveltutkimukseen käytetyissä röntgenkuvausasennoissa otetuista kuvissa voi erotella toisistaan. Tämä heikentää kyynärnivelen kuvaustuloksen arvoa koiran perimän ennusteena. Nykyisin leikkauksesta tulee merkintä lomakkeeseen ja tällainen nivel saa tuloksen ED3.

Kerhon jalostussuositusten mukaan myös kyynärpäiden kuvauttamista suositellaan. Jalostukseen suositellaan käytettävän ainoastaan 0- tai 1-asteen kyynärpäät omaavia koiria. Jos koiran kyynärpäät eivät ole terveet, tulee suunnitellun pentueen toisen vanhemman olla näiltä osin terve.

PL - Polvilumpion luksaatio

Suomalaisilla koirilla patellaluksaatiota on todettu seuraavasti:

Taulukko 17. Polviniveltilasto 1990–2020 (lähde: Koiranet 28.4.2021)

Vuosi	Syntyneitä	0	1	2	3	4	operoitu	Yhteensä
-------	------------	---	---	---	---	---	----------	----------

1990	17	7	0	0	0	0		7
1991	20	5	0	0	0	0		5
1992	38	10	0	0	0	0		10
1993	36	11	0	3	0	0		14
1994	40	12	0	0	0	0		12
1995	49	14	0	0	0	0		14
1996	37	10	0	0	0	0		10
1997	42	3	1	0	0	0		4
1998	56	7	0	0	0	0		7
1999	38	8	0	0	0	0		8
2000	26	7	0	0	0	0		7
2001	31	7	1	1	0	0		9
2002	61	12	3	1	0	0		16
2003	27	7	0	0	0	0		7
2004	16	7	0	0	0	0		7
2005	38	16	0	0	0	0		16
2006	64	17	2	0	0	0		19
2007	39	14	1	0	0	0		15
2008	38	15	1	0	0	0		16
2009	33	14	0	0	0	0		14
2010	68	31	0	0	0	0		31
2011	46	16	0	0	0	0		16
2012	56	32	1	0	0	0		33
2013	91	29	2	0	0	0		31
2014	80	43	1	0	0	0		44
2015	73	37	1	1	0	0		39
2016	109	62	0	0	0	0		62
2017	71	26	1	0	0	0	0	27

2018	82	26	1	0	0	0	1	28
2019	85	16	2	0	0	0	0	18
2020	89	1	0	0	0	0	0	1
Yhteensä	1596	522	18	6	0	0	1	547

Vuosina 1990–2020 on yhteensä 522 tutkittua koiraa (n. 34 %:ia rekisteröidyistä koirista). Tutkimusmäärät ovat jälleen lisääntyneet edellisten tavoiteohjelmien lukemista (v. 1990–2009 tutkittiin 28 % rekisteröidyistä koirista).

Polvilumpion sijoiltaanmeno eli patellaluksaatio esiintyy suhteellisen paljon roduilla, joilla on suora polvikulmaus. Patellaluksaatio on kehityshäiriö, jonka oletetaan periytyvän usean geenin vaikutuksesta - polygeenisesti. Patellaluksaatio on kasvuhäiriö silloin, kun reisiluun nivelosa, pää, ei kehity normaalisti eikä siihen muodostu telauraa, jossa polvilumpio pysyisi. Lisäksi kasvuhäiriön seurauksena reisi- ja sääriluun akselit eivät ole samassa linjassa, mikä vääntää polvilumpion pois paikoiltaan. Sijoiltaanmeno 1- eli lievimmässä asteessa saadaan polvilumpio painettua sivuun, mutta se palaa paikoilleen. Sääriluun kiertyminen on niin vähäistä, että koirista suurin osa selviytyy 4-5 vuoden ikään ennen kuin nivelkuluman takia koira voi alkaa ontua.

Muutoksien perusteella voidaan suunnitella sopivin hoito. Polvilumpio on 2-asteessa yleensä luksoitunut. Lumpio voidaan työntää paikoilleen, mutta ilman leikkausta se ei pysy paikoillaan. Tämä johtuu siitä, että sääriluu on kiertynyt, vaikkakin vähemmän kuin 30 astetta. Luksaation 3-asteessa on sääriluun kiertymä enemmän kuin 30 astetta. Ura on olematon ja reisiluun pää pyöreähkö. Leikkaushoito voidaan 3-asteessa vielä tehdä. 4-aste on erityisesti kääpiökoirille mahdollinen kehityshäiriö.

Patellaluksaation aiheuttamista haitoista rodun yksilöiden jokapäiväiseen, normaaliin elämään ei ole saatavissa juurikaan tutkimustietoa. Vaikeat tapaukset ovat rodussa harvinaisia. Jalostustoimikunnan tietoon on tullut muutama tapaus, jossa 1-asteen tai 2-asteen omaavilla koirilla on ollut jokapäiväistä elämää haittaavia ongelmia ja leikkaus on harkinnassa. Yhdellä yksilöllä 2-asteen polvi on leikattu. Näiden koirien polvikulmaukset ovat silmämääräisestikin puutteellisia. 1- tai 2-asteen polvet haittaavat esim. agilityn harrastusta.

Polven sijoiltaan meno voi aiheuttaa pidemmän päälle nivelkulumia, jotka vaativat hoitoa ja luksoituminen vaatii leikkaushoitoa, joten vika voi haitata koiran normaalia elämää ja se tulee huomioida jalostusta rajoittavana tekijänä.

Jalostussuositusten mukaan myös polvien tutkituttamista suositellaan. Jalostukseen suositellaan käytettävän ainoastaan 0- tai 1-asteen polvet omaavia koiria. Jos koiran polvet eivät ole terveet, tulee suunnitellun pentueen toisen vanhemman olla näiltä osin terve. Koiria, joilla on perinnöllisen luksaation vuoksi operoituja polvia, ei tule käyttää jalostukseen. Koiran omistajan tulisi ilmoittaa tutkivalle eläinlääkärille, mikäli polvi / polvet on operoitu.

Allergiat ja atopia

Vuoden 2016 terveystutkimuksen mukaan allergisia oireita oli 7,5 % eurasiereista ja ihottumaa/iho-ongelmia vain 5 % (vastaava luku edellisessä kyselyssä oli 24,7 %.) Vuoden 2021 kyselyyn vastanneista 5,4 %:lla koirista esiintyi toistuvaa tai jatkuvaa tassujen kutinaa, nuolemista, punoitusta tai tulehdusta, "furunkuloosia." 4,1 %:lla on tai on ollut toistuvaa tai jatkuvaa ihon kutinaa, hilseilyä tai punoitusta ilman selvää syytä. Atopia tai allergiaa oli todettu 2,8 %:lla. Alttius allergialle periytyy. Allergia haittaa melko suuresti koiran jokapäiväistä elämää. Allergista koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Allergisen reaktion syntyy tarviin herkistymisen sen aiheuttajalle. Koirilla allergian aiheuttajia kulkeutuu elimistöön hengittämällä, ihon läpi, syömällä ja infektioiden kautta. Yleisin allergian oire on kutina. Tavallisimpia ruoka-aineallergioiden aiheuttajia ovat lisäaineet, vehnä ja eläinperäiset proteiinit esim. maito, kala, kananmunat, sian- ja naudanliha.

Kilpirauhasen vajaatoiminta

Kilpirauhasen vajaatoiminta (hypotyreoosi) johtuu liian alhaisesta kiertävien kilpirauhashormonien määrästä. Kilpirauhasen vajaatoiminta on koiran yleisin sisäerityssairaus. Sairauden esiintyvyys on keskimäärin 0,2 – 0,4 % kaikista koirista, mutta joissakin roduissa esiintyminen on huomattavasti yleisempää. Kilpirauhasen vajaatoiminnan taustalla on tavallisimmin immunologinen kilpirauhasen tulehdusreaktio, lymfosytaarinentyreoidiitti. Kilpirauhasen vajaatoiminta on autoimmuunisairaus, jolla on geneettistä taustaa. Kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen

Kilpirauhasen vajaatoimintaa poteva koira on tyypillisesti kooltaan keskikokoinen tai suuri ja iältään keski-ikäinen (4-11-vuotias). Kliiniset oireet kehittyvät, kun noin 75 % kilpirauhaskudoksesta on tuhoutunut, joten sairaus on voinut olla olemassa kuukausia tai vuosia ennen oireiden puhkeamista. Riskirotujen yksilöt voivat sairastua muita nuorempina, mutta vajaatoiminta on harvinainen alle kahden vuoden ikäisillä koirilla

Kilpirauhashormonia tarvitaan kaikkialla elimistössä aineenvaihdunnan ylläpitämiseen. Siksi vajaatoiminnan oireet ovat moninaiset. Aineenvaihdunnan hidastumiseen liittyvät oireet, kuten uneliaisuus, lihavuus ja liikunnan siedon aleneminen, ovat yleisimmät. Lähes yhtä paljon esiintyy iho-oireita, kuten karvapeitteen ohenemista, kaljuutta ja huonokuntoisuutta sekä ihon tummumista, seborreaa ja pinnallisia ihotulehduksia. Edellä mainittuja harvemmin esiintyy hermostollisia, silmiin, sydämen toimintaan, käyttäytymiseen, lisääntymiseen tai ruuansulatuskanavan toimintaan liittyviä oireita.

Kilpirauhasen toiminnan mittaamiseen on käytössä useita eri testejä, joista tavallisimmin käytetään T4 ja TSH määrittämiä. Jos tulos on ristiriitainen, uusintatutkimus suoritetaan 4–8 viikon kuluttua tai määritetään vapaa-T4 pitoisuus. Lymfosytääristatyreoidiittia epäiltäessä voidaan mitata tyreoglobuliinivasta-aineiden määrä (TGA). Negatiivinen tulos ei kuitenkaan sulje pois autoimmuunityypin sairautta. Hoitona käytetään elinikäistä levotyrokiniinikorvaushoitoa. (ELL Menna.)

Vuoden 2016 terveystutkimuksen mukaan kilpirauhasen vajaatoimintaa sairasti n. 5 % koirista. Terveystutkimuksessa 2021 kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavia koiria tuli esille n. 10 %. Kilpirauhas sairauden kehitys viidessä vuodessa on 50 %. Kerholla on tiedossa kyselyyn vastanneiden koirien lisäksi myös useita muita kilpirauhasen vajaatoimintaan sairastuneita koiria. Kilpirauhasen vajaatoiminta ei haittaa koiran normaalia elämää, jos lääkitys on kunnossa. Kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen, ja koska rodulla on mahdollinen perinnöllinen alttius sairastua tietoon tulneiden tapausten perusteella, tulee myös sairaan yksilön jälkeläisten jalostuskäyttöön suhtautua varauksella.

Jalostustoimikunta kerää tietoa eurasierien kilpirauhas tulosista. Tällä hetkellä jalostustoimikunnalla on tiedossa noin 500 kappaletta kilpirauhasverikokeiden tulosta, vuosittain uusia tuloksia toimitetaan n.30 kappaletta. Suurin osa jalostustoimikunnalle toimitettavista tulosista on koirista, joilla on kaikki kunnossa. Tgaa positiivisia tai raja-arvo tuloksia tulee yleensä 1-3 / v. Terveystutkimuksen mukaan kilpirauhas sairastuneita koiria on kuitenkin enemmän, mitä sairastuneiden koirien tuloksia toimitetaan.

Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat testattaisiin kilpirauhasen vajaatoiminnan osalta. Nuorille, 1–2 vuotta vanhoille koirille suositellaan TGAA-testiä (tyreoglobuliinivasta-ainetesti). Yli 2-vuotiailta koirilta suositellaan lisäksi määritettävän TSH ja T4 hormoniarvot.

Koira, jonka TGAA-testitulos on positiivinen, mutta joka ei osoita kilpirauhasen vajaatoiminnan oireita ja sen TSH ja T4 arvot ovat viitearvojen sisällä, voidaan parittaa vain TGAA negatiivisen koiran, jolla on normaalit TSH ja T4 arvot, kanssa. Käytettäessä TGAA positiivista koiraa jalostukseen sen TSH ja T4 hormoniarvojen

määrityksestä ei saa astutushetkellä olla yli 6 kk:ta aikaa ja koiraa tulisi käyttää jalostukseen vasta 4-vuotiaana tai vanhempana. Jalostukseen käytetyn TGAA positiivisen koiran jälkeläiset tulee tutkia kilpirauhasen vajaatoiminnan osalta.

Tällä hetkellä suosituksiin kuuluvien kilpirauhasverikokeiden yleisimmin käytetyt viitearvot:

T4 (tyroksiini, kokonais)	15.0–53.0 nmol/l
T4-v (T4-vapaa)	9.0–40.0 pmol/l
TSH (tyreotropiini)	0.00-0.50 ng/ml
T4/TSH-suhde	< 12.0 sairas, 12.0–30.0 raja-alue, >30 terve
TGA (tyreoglobuliini autovasta-aineet)	<20 % negatiivinen, 20 % -30 % rajatapaus, >35 % positiivinen

Haiman vajaatoiminta, EPI

Haiman vajaatoimintaa (ExocrinePancreaticInsufficiency eli EPI) sairastavalla koiralla haima ei pysty tuottamaan tarpeeksi tai ollenkaan koiran ruuansulatukselle tärkeitä entsyymejä. Ilman hoitoa koira kuolee ravinnonpuutteeseen. Yleisimmät haiman vajaatoiminnan oireet ovat kasvava ruokahalu ja laihtuminen, koska se pysty hyödyntämään ruuasta saamia ravintoaineita. Koiran uloste muuttuu runsaaksi, löysäksi, pahanhajuiseksi ja harmahtavan väriseksi. Haiman vajaatoimintaa sairastavaa koiraa hoidetaan syöttämällä sille teollisesti valmistettuja haimaentsyymejä tai raakaa haimaa. Hoitoa tulee jatkaa koiran koko elinajan.

Haiman vajaatoiminta haittaa suuresti koiran jokapäiväistä elämää, mutta oikealla hoidolla koira voi elää melko normaalisti. Haiman vajaatoiminnan periytyminen ei ole yksioikoista, mm. Elias Westermarckin tutkimusten tulokset viittaavat autoimmuunisairauteen. Haiman vajaatoimintaa sairastavaa koiraa ei tule kuitenkaan käyttää jalostukseen, eikä myöskään tämän yksilön jälkeläisiä. Haiman vajaatoimintaan liittyvä DNA-tutkimus (pyrkimyksenä on löytää sairauden aiheuttavat geenit/geeni) on ollut pakollinen jalostukseen käytettäville koirille Itävallassa, ja myös Saksassa (EKW). Vuonna 1998 Suomen rotuyhdistys osallistui tähän tutkimukseen lähettämällä 22 koiran (linjoista, joissa EPI:ä oli tutkimuksissa tavattu) näytteet tutkittavaksi. Mitään virallista listausta tuloksista ei koskaan saatu, mutta yhteyshenkilönä ollut paikallinen kasvattaja toimitti osan tuloksista Suomeen. Epäiltyjä EPI-koiria oli kaksi, joiden isä oli määritetty kantajaksi. Uroksen muista jälkeläisistä yksi on kirjattu EPI-koiraksi ja oli lääkityksellä. Tämän lisäksi uroksen jälkeläisistä kokonainen pentue oli lääkityksellä jo ennen testiä. Lääkityksen johdosta pentueen koirien veriarvot olivat jo muuttuneet.

Jalostustoimikunnalla on tiedossa joko verikokeiden tulosten kautta tai omistajan ilmoittamana 16 haiman vajaatoimintaan sairastunutta koiraa, oletettavasti sairastuneita on kuitenkin hieman enemmän.

Haiman vajaatoimintaa, samoin kuin muita autoimmuunisairauksia saadaan vähennettyä muun muassa käyttämällä uusristeytyksiä, joista löytyy DLA-monimuotoisuutta.

Yhdistyksen jalostussuositusten mukaan kaikilta jalostuskoirilta tulee tutkia TLI ja haiman vajaatoimintaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Koiran verestä määritetään TLI-pitoisuus. TLI (trypsin-like immunoreactivity) viitearvot ovat 5.0–34.0 ug/l.

Haiman vajaatoiminnan vastustaminen on hankalaa, johtuen siitä, että vain IFEZ-maat tukituttavat koirat haimanvajaatoiminnan osalta. Jalostustoimikunnan tiedossa on useita koiria ulkomailta, jotka ovat sairastuneet haiman vajaatoimintaan, joten myös Suomessa tulee kiinnittää asiaan huomiota ja jatkaa koirien tutkimista.

Uutena asiana jalostustoimikunta on kiinnittänyt huomiota 2016-2020 jalostustoimikunnalle toimitetuista TLI tuloksista, että eurasiereilla on enenevässä määrin haima tulehdukseen viittaavia kohonneita TLI arvoja.

Dandy-Walker-Like-Malformation (DWLM)

DWLM on ensimmäistä kertaa mukana eurasierien jalostuksen tavoiteohjelmassa. Geneettiseen poikkeamaan on nyt muutaman vuoden ollut oma geenitesti, jolla sairautta pystytään kartoittamaan. Jalostustoimikunta tulee lisäämään asian näkyvyyttä huomattavasti tulevien vuosien aikana, vielä se ei kuitenkaan ole mukana jalostussuosituksissa.

DWLM on geneettinen poikkeama, jota tavataan eurasier-rodun parissa. Poikkeavuus johtuu epänormaalista aivojen kehityksestä, jonka aiheuttaa geneettinen mutaatio.

Koska eurasier on rotuna nuori ja sen jalostus on aloitettu vain pienellä määrällä koiria, rodun sukusiitosaste on ollut korkea. Tämä taas on nostanut riskiä saada pentuja, joilla on resessiivisesti (väistyvä ominaisuutena) periytyviä häiriöitä.

Oireet

Aivojen epämuodostumat liittyvät pikkuaivoihin ja nesteen täyttämiin tiloihin sen ympärillä. Pikkuaivoilla on tärkeä rooli mm. koordinaatiossa, tarkkuudessa ja motoriikassa. Mikä tahansa tauti, joka vaikuttaa pikkuaivoihin, vaikuttaa tavalla tai toisella koordinaatiokykyyn ja voi aiheuttaa ataksiaa eli liikkumisen koordinoimisen vaikeutumista.

Häiriön tärkeimmät tunnusmerkit ovat pikkuaivojen hypoplasia (elimen tai kudoksen epätäydellinen kehitys tai epätasainen kehittyminen), neljännen kammion laajeneminen ja hyvin pieni tai kokonaan puuttuva osa aivoja, joka sijaitsee kahden aivopuoliskon välillä.

Näkyvät oireet voivat olla oksentelu, henkinen hidastuminen, kallonsisäinen paine, joka voidaan havaita pään suurenemisena, ulkoneva otsa ja ärtyneisyys. Kaikki tällaiset poikkeavuudet aiheuttavat usein ongelmia liikkeissä, koordinaatiossa, älyssä, mielialassa sekä muissa neurologisissa toiminnoissa.

DWLM-sairastuneilla koirilla esiintyy ei-etenevää muotoa pikkuaivojen ataksiasta. Ataksian vakavuus koirilla vaihtelee lievästä keinumisesta/huojumisesta, lievästä liikkeen koordinaation puutteesta, hienovaraisesta kävelyn häiriöstä (etäisyyksiä saattaa olla hankala hahmottaa), epätasapainosta ja lantion raajojen ataksiasta vaikeaan pentujen pikkuaivojen ataksiaan ja jaksottaisiin putoamisiin tai kierimisiin. Jotkut sairastuneet koirat osoittavat merkkejä epileptisistä kohtauksista.

Genetiikkaa

DWLM-häiriö periytyy autosomaalisesti resessiivisellä (=väistyvällä) tavalla. Aiheutuneen mutaation suhteen koira voi olla puhdas, kantaja tai sairastunut. Sairastuneen pennun vanhemmat ovat väkisinkin heterotsygootteja eli kantavat yhtä mutantti-alleelia (=geenimuodot eli vastingeenit). Heterotsygooteilla koirilla ei ole oireita. Mutaation homotsygoottisilla koirilla sen sijaan näkyy oireita Dandy-Walkerimaisesta epämuodostumasta. Periaatteessa siis jokaisella pennulla on 25 % mahdollisuus sairastua, 50 % mahdollisuus olla oireeton kantaja ja 25 % mahdollisuus olla terve. Sveitsissä tehdyssä tutkimuksessa 16 % testatuista koirista oli heterotsygootteja kantajia. Tämä korkea kantaja-prosentti todistaa DWLM-geenitestauksen tarpeellisuuden ja tärkeyden, jotta voidaan välttää sairastuneet pennut.

Alla vielä sairauden periytyminen tämän hetkisen tiedon mukaan:

Isä:		Emä:	Pennut:
puhdas	x	puhdas	100 % puhtaat
puhdas	x	kantaja	50 % puhtaat, 50 % kantajia

puhdas	x	sairas	100 % kantajia
kantaja	x	puhdas	50 % puhtaat, 50 % kantajia
kantaja	x	kantaja	25 % puhtaita, 25 % sairastuneita, 50 % kantajia
kantaja	x	sairas	50 % kantajia, 50 % sairastuneita
sairas	x	puhdas	100 % kantajia
sairas	x	kantaja	50 % kantajia, 50 % sairastuneita
sairas	x	sairas	100 % sairastuneita

Ulkomaisten kartoitusten mukaan Itävallassa jopa 10 % eurasier kannasta ovat DWLM -mutaation kantajia. Jalostustoimikunnan tietoon on tullut yksi varmistunut sairastumistapaus Saksasta ja yksi Ruotsista. DWLM testaaminen on muodostunut viime JTO päivityksen jälkeen jo lähes rutiiniksi ja jalostustoimikunnalla on tiedossa 278 koiran DWLM tulos. Näistä koirista suurin osa on DWLM vapaita vanhempiensa tulosten perusteella, 168 kpl, terveitä 79 kpl ja geenin kantajia 31 kpl. Jalostustoimikunnalla ei ole tiedossa yhtään Suomessa sairastunutta koiraa. Aiemmin oli tiedossa 11 testattua koiraa ja 12 kpl vanhempien tuloksella terveeksi todettuja pentuja.

DWLM geenitesti on ollut saatavilla vasta muutaman vuoden ajan ja sairaus on siksi noussut vasta nyt pöydälle eurasier- piireissä. Sairasta koiraa ei missään nimessä tule käyttää jalostukseen, mutta kantajia sen sijaan tulee käyttää, koska muuten geenipohja kapenee turhan paljon.

Muut sairaudet/viat

Epilepsia

Vuoden 2004 terveystarkastuksen mukaan epilepsiaan oli sairastunut yksi koira, 2016 terveystarkastuksessa ei ilmennyt uusia tapauksia. Tällä hetkellä jalostustoimikunnalla on tiedossa 7 epilepsiaan sairastunutta koiraa ja pari, joiden oireita viittaavat/viittasivat epilepsiaan, mutta diagnoosi ei ole varmistunut. Epilepsia haittaa suuresti koiran normaalia elämää, mutta pysyy usein hallinnassa lääkityksellä. Kohtauksia saaneet koirat suositellaan viettävän asiantuntevan eläinlääkärin tutkittavaksi, jotta diagnoosi varmistuu ja sairaista annetaan tieto rotuyhdistykselle. Epilepsian on vahvasti periytyvä ja epilepsiaa sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen ja on syytä käyttää harkintaa myös tämän yksilön jälkeläisten tai sisarusten jalostuskäytön suhteen. Myös vanhempien jalostuskäyttöä jatkossa on syytä harkita. Sukuja, joissa esiintyy epilepsiatapauksia, ei tule yhdistää.

Diabetes

Jalostustoimikunnalla on tiedossa 5 diabetekseen sairastunutta eurasieria. Sairasta koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Mahalaukun kiertymä

Riski sairastua mahalaukun kiertymään ei ole eurasiereilla kovin suuri, mutta kiertymän sattuesssa kohdalle, on se usein myös syy koiran menehtymiselle. Vuodesta 1990–2020 jalostustoimikunnalla on tiedossa n. 30 kiertymätapausta (lähde: Koiranet, IFEZ-jalostustietokanta ja jalostustoimikunnalle ilmoitetut). On epäilty, että mahalaukun supistumishäiriöt altistavat kiertymälle. Lisäksi liikunta ennen ja jälkeen ruokinnan saattaa lisätä riskiä saada kiertymä. Aluksi mahalaukku täyttyy kaasulla, lisäksi nestettä ja ruokaa on usein samanaikaisesti mahalaukussa. Täyttynyt mahalaukku saattaa pysyä normaaliasennossaan vatsaontelossa, jolloin puhutaan mahalaukun laajentumasta. Jos täyttynyt mahalaukku kiertyy ympäri, puhutaan mahalaukun laajentumasta ja kiertymästä. Laajentunut mahalaukku painaa suuria laskimoita aiheuttaen shokkioireita. Mahalaukun seinämä saattaa verenkiertohäiriöiden seurauksena mennä kuolioon ja jopa puhjeta. Mahalaukun kiertymään voi liittyä myös pernan ja suoliston kiertymä. Mahalaukun laajentuman ja kiertymän oireita ovat pahoinvointi, oksennusrytykset, apaattisuus, heikkous, vatsakipu ja vatsan turpoaminen kylkikaaren takaa. Mahalaukun laajentuman ja kiertymän hoitona käytetään shokkihoitona nestehoitoa ja kipulääkitystä. Seuraavaksi mahalaukku tyhjenetään kaasusta esimerkiksi mahaletkun avulla. Leikkauksessa mahalaukku käännetään oikeaan asentoon ja kiinnitetään vatsaontelon seinään. N. 30–40 % mahalaukun laajentumaan ja kiertymään sairastuneista koirista kuolee.

Yhdistelmää, jossa esiintyy molemmin puolin lähisuvussa useita mahalaukun kiertymiä, ei suositella tehtäväksi.

Purentavirheet, hammaspuutokset

Eurasierin hyväksytty purenta on leikkaava tai tasapurenta. Epänormaalit purennat ovat hylkäävä virhe. Virheellinen purenta (ylä-, ala- ja ristipurenta) haittaa harvoin koiraa itseään, mutta se on näyttely- ja jalostuskäytön este. Hammaspuutoksista sallitaan korkeintaan kahden P1:n ja P2:n puuttuminen sekä molempien M3:n puutos. Kovin kattavaa tietoa purentavirheistä ja hammaspuutoksista rodussa ei ole, mutta sekä ylä- että alapurentaa (tai vino) ja hammaspuutoksia esiintyy. P1:a ja P2:a puuttuu tai ne ovat hyvin pienet. Myös joitakin muita hammaspuutoksia on. Hylkääviä hammaspuutoksia (yksi tai useampi P3 tai P4, M1 tai M2) omaavia koiria ei ole perinteisesti pidetty jalostukseen sopivana. Hampaiden kokoon tulee kiinnittää jalostuksessa huomiota. Etuhampaiden (incivi-hampaat kulmahampaiden välissä) hammasrivin tasaisuuteen tulee kiinnittää myös huomiota. Liian kapeita alaleukoja ei myöskään tule suosia, sillä niiden riskinä on alaleuan kulmahampaiden vastaaminen virheellisesti kitalakeen.

Terveyskyselyssä 2021 Yli puolet (57,4 %) kertoi koirallaan olevan normaali, eli leikkaava/saksipurenta. Huomattavan moni omistaja ei tiennyt, millainen purenta omalla koiralla on (37,2 %). 4,7 % vastaajista kertoi koirallaan olevan yläpurenta ja yhdellä alapurenta. 5,4 % Koiralta puuttuu pysyviä hampaita (synnynnäisesti).

Synnynnäiset häntämutkat

Synnynnäinen häntämutka on nikamaepämuodostuma hännässä. Kaksi tai useampi nikamaa liittyy toisiinsa viallisesti kulmautuneina. Häntämutkien katsotaan olevan periytyviä. Selvimät häntämutkat ilmenevät jo yleensä vastasyntyneillä pennuilla. Koiranjalostuksessa synnynnäistä häntämutkaa on kavahdettu rodun huonontumista ilmaisevana sairautena. Nykytietämyksen mukaan sairaus liittyy luun muodostuksen häiriöihin. Koiralla, jolla on synnynnäinen häntämutka, voidaan todeta myös muita luun muodostuksen häiriöitä kuten alaleuan surkastumista, selkärangan nikamamuutoksia ja kasvuhäiriöistä niveldysplasiaa.

Häntämutkat ja yleensä häntänikamien kehityshäiriöt voidaan luotettavasti selvittää vain röntgentutkimuksella. Varmin tulos saadaan kasvukauden päättyessä eli noin 8–12 kuukauden iässä. Ostaja saattaa usein kiirehtiä tutkimusta, mikä saattaakin olla aikaisemmin tehtävissä. Huomioon on otettava kuitenkin, että nikamapaiden "luutuminen" alkaa useilla koirilla vasta 4 kuukauden iässä, joten sitä ennen tehty tutkimus ei saata antaa oikeaa tulosta (myöhemmin tehty tutkimus on usein tulokseltaan "pahempi"). Kun häntämutkien merkitys on nykytietämyksen vuoksi korostunut koiranjalostuksessa, olisi ne rekisteröitävä ja esim. näyttelyissä kiinnitettävä asiaan huomiota. Röntgentutkimuksen tulos on merkittävä

rekisterikirjaan (koirarekisteriin), jolloin tarpeen vaatiessa voitaisiin tehdä tutkimus kasvuhäiriöiden yleisyydestä ja esiintymistavasta ko. rodussa tai suvussa. (Poimittu osoitteesta blackmasters.fi, alkuperäinen teksti Saki Paatsama Borderi 1/91 – lehdessä.)

Häntämutkia tai lievempiä muutoksia esiintyy eurasiereilla silloin tällöin. Vika sellaisenaan ei aiheuta koiralle vaivaa. Häntämutkainen koira tulisi rekisteröidä EJ-rekisteriin. Jalostustoimikunnan tiedossa on 13 koiraa, joilla on todettu häntämutka. Häntämutka katsotaan hylkääväksi virheeksi eikä tällaisia koiria tule käyttää jalostukseen. Aikuiselle eurasierille on tyypillistä, että sen hännän pää on jäykistynyt ja kippurassa (ns. kaksoiskierre tai paimenkoukku), mutta tällainen häntä ei kuitenkaan joistakin näyttelykehissä tapahtuneista väärinkäsityksistä huolimatta ole häntämutka.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Saatavilla olevien tilastojen mukaan yleisin kuolinsyy on ollut vanhuus. Seuraavaksi yleisimpänä syynä on ollut, että kuolinsyytä ei ole ilmoitettu.

Taulukko 18. Kuolinsyytilasto 1990–2020 syntymävuoden mukaan (poimittu Koiranetistä 29.4.2021)

Kuolinsyy	Keskimääräinen elinikä	Yhteensä
<u>Hengitystiesairaus</u>	12 vuotta 0 kuukautta	2
<u>Hermostollinen sairaus</u>	1 vuotta 7 kuukautta	1
<u>Iho- ja korvasairaudet</u>	7 vuotta 6 kuukautta	1
<u>Immunologinen sairaus</u>	8 vuotta 2 kuukautta	2
<u>Kasvainsairaudet, syöpä</u>	10 vuotta 9 kuukautta	27
<u>Kuollut ilman sairauden diagnosointia</u>	8 vuotta 4 kuukautta	2
<u>Lopetus ilman sairauden diagnosointia</u>	9 vuotta 1 kuukautta	7
<u>Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi</u>	6 vuotta 10 kuukautta	3
<u>Luusto- ja nivelsairaus</u>	6 vuotta 10 kuukautta	5
<u>Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus</u>	8 vuotta 11 kuukautta	10
<u>Muu sairaus, jota ei ole listalla</u>	8 vuotta 0 kuukautta	13
<u>Selkäsairaus</u>	11 vuotta 4 kuukautta	2
<u>Silmäsairaus</u>	8 vuotta 2 kuukautta	3
<u>Sisäeritysrauhasten sairaus</u>	9 vuotta 1 kuukautta	4
<u>Sydänsairaus</u>	10 vuotta 4 kuukautta	3
<u>Tapaturma tai liikennevahinko</u>	5 vuotta 2 kuukautta	8

<u>Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)</u>	13 vuotta 5 kuukautta	43
<u>Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus</u>	12 vuotta 10 kuukautta	1
<u>Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu</u>	9 vuotta 5 kuukautta	37
<u>Kaikki yhteensä</u>	10 vuotta 1 kuukautta	174

Eurasierien kuolinsyykartoitusta pyritään jatkamaan eri keinoin. Kuolinsyiden tarkempaan selvittelyyn olisi hyvä kiinnittää jatkossa enemmän huomiota. Nykyään on olemassa SGS-lista (Still Going Strong) , jonne 8 vuotta täyttäneiden elossa olevien eurasiereiden omistajat ovat voineet koiransa ilmoittaa. Lista on näkyvillä SEK ry:n kotisivuilla ja ilmestyy Eurasier-uutisissa 4krt/vuosi. Kun listalla oleva koira menehtyy, niin ilmoittaa omistaja asiasta jalostustoimikunnalle. Lisäksi jalostustoimikunta on saanut tietoa kuolinsyistä KoiraNetin lisäksi, IFEZ:istä ja koirien omistajilta. Edellä mainituista muista tietolähteistä on saatu tieto 121 eurasierin kuolemasta, joista 26 kuolinsyy on kerrottu. Näistä yleisin kuolinsyy on ollut kasvainsairaudet 12 kpl ja seuraavaksi yleisin kuolinsyy on ollut vatsalaukunkiertymä 9kpl.

4.3.4 Lisääntyminen

Taulukko 19. Keskimääräinen pentuekoko viimeisen 15 vuoden aikana (KoiraNet 28.4.2021)

Syntymävuosi	Pentueita	Keskimääräinen pentuekoko
2006	10	6,1
2007	6	6,0
2008	7	4,9
2009	5	5,4
2010	12	5,2
2011	7	6,3
2012	9	5,6
2013	15	6,0
2014	12	6,1
2015	10	7,0
2016	18	6,0
2017	14	4,7
2018	13	6,0
2019	15	5,5
2020	14	6,2
Yhteensä	167	5,8

Pentueita on ollut viimeisen viidentoista vuoden aikana (2006–2020) yhteensä 167. Pentueiden koot ovat pysyneet lähes muuttumattomina viime vuosina. Keskimäärin vähiten pentuja per pentue on syntynyt vuonna 2008 ja 2017, alle 5 pentua. Suurin keskimääräinen pentuekoko on ollut vuonna 2015, 7,0 pentua.

Astumisvaikeudet, tiinehtymisvaikeudet, synnytysongelmat ja pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Rodulla yleisesti noin puolet astumisista on johtanut elävän pentueen syntyyn. Epäonnistuneissa tapauksissa syitä saattaa olla monia, joista osa on ihmisestä johtuvia, kuten esimerkiksi kiire, väärä ajankohta tai se että nuorta urosta on rankaistu astumisesta. Toisaalta urokset eivät välttämättä astu tai nartut ”antavat hammasta,” vaikka kyseessä olisikin ns. parhaat päivät. Välillä narttu ei tule tiineeksi onnistuneesta astutuksesta huolimatta.

Yleisesti ottaen synnytykset ovat helppoja ja sujuvat nopeasti. Emät hoitavat pentunsa hyvin ja maidontulo on riittävää.

Tämän hetkiselä jalostustoimikunnalla ei ole käytettävissä pentueseurannan tuloksia, joten niiden perusteella ei voida tehdä mitään analyysiä. Myös aktiivisuutta toivotaan lisää jatkossa kasvattajien osalta.

Pentukuolleisuus ja synnytyssivat ja epämuodostumat

Jalostustoimikunnan tietoon ei tule usein tapauksia, joissa pentuja olisi kuollut tai syntynyt vian tai epämuodostuman kanssa. On kasvattajan itsensä vastuulla ilmoittaa kuolleista pennuista/pentujen kuolinsyistä sekä kennelliittoon että jalostustoimikunnalle. Samoin on ”viallisten” pentujen tapauksessa. Tämänhetkisen tiedon mukaan edellä mainitut asiat ovat harvinaisia ja esimerkiksi vikoja ja epämuodostumia ei tule edes joka vuosi pentueisiin. Tietoon tulleet tapaukset ovat olleet nivustyrä (1) ja puuttuvat vatsanpeitteet (2). Voidaan siis todeta, että pentukuolleisuutta esiintyy harvoin, kuten myös vikoja ja epämuodostumia.

Edelliseen päivitykseen nähden jalostustoimikunnalle on tullut tietoon muutamia sydämeen liittyviä löydöksiä.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Eurasierin tarkoitus on olla ulkomuodoltaan liioittelematon, joten anatomisesti rodulla ei ole moniakaan ongelmakohtia sen puolesta. On kuitenkin todennäköistä, että liian suorat takakulmaukset altistavat koiria jonkin verran polviongelmille. Lähes kaikki astutukset ja synnytykset rodun parissa tapahtuvat luonnollisesti.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Yhtenä keskeisempänä eurasierin terveysongelmana edelliseen jalostuksentavoiteohjelmaan (2011–2016) on mainittu lonkkaniveldysplasia. Asiaan on tullut kohennusta Pevisan myötä, ja kennelliiton lonkkatilaston mukaan lausuntovuosina 2011–2020 kuvatuista 65 % on A-lonkkaisia ja 25 % B-lonkkaisia.

Jalostuksesta joudutaan tällä hetkellä sulkemaan jonkin verran koiria pois lisääntyneiden sisäerityssairauksien vuoksi (kilpirauhasen- ja haiman vajaatoiminta). Kilpirauhasen vajaatoiminnan huolellinen diagnosointi olisikin tärkeää, koska sairauden oireet ovat hyvin yksilölliset ja erittäin moninaiset. Ongelmallista on myös, että sairaus puhkeaa usein vasta vanhemmalla iällä. Sekä haima- että kilpirauhasairaiden koirien osalta on harkittava tarkoin myös sukulaisten käyttöä. Jalostusvalintoja

tehtäessä on tärkeää hyödyntää yhdistyksen jalostustoimikunnan kansainvälistä tietopankkia (IFEZ-tiedosto) kerätyistä terveystuloksista.

Haitta-asteeltaan vakavana uhkana voidaan pitää lisääntyviä silmäsairauksia, kuten glaukoomaa. Vaikka sitä on havaittu vasta alle kahdeksalla koiralla, on kuitenkin kyse sairaudesta, jonka perinnöllisyydestä ei osata kertoa. Koska glaukooma puhkeaa koiralle yleisimmin vasta 6-8 vuotiaana, olisi hyvä, jos omistajat valveutuisivat tekemään eurasiereilleen virallisen silmätarkastuksen yhteydessä gonioskopia-tutkimuksen, jossa koiran silmien virtauskulmat tarkastetaan.

Eräänlaisena uhkana voidaan pitää distichiasis-diagnoosin saaneiden koirien määrän kasvua. Lukema on kymmenessä vuodessa noussut kahdesta jopa kahteenkymmeneen. On erittäin tärkeää, ettei kahta ylimääräisiä silmäripsiä omaavaa koiraa käytetä yhdessä jalostuksessa, jotta ongelma saataisiin hallintaan. Tulee myös muistaa, että diagnosoitu distichiasis on koiralla aina, vaikka seuraavassa tarkastuksessa ripsiä ei näkyisikään.

Lisääntymisongelmat ovat kohtuullisen harvinaisia eikä niitä pidetä tällä hetkellä kovinkaan suurena ongelmana. Lähinnä isoimpia asioita ovat uroksen haluttomuus astua tai tilanne, jossa narttu antaa liian herkästi urokselle hammasta.

Ongelmien mahdollisia syitä

Eurasierien perimä on rodun lyhyestä historiasta johtuen aika kapea ja voidaan jäljittää vain muutamiin kantakoiriin. Korkea sukusiitosprosentti alkuaajoilta on saattanut altistaa rotua sairauksille. Alkuaikoina ei tehty myöskään niin paljon terveystutkimuksia mitä nykypäivänä tehdään, joten osa sairauksista on varmasti päässyt sitäkin kautta leviämään eri linjoihin.

Rodun Pevisaan on sisällytetty ainoastaan silmätutkimus ja lonkkakuvaus, (raja-arvoilla 1.7.2022 lähtien). Jalostussuosituksia on kuitenkin paljon enemmän. Suurin osa tutkimusten suorittamisesta jää kasvattajien oman harkinnan varaan. Kennelliiton ohjeistuksen mukaan, jokaisen kasvattajasitoumuksen allekirjoittaneen kasvattajan velvollisuus on suorittaa voimassaolevien jalostussuosittelujen mukaiset terveystutkimukset. Jokaisen kasvattajan vastuulla on kertoa avoimesti kaikista suoritetuista terveystutkimuksista ja mahdollisesti tiedossa olevista sairauksista.

4.4. ULKOMUOTO

Eurasiereiden rotumääritelmä on päivittynyt vuonna 2020 helmikuussa ja on päivitettyinä versiona tässä JTO:ssa.

4.4.1 Rotumääritelmä

<u>KÄYTTÖTARKOITUS:</u>	Seurakoira.
<u>FCI:N LUOKITUS:</u>	Ryhmä 5 pystykorvat ja alkukantaiset koirat. Alaryhmä 5 aasialaiset pystykorvat ja niiden sukulaisrodut. Käyttökoetulosta ei vaadita.
<u>HYVÄKSYTTY:</u>	FCI 06.01.1994, SLK-FKK 15.01.1997, FCI 17.2.2020

LYHYT HISTORIAOSUUS: Rotu kehitettiin v. 1960 risteyttämällä chow chow ja wolfspitz. Aluksi sitä kutsuttiin nimellä ”Wolf-chow”, mutta myöhemmin samojediristeytyksen jälkeen nimeksi muutettiin eurasier ja FCI tunnusti rodun. Rodun kehitti Julius Wipfel.

YLEISVAIKUTELMA: Tasapainoisesti rakentunut, keskikokoinen pystykorvatyyppinen koira, jolla on pystyt korvat, ja jossa esiintyy useita eri värejä. Karvan pituuden tulee olla sellainen, että rungon mittasuhteet erottuvat. Keskivahva luusto.

TÄRKEITÄ MITTASUHITEITA: Rungon pituus on hieman säkäkorkeutta suurempi. Kuono ja kallo ovat lähes yhtä pitkät.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Itsevarma, rauhallinen, tasapainoinen ja korkean ärsytyskynnyksen omaava. Valpas ja tarkkaavainen mutta ei äänekkäs. Isäntäväkeensä erittäin kiintynyt. Vieraita kohtaan rauhallisen pidättyväinen. Kehittyäkseen luonteeltaan rodunomaiseksi eurasier tarvitsee jatkuvan kiinteän yhteyden isäntäväkeensä ja ymmärtäväisen mutta johdonmukaisen kasvatuksen.

PÄÄ: Tasapainoinen, kallo-osa ei ole liian leveä. Ylhäältä ja sivulta katsottuna pää on kiilamainen. Kuonon ja kallo-osan ylälinjat ovat yhdensuuntaiset

KALLO: Litteä otsa, jossa on selvästi havaittava otsauurre. Selväpiirteinen niskakyhmy.

OTSAPENGER: Vähäinen.

KIRSU: Keskikokoinen ja mustapigmenttinen.

KUONO: Sopusuhtainen, ei liian karkea eikä liian suippo, kapenee kirsua kohti. Kuononselkä ja alaleuan luut ovat suorat.

HUULET: Tiiviit ja mustapigmenttiset.

LEUAT / HAMPAAT: Leuat ovat vahvat ja alaleuan kaari leveä. Vahva ja täysi hampaisto (42 hammasta hammaskaavion mukaisesti). Joko leikkaava tai tasapurenta. Yläetuhampaat ovat joko tiiviisti alaetuhampaiden edessä tai niitä vasten. Väli- ja poskihampaat ovat yhdessä tiiviissä rivissä. Kaikki hampaat ovat kohtisuorassa leukoihin nähden.

POSKET: Vain hieman erottuvat.

SILMÄT: Tummat ja keskikokoiset, eivät liian syvällä sijaitsevat eivätkä ulkonevat. Silmäaukot ovat hieman vinot. Silmäluomet ovat mustapigmenttiset ja tiiviit.

KORVAT: Kiinnittyneet noin korvan tyven leveyden päähän toisistaan. Pystyt, keskikokoiset, kolmiomaiset ja kärjistään hieman pyöristyneet. Korvankärjet ja otsapenkereen keskikohta muodostavat tasavuisen kolmion.

KAULA: Keskipitkä, lihaksikas ja kokonaisuuteen nähden sopusuhtainen, liittyy sulavasti runkoon. Ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO:

Ylälinja: Vahva, ei liian lyhyt.

Säkä: Korostunut.

Selkä: Kiinteä, suora ja lihaksikas.

Lanne: Sopivan pituinen, leveä ja lihaksikas.

Lantio: Lähes vaakasuora, leveä ja vahva.

Rintakehä: Ulottuu kyynärpäiden tasolle ja on muodoltaan soikea. Eturinta on hyvin kehittynyt mutta ei liian korostunut. Rintalasta ulottuu pitkälle taakse.

Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva kohoaa hieman. Kupeet hieman sisään vetäytyvät.

HÄNTÄ: Korkealle kiinnittynyt, pyöreä ja kiinteä, sopivan paksu, kärkeä kohti kapeneva ja tuuheakarvainen. Häntä on joko eteenpäin selän päälle tai hieman sivulle kaartunut tai selälle kiertynyt. Ulottuu suorana kintereeseen asti.

RAAJAT

ETURAAJAT:

YLEISVAIKUTELMA: Eturaajat ovat edestä katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, sivulta katsottuna hyvin kulmautuneet. Olka- ja kyynärvarsi ovat lähes yhtä pitkät.

LAVAT: Lihaksikkaat ja hieman viistot.

OLKAVARRET: Keskipitkät ja lihaksikkaat.

KYYNÄRPÄÄT: Rintakehän myötäiset.

KYYNÄRVARRET: Keskipitkät ja lihaksikkaat.

VÄLIKÄMMENET: Keskipitkät ja vahvat, edestä katsottuna täysin suorat, sivulta katsottuna hieman viistot.

ETUKÄPÄLÄT: Soikeat, tiiviit ja kohtuullisen kaareutuneet. Kynnet ovat vahvat ja tummapigmenttiset. Päkiät ovat kiinteät, paksut ja mustapigmenttiset. Päkiöiden välit ovat tiheäkarvaiset

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Takaa katsottuna suorat ja yhdensuuntaiset, sivulta katsottuna hyvin kulmautuneet.

Reisi ja sääri ovat lähes yhtä pitkät.

LANTIO: Hieman viisto.

REIDET: Keskipitkät ja vahvalihaksiset.

POLVET: Vakaat, polvikulma ei liian avoin.

SÄÄRET: Keskipitkät ja lihaksikkaat.

KINTEREET: Vakaat, eivät liian matalat, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset eivätkä eteenpäin taittuvat.

VÄLIJALAT: Pitkät, leveät ja sivulta katsottuna pystysuorat.

TAKAKÄPÄLÄT: Kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Maatavoittavat ja tasapainoiset, hyvä takaraajan työntö ja hyvä ulottuvuus eteenpäin. Koiran liikkeessä selkä pysyy vakaana, etu- ja takaraajat liikkuvat yhdensuuntaisesti mutta vauhdin kasvaessa pyrkivät yksijälkisyyteen. Mieluisin liikkumismuoto on ravi.

NAHKA: Tiivis ja pigmentoitunut.

KARVAPEITE

KARVA: Koko rungossa on tiheä pohjavilla ja keskipitkä peitinkarva, joka ei ole täysin rungonmyötäistä. Kuono-osa, naama, korvat ja raajojen etupuoli ovat lyhytkarvaiset. Pitempää peitinkarvaa on hännässä,

eturaajojen takaosassa hapsuina ja takaraajojen takaosassa housuina. Kaulassa karva on hieman pitempää kuin rungossa mutta ei muodosta harjaa.

VÄRI: Kaikki värit ja väriyhdistelmät ovat sallittuja, paitsi puhtaan valkoinen ja valkokirjava.

KOKO JA PAINO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 52–60 cm, ihanne 56 cm ja nartut 48–56 cm, ihanne 52 cm.

Säkäkorkeus: Urokset 52–60 cm
Nartut 48–56 cm

Paino: Urokset 22–30 kg
Nartut 18–26 kg

Tärkeintä on mittasuhteiden sopusuhtaisuus, mutta keskikoko ja -paino ovat kuitenkin tavoitteena.

Ihannekoko: Urokset 56 cm/26 kg
Nartut 52 cm/22 kg

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

VAKAVAT VIRHEET:

- Selvä pigmentin puutos
- Liian voimakas otsapenger ja/tai liikaa pyöristyvä kallo
- Suorat takakulmaukset.
- Liian painuneet ranteet
- Notko tai köyry selkä
- Kolmen tai neljän P2-hampaan puuttuminen
- Samanaikainen yhden tai useamman P1-hampaan ja kahden tai useamman P2-hampaan puuttuminen
- Hyvin löyhäkaarinen häntä, joka ei laskeudu selälle
- Lyhyt häntä
- Puutteellinen sukupuolileima

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Yhden tai useamman etuhampaan tai kulmahampaan puuttuminen
- Yhden tai useamman P3- tai P4-hampaan puuttuminen
- Yhden tai useamman M1- tai M2-hampaan puuttuminen
- Epänormaali purenta.
- Sisään- tai ulospäin kiertyneet silmäluomet (entropium tai ektropium), liian syvällä sijaitsevat tai liian pienet silmät
- Taitto- ja luppakorvaisuus
- Koukkuhäntä
- Epävakaa kinner, eteen tai sivulle kääntyvä kinner
- Kirjavuus, yksivärinen valkoinen väri

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Vuodelta 2015 on kirjattu yhdistyksen vuosikirjaan 403 näyttelykäyntiä mukaan lukien pentunäyttelyt. Eurasier Kerhon vuosikirja vuodelta 2015 on vain painettuna versiona, joten sitä ei ole tämän jalostuksen tavoiteohjelman liitteenä.

Taulukko 20. Näyttelytuloksia vuosilta 2011-2020 (poimittu KoiraNetistä 29.4.2021)

Vuosi	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
2011	197	52	11	1	1	0	262
2012	236	77	9	0	2	1	325
2013	226	85	13	0	2	0	326
2014	245	79	18	0	6	0	348
2015	278	74	18	1	2	0	373
2016	232	77	17	1	2	3	332
2017	309	81	6	0	4	1	401
2018	255	77	32	1	2	1	368
2019	310	102	18	0	0	2	432
2020	66	17	3	0	0	0	86
YHTEENSÄ	2354	721	145	4	21	8	3253
Joista eri koiria	396	287	102	4	20	7	

Puutteellisiin eturintoihin toivotaan kiinnitettävän huomioita, koska ne vaikuttavat liikkeisiin. Samoin kehissä näkee liian niukasti kulmautuneita koiria, jolloin takaosa on heikko. Ulkomuotoarvostelussa tulee kiinnittää huomiota koira takaosan liikkeisiin ja terveeseen rakenteeseen.

Rodun näyttelyaktiivisuus on viime vuosina kasvanut huomattavasti. Koirien treenaamiseen ja turkin näyttelykunnostukseen on panostettu myös enemmän. Eurasierit ovat saavuttaneet pikkuhiljaa enemmän myös ryhmän paras ja toisinaan myös Best-in-Show -sijoituksia. Sijoittuneet koirat ovat usein näyttäviä uroksia. Vaarana on näyttelyssä hyvin pärjänneiden urosten liiallinen suosiminen jalostuskoirina sekä liioiteltujen ulkomuodollisten piirteiden yleistyminen, esim. liian runsas, pitkä ja pehmeä karva. Rotumääritelmässä toivotaan keskipitkää ja karheaa karvaa.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Jalostustarkastuksia on tehty vuonna 2014 19 kpl, 2015 16 kpl ja 2016 16 kpl. Tämä tekee yhteensä 49 jalostustarkastettua koiraa kolmelle vuodelle, koska kaksi koiraa on käynyt jalostustarkastuksessa kahdesti. Joka vuosi pyritään pitämään yksi jalostustarkastus halukkaille koirille, yleensä osallistujia on vuositasolla 10–15. Vuonna 2017 ei pidetty jalostustarkastusta vähäisen osallistujamäärän vuoksi. 2018 tarkastettiin 10 kpl,

2019 12 kpl ja 2020 8 kpl. Useimmat koirat läpäisevät jalostustarkastuksen. Jalostustoimikunnalla on olemassa jalostustarkastukset vuodesta 1991-2014, näiden tiedot on tarkoitus lisätä seuraavan ison JTO päivityksen yhteydessä.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Ulkomuoto nykypäivänä

Rotu risteytettiin 1973 ensimmäisen kerran samojediin ja samana vuonna se nimettiin eurasieriksi ja FCI tunnusti rodun samana vuonna.

Yleisvaikutelma

Eurasier on keskikokoinen, pystykorvamainen seurakoiraksi, joka rauhallisen ja ystävällisen luonteensa vuoksi on erinomainen perhekoira. Eurasier sopeutuu myös kaupunkiasuntoon.

Vaikka eurasier on hyvin valpas, se haukkuu yleensä vähän. Sen alkurotujen, saksan suurpystykorvan, chow chow:n ja samojedin hyvät ominaisuudet ovat tehneet eurasierista ihastuttavan, tasapainoisen koiran. Eurasierin tulee täyttää mahdollisimman hyvin tämän päivän osin vaativatkin yhteiskuntakelpoisen seurakoiran vaatimukset olemalla reipas ja varma myös kodin ulkopuolella sekä perheen ulkopuolisten ihmisten seurassa.

Rotumääritelmän mukaan eurasierin tulee olla itsevarma, rauhallinen, tasapainoinen, korkean ärsytyskynnyksen omaava, valpas ja tarkkaavainen olematta äänekäs. Eurasier on pidättyväinen vieraita kohtaan olematta kuitenkaan arka tai aggressiivinen. Kehittyäkseen luonteeltaan rodunomaiseksi eurasier tarvitsee jatkuvan kiinteän yhteyden isäntäväkeensä sekä ymmärtäväisen ja johdonmukaisen kasvatuksen. Sosiaalistaminen ihmisiin ja koiriin on tärkeää.

Eurasier ei myöskään ole käyttökoira (ei riistaviettiä). Tarha- ja ketjupito pilaavat sen luonteen.

Eurasierilla on keskipitkä peitinkarva, jossa on riittävästi tiheää alusvillaa. Kaikki värit ja väriyhdistelmät ovat sallittuja, paitsi puhtaan valkoinen, valkokirjava ja maksanruskea.

Rodun käyttötarkoitus

Eurasier on jalostettu seurakoiraksi ja sen käyttötarkoitus on aina ollut kaikissa maissa seurakoirana olemisen, mitä voidaan pitää rodun käyttöominaisuutena. Ihanteellinen seurakoiran luonne on ollut alusta alkaen jalostuksen tärkeimpiä tavoitteita.

Vaikka eurasier luokitellaan seurakoiraksi, on se samalla myös monipuolinen harrastuskoira. Eurasiereiden kanssa harrastetaan pääasiassa omaksi iloksi ja arkitotelevaisuuden vuoksi. Kilpailumuotoisesti harrastetaan eniten näyttelyitä sekä jonkin verran myös agilityä ja tottelevaisuuskokeita. Myös rallytoko on nostamassa päätään suosittuna kilpailumuotona. Eurasier on rauhallinen ja nopea oppimaan, mutta sen toiston kestäkyky on melko heikko eli se ei kestä kertaamista.

Eurasierin kanssa harrastetaan myös enenevässä määrin koiraehtintää, jäljestystä, ihmishakua, koiratanssia sekä muita koiraa aktivoivia harrasteita.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmat

Suomessa eurasierit ovat yleisesti mittasuhteiltaan hyviä ja rodun nykyinen ulkomuoto vastaa rotumääritelmää. Terve rakenne mahdollistaa rodun käyttötarkoituksen eli seurakoirana olemisen. Kevytluustoisia koiria esiintyy jonkun verran, mutta toisaalta huolenaiheena ovat nykyään enemmänkin liian raskasrakenteiset koirat, joilla myös pää on liian suuri ja raskas. Kirsupigmenttien haalenemista on havaittavissa, ns. vaihtokirsuja. Epätasaisia hammasrivistöjä esiintyy varsinaisia purentavirheitä useammin.

Puutteellisia eturintoja on jonkin verran nähtävissä. Niihin tulee kiinnittää yksityiskohtaisemmin huomiota, koska ne vaikuttavat liikkeisiin. Samoin on liian niukasti kulmautuneita koiria, jolloin takaosa on heikko. Ulkomuotoarvostelussa tulee kiinnittää parempaa huomiota koiran takaosan liikkeisiin ja terveeseen rakenteeseen.

Rodun näyttelyaktiivisuus on viime vuosien aikana kasvanut huomattavasti, jolloin siihen on alettu panostaa entistä enemmän (koiran treenaus, turkin näyttelykunnostus jne.). Eurasierit ovat saavuttaneet viime aikoina pikkuhiljaa enemmän myös ryhmän paras ja toisinaan myös best in -show sijoituksia. Sijoittuneet koirat ovat usein näyttäviä uroksia. Vaarana on näyttelyissä hyvin pärjänneiden urosten ylikäyttö ja liioiteltujen ulkomuodollisten piirteiden yleistyminen, esim. runsas pitkä ja pehmeä karva, kun rotumääritelmässä toivotaan keskipitkää karheaa karvoitusta.

Ongelmien mahdollisia syitä

Jalostukseen käytettäviä koiria on Suomessa yleisesti ottaen melko vähän. Useimmat kasvattajat pyrkivät tuomaan uutta verta ulkomailta. Ongelmana olevat laajat rakenteelliset eroavaisuudet eli rodussa esiintyvät rotumääritelmästä liioitellut koirat sekä tyyppien eroavaisuudet eri maiden välillä ja tuontikoirien käyttö johtavat väistämättä hyvinkin erilaisten koirien syntymiseen. Myösulkosiitos on yksi syy, joka aiheuttaa eri tyyppisiä, mutta toisaalta linjasiitoksessakin on omat riskinsä.

5 YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellinen tavoiteohjelma on ollut voimassa 2018–2021. Jalostuksen tavoiteohjelmaan tehtiin päivitys 2021, ja se hyväksyttiin Suomen kennelliiton Jalostustieteellisessä toimikunnassa 14.12.2021. Samalla rodulle hyväksyttiin uusi Pevisa- ohjelma, joka on voimassa 1.7.2022 - 31.12.2026.

Rodun ensimmäinen JTO on ollut voimassa 2000–2004, mutta yksittäisiä JTO:ita on tehty jo vuonna 1998 ja 1999.

5.1. Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Käytetyimpien urosten jälkeläisten terveys (koiranet jalostustietojärjestelmä 20 kpl JTO:n ohjeen mukaisesti). T= tutkittujen määrä, S= sairaiden määrä tutkituista, T %= tutkittujen osuus prosentteina, S %= sairaiden osuus tutkituista.

Taulukko 21. Käytetyimpien jalostuskoirien taso, urokset (Poimittu Koiranet 29.4.2021)

		Synt. vuosi	PENNUT		LONKAT				KYYNÄRNIVELET				SILMÄT			
			Pentueet ja pennut.		Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.				Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.				Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.			
					T	S	T %	S %	T	S	T %	S %	T	S	T %	S %
1	KARHUNPESÄN KULTA-JASKA	2013	3	24	12	1	50 %	8 %	12	0	50 %	0 %	12	4	50 %	33 %
2	SILMORALBION RIDER OF ROHAN	2014	3	22	15	3	68 %	20 %	15	2	68 %	13 %	6	2	27 %	33 %
3	ALPHACANIS STRAWBERRY BOY	2014	3	21	6	2	29 %	33 %	6	0	29 %	0 %	2	1	10 %	50 %
4	BALOO VOM WOLFSLAND	2012	5	21	17	3	81 %	18 %	17	2	81 %	12 %	16	4	76 %	25 %
5	DHUNGA JEDI KNIGHT LUKE	2016	3	19	3	0	16 %	0 %	3	1	16 %	33 %	2	0	11 %	0 %
6	DHUNGA NOITIEN NEMESIS	2017	3	18	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
7	STEPPEN HILL'S DEEP PURPLE	2013	3	17	3	0	18 %	0 %	3	0	18 %	0 %	2	1	12 %	50 %
8	SOFAULVEN BONSAK	2014	3	16	5	0	31 %	0 %	5	3	31 %	60 %	3	0	19 %	0 %
9	DHUNGA KVARTS KVASIR	2016	2	15	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
10	GANDALF VON RAGNVALD	2012	3	15	9	1	60 %	11 %	9	0	60 %	0 %	7	6	47 %	86 %
11	DUNGA FENRISWOLF	2015	2	15	8	0	53 %	0 %	7	0	47 %	0 %	8	3	53 %	38 %
12	KARHUNPESÄN XREISI-XUN	2016	2	14	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
13	NANUZZIN ONNENTOIVOTUS	2011	2	13	8	2	62 %	25 %	8	0	62 %	0 %	7	2	54 %	29 %
14	LUMIKEDON ENKELINKELLO	2014	2	12	1	0	8 %	*	1	0	8 %	*	1	0	8 %	*
15	LUMIKEDON FEIKKI FERRARI	2015	3	12	3	0	25 %	0 %	2	0	17 %	0 %	2	1	17 %	50 %
16	SONZA'S AMONG THE LIVING	2017	2	12	1	0	8 %	*	1	0	8 %	*	1	1	8 %	*
17	KARHUNPESÄN ELEGANTTI-EINARI	2014	2	11	5	0	45 %	0 %	5	0	45 %	0 %	5	0	45 %	0 %
18	KARHUNPESÄN CHAMPION-CECILIO	2017	1	9	0	0	0 %	0*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
19	KARHUNPESÄN PAUKKU-PATE	2013	1	9	8	0	89 %	0 %	8	0	89 %	0 %	8	2	89 %	25 %
20	BELLEUR APEILE	2012	1	8	1	0	12 %	0 %	1	0	12 %	0 %	2	0	25 %	0 %

Eniten tutkittuja jälkeläisiä lonkkien, kyynärien ja silmien osalta kyseisellä kaudella (2011–2020) on uroksilla: Baloo Vom Wolfsland ja Karhunpesän Paukku-Pate

Taulukko 22. Käytetyimpien jalostuskoirien taso, nartut (poimittu KoiraNet 29.4.2021)

		Synt. vuosi	PENNUT		LONKAT				KYYNÄRNIVELET				SILMÄT			
			Pentueet ja pennut.		Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.				Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.				Tutkittujen jälkeläisten ja sairaaksi todettujen määrä.			
					T	S	T %	S %	T	S	T %	S %	T	S	T %	S %
1	ZELDAS ALIZE	2012	3	29	21	0	72 %	0 %	21	2	72 %	10 %	22	5	76 %	23 %
2	ESSENTE QZABELLA QRIA	2011	3	19	11	1	58 %	9 %	11	0	58 %	0 %	10	5	53 %	50 %
3	STEPPEN HILL'S ENGLISH ROSE	2014	3	18	9	2	50 %	22 %	9	0	50 %	0 %	5	4	28 %	80 %
4	STEPPEN HILL'S DUST IN THE WIND	2013	3	18	10	1	56 %	10 %	10	1	56 %	10 %	6	3	33 %	50 %

5	KARHUNPESÄN ELEGANTTI-EVELIINA	2014	3	18	9	2	50 %	22 %	9	0	50 %	0 %	10	3	56 %	30 %
6	SONZA'S AIN'T MISBEHAVIN	2017	2	16	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
7	SOFAULVEN AFRODITE	2012	3	15	10	1	67 %	10 %	10	0	67 %	0 %	9	3	60 %	33 %
8	INVIDUS CROCODILUS	2012	3	15	14	4	93 %	29 %	13	1	87 %	8 %	7	3	47 %	43 %
9	ESSENTE WUSCHEL SISI	2015	2	15	1	0	7 %	*	1	0	7 %	*	0	0	0 %	*
10	INVIDUS FOXY FANTASY	2015	3	15	4	0	27 %	0 %	4	0	27 %	0 %	2	1	13 %	50 %
11	FABULOUS DANTAS DIAMOND DELANNA	2016	2	14	0	0	0 %	*	0	0	0 %	*	2	0	14 %	0 %
12	KARHUNPESÄN KULTA-PISARA	2013	2	14	6	1	43 %	17 %	6	0	43 %	0 %	6	3	43 %	50 %
13	KARHUNPESÄN OK-OONA	2016	2	14	2	0	14 %	0 %	2	0	14 %	0 %	2	0	14 %	0 %
14	ARTAIOS ALESHANEE	2014	2	13	5	0	38 %	0 %	5	0	38 %	0 %	3	0	23 %	0 %
15	STEPPEN HILL'S BEFORE THE DAWN	2012	2	13	13	1	100 %	8 %	13	2	100 %	15 %	10	5	77 %	50 %
16	LUMIKEDON DAIGADUU	2013	3	12	5	1	42 %	20 %	5	0	42 %	0 %	5	3	42 %	60 %
17	BELLEUR BENEDETTA	2013	2	12	7	0	58 %	0 %	7	0	58 %	0 %	5	1	42 %	20 %
18	KARHUNPESÄN XREISI-XIA	2016	2	12	3	0	25 %	0 %	3	1	25 %	33 %	2	0	17 %	0 %
19	BELARIS VON MITTELERDE	2012	1	11	6	0	55 %	0 %	6	0	55 %	0 %	5	1	45 %	20 %
20	DHUNGA HAPPY RAKSHA	2016	2	11	4	2	36 %	50 %	4	1	36 %	25 %	3	1	27 %	33 %

Eniten tutkittuja jälkeläisiä lonkkien, kyynärien ja silmien osalta kyseisellä kaudella (2011–2020) on nartuilla: Zeldas Alize, Invidus Crocodilus ja Steppen Hill's Before The Dawn.

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Tavoitteena on jalostaa rotumääritelmän mukaisia terveitä koiria, ja pyrkiä ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen ja sairauksien leviämistä, jotka alentavat koiran elinkykyä tai aiheuttavat sen elämän laadun alenemisen. Myös tyyppi tulee säilyttää eikä eurasier saa muistuttaa liikaa mitään alkuperäisrotuaan, vaan sen on oltava täysin oma tyyppinsä. Geenipohja tulee pitää riittävän leveänä.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Jalostukseen käytettävät koirat mahdollisimman terveitä. Geenipooli mahdollisimman laaja. Tehollisen populaatiokoon kasvattaminen. Matador jalostuksen välttäminen. Uroksen maksimi jälkeläismäärä sen elinikänä 20 pentua. Sukusiitosaste alle 4% 6:lla sukupolvella laskettuna. Jalostusuroksia tulisi olla enemmän kuin narttuja	Pentulistalla olevien pentueiden vanhemmista pyydetään ilmoittamaan virallisten PEVISA tutkimusten lisäksi myös yhdistyksen suosittelemat kilpirauhas- ja haima tulokset. Myös polvien tutkimista suositellaan. Yhdistyksen käytössä myös kansainvälinen IFEZ-tietokanta rodun terveystuloksista. Jalostustoimikunta antaa tietoa/ suosituksia kasvattajille. Rohkaistu ulkomaantuontien käyttämistä ja astutusmatkoja ulkomaille.	Pentulistalle päätyneet pennut ovat yleensä laadukkaista yhdistelmistä. Tehollinen populaatio on kasvanut Jalostuskannan pienuudesta huolimatta sukusiitosaste on pysynyt alhaisena. Suurin osa kasvattajista pyrkii tutkituttamaan jalostukseen käytettävät koirat rotuyhdistyksen suositusten mukaisesti. (myös PEVISA:n ulkopuoliset tutkimukset). Kasvatustyö pysynyt pääosin tavoitteellisena ja maltillisena.

Distichiasis-tapausten pitäminen vähintään samalla tasolla. Haiman ja kilpirauhassairauksien pitäminen kurissa. Perinnöllisiä silmäsairauksia sairastavaa koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Sairaana yksilön sisarusten jalostuskäyttöä harkittava tarkkaan.	Järjestetään joukkotutkimuksia. Suositellaan kyynärnivelten ja polvien tutkimista. Jalostukseen suositellaan käytettävän ainoastaan 0- tai 1- asteen kyynärpäät/polvet omaavia koiria. Suosituksia kilpirauhasen ja haiman testaamisesta verikokein ennen jalostuskäyttöä. Suositellaan ettei kahta distichiasis koiraa tule yhdistää. Silmätutkimus PEVISA:ssa. Lausunto ei saa olla 36kk vanhempi. Luento silmäsairauksista talvipäivien yhteydessä 2016. Pentulistalla on pentueen kohdalla mainita mikäli yhdistelmä ei täytä rotuyhdistyksen suosituksia.	Kyynärnivelten ja polvien tutkiminen yleistynyt. Suurin osa kasvattajista testaa jalostuskoirat kilpirauhasen - ja haiman vajaatoiminnan osalta. Distichiasista esiintyy edelleen runsaasti. Silmätarkastustulokset vaihtelevat terveestä sairaaseen yksilöittäin. Vastustaminen vaikeaa. Myös muita perinnöllisiä ja vakavia silmäsairauksia on tullut esille muutamia kappaleita.
--	---	---

Jalostukseen käytetään ainoastaan luonteeltaan tasapainoisia, itsevarmoja ja hermorakenteeltaan oikeanlaisia koiria. Rotumääritelmän mukainen ulkomuoto. Seurakoiran oikeanlaisen luonteen vaaliminen. Luonnetestien tai MH-luonnekuvausten yleistyminen.	Jalostustarkastus vuosittain. Ulkomuototuomarille hyvä mahdollisuus nähdä monia rodun edustajia. Suositellaan että jalostukseen käytettävällä koiralla on näyttöä luonteen osalta MH- kuvauksesta, luonnetestistä, tai kahden ulkomuototuomarin antama arvio luoteesta. Kasvattajat saavat edullisesti ostaa uudistettua pentuopasta jaettavaksi pennunostajille. Kesä- ja talvipäivillä järjestetään yhteisiä koulutuksia. Rodun harrastajat tapaavat alueellisten yhteyshenkilöiden järjestämissä tilaisuuksissa.	Ilmaisiin jalostustarkastuksiin on riittänyt melko hyvin osallistujia. Ulkomuodollinen monimuotoisuus säilynyt esim. värien osalta. Eurasierin omaleimaisuus säilynyt ja ulkomuoto kehittynyt hyvään suuntaan (esim. liian suorat polvi - ja kinnerkulmaukset) Luonteellisesti rodun sisällä on yksilöissä paljon vaihtelua. Liian arkoja koiria esiintyy ajoittain. Tietoisuus pennun sosiaalistamisen tärkeydestä lisääntynyt. Jäsenistölle suunnatussa kyselyssä (2020) lähes kaikki olivat tyytyväisiä koiraansa hyvänä perhe/seurakoirana. Luonnetestattujen koirien määrä on kasvusuuntainen. MH-luonnekuvaus ei ole saavuttanut suosiota. (Koko populaatiosta 2011–2020, LTE 4,37% ja MH 0,75%)
---	---	--

Jalostuskäytössä on koko kannasta (2011–2020) uroksista 17,8 % ja nartuista 18,7 %. Käytännössä kaikki jalostukseen käytetyistä koirista ovat olleet terveitä (A-B) kyynär -ja lonkkatuloksiltaan, vaikka PEVISA:ssa on vain tutkimusvelvoite. Koko kannassa A-lonkkaisia on 66 % ja B-lonkkaisia 25 % ja kyynäriltään terveitä on 95 %, joten sairast yksilöt tältä osin on helppo karsia pois jalostuksesta. Silmätutkimus on voimassa PEVISA:n mukaan 24 kk. Vakavilta silmänsairauksilta on edellisen JTO:n aikana välttytty, yksittäisiä tapauksia lukuun ottamatta. Suurimpana riesana on distichiasis. Tutkituista koirista 35 % on saanut distichiasis-diagnoosin. Jalostussuosituksissa kahta distichiasis koiraa ei tule yhdistää.

Useimmat kasvattajat ovat ottaneet tosissaan JTO:n suosituksen tutkia koirat kilpirauhasen ja haiman vajaatoiminnan osalta. Jalostuskoiria on testattu kiitettävästi. JTO:n voimassaolon aikana (2014) nähtiin tarpeelliseksi suositella testien voimassaoloa vain vuodeksi kerrallaan. Tämä on hankalaa kasvattajien kannalta, mutta auttaa taistelussa sairautta vastaan, koska verikoe näyttää aina vain sen hetkisen tilanteen. Valitettavasti vain pieni osa tuloksista päätyy jalostustoimikunnalle. Kilpirauhasen tutkimuksia on kirjattu 2017-2020 205 kpl, joista Tgaa positiivisia on ollut 5 kpl ja rajatapauksia 2 kp (n. 3,5 %), sairastuneita 7 kpl (n. 3,5 %). Haiman vajaatoimintatuloksia toimitettiin samaisena aikana 120 kpl, joista 1 oli sairastunut haiman vajaatoimintaan ja 20 kpl TLI arvo oli yli suosituksen, mikä viittaa haimatulehdukseen. Autoimmuunisairaudet ovat väistämättä suurin ja huomionarvoisin syy jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuuteen.

6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

Eurasier on seurakoira. Sen tulee olla käyttäytymiseltään, terveydeltään ja ulkomuodoltaan nyky-yhteiskuntaan sopeutuva. Seurakoira ei saa olla luonteeltaan arka tai aggressiivinen.

Ulkomuodon tulee olla liioittelematon eikä ulkomuoto saa ohjata rodun jalostusta. Jokapäiväiseen elämään vaikuttavat terveydelliset ongelmat tulee pyrkiä poistamaan jalostuksella. Tavoitteena on jalostaa rotumääritelmän mukaisia terveitä koiria ja pyrkiä ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen ja sairauksien leviämistä, jotka alentavat koiran elinkykyä tai aiheuttavat sen elämänlaadun alenemisen. Koirien rakenteen ja terveyden on oltava sellaiset, että ne pystyvät toimimaan monipuolisina harrastuskoirina ja seuralaisena.

Tavoitteena on vaikuttaa kasvattajiin niin, että kasvattajat harjoittaisivat suunnitelmallista jalostusta.

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Tavoitteena on saada pidettyä eurasier-kanta kokonaisuudessaan korkealaatuisena niin luonteeltaan, terveydeltään kuin ulkoisilta ominaisuuksiltaan. Erityisen tärkeää on vaalia rodun luonnetta, terveystilannetta sekä monimuotoisuutta.

Jalostuspohja

Yhtenä tärkeimmistä jalostustavoitteista seuraavalle kolmelle vuodelle on tehollisen populaatiokoon kasvattaminen. Pyritään huolehtimaan jalostukseen käytettävien koirien määrästä niin, että jalostusuroksia on enemmän suhteessa narttuihin. Samanaikaisesti tavoitteena on pitää yhdistelmien sukusiitosaste matalana, mahdollisimman lähellä 0 %.

Jokaisen kasvattajan tulisi pyrkiä lisäämään harkittuja astutusmatkoja ulkomaille ja tuontisperman käyttöä, kuten myös harkittuja uusien linjojen koirien tuomista maahan, esim. uusristeytyksistä. Tällä hetkellä Suomessa on kaksi uutta eurasier-samojedi -risteytystä, joista ainakin toinen on hyväksytty jalostukseen.

Käyttäytyminen ja luonne

Luonteen huomioiminen jalostuksessa on ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on, että eurasier on edelleen tasapainoinen, rauhallinen, itsevarma ja korkean ärsytyskynnyksen omaava rotu.

Tavoitteena on käyttää jalostukseen koiria, jotka ovat luonteeltaan tasapainoisia, itsevarmoja ja niillä on vahva hermorakenne. Eurasier on seurakoira, eikä esim. suojeluvaisto ole millään muotoa ominaisuus, jota seurakoiran käytöksessä tulisi vahvistaa, tukea tai tuoda esiin jalostuksessa.

Rodussa esiintyy jonkin verran arkoja ja pelokkaita koiria. Arkuus, hermostuneisuus tai vihaiisuus eivät ole eurasierille kuuluvia luonteenpiirteitä. Vihaisia tai edes arkoja eurasiereita ei saa missään tapauksessa palkita näyttelyssä tai käyttää jalostukseen. Pyritään kerhon puolesta kannustamaan omistajia viemään koiriaan enemmän luonnetesteihin, jalostustarkastuksiin ja MH-luonnekuvauksiin.

Terveys ja lisääntyminen

Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla terveitä ja hyväkuntoisia. PEVISA-ohjelmaan sisällytettyjen lonkka- ja silmätutkimusten lisäksi tavoitteena on, että jalostukseen käytettyjen koirien kyynärnivelet ja polvet on tutkittu. Tavoitteena on distichiasis-tapauksien vähentäminen. Pyritään välttämään kahden distichiasis-sairaan yhdistämistä. Tavoitteena on, että koiran omistajat kertoisivat jalostustoimikunnalle aina myös virallisten silmätarkastusten ulkopuolella todetuista distichiasis-löydöksistä ja siitä, vaivaavanko ylimääräiset ripset koiraa ja vaativatko hoitoa. Koiran omistajien toivotaan kertovan jalostustoimikunnalle

Polvitutkimusta rekisteröinnin ehdoksi on harkittu myös Suomessa (2015), mutta ainakaan toistaiseksi polvitutkimus ei kuulu rodun PEVISA-ohjelmaan. Rotuyhdistys kuitenkin suosittelee polvitutkimusta vähintään kaikille jalostukseen käytettäville koirille ja suurin osa kasvattajista tutkiikin jalostuskoirien polvet vapaaehtoisesti ja rutiininomaisesti. On myös suositeltavaa, että mikäli polvet on tutkittu koiran ollessa alle 3-vuotias, sen polvet tutkittaisiin uudelleen koiran ollessa yli 3-vuotias.

Muut sairaudet ja viat

Muiden sairauksien osalta pyritään vastustamaan niiden lisääntymistä keräämällä ja tilastoimalla tietoa sekä jakamalla sitä kasvattajille ja harrastajille. Suhteellisen uutena sairautena eurasiereilla on löydetty DWLM (Dandy-Walker-like-Malformation), josta on kerrottu tarkemmin myös tässä jalostuksen tavoiteohjelmassa. Sairauteen on vasta viime vuosina tehty geenitesti, jolla pystytään testaamaan terveet, kantajat ja jo sairastuneet koirat. Jalostustoimikunta tulee tiedottamaan erityisesti kasvattajia asiasta ja suosittelemaan testin teettämistä jalostuskoirilla sairauden etenemisen ehkäisemiseksi. Lisäksi yhdistys esimerkiksi ylläpitää nettisivuillaan listoja haima- ja kilpirauhastutkituista koirista sekä kerää tietoa myös muista vioista, ongelmista ja sairauksista, kuten vatsalaukun kiertymistä.

Tavoitteena on, että seuraavan kolmelle vuoden aikana haiman ja kilpirauhasen vajaatoiminta ei lisääntyisi ja että kansainvälisen yhteistyön kautta saataisiin lisää tietoa sairauksien periytymismekanismeista rodulla.

Lisääntyminen

Lisääntymisen tulisi olla mahdollisimman luonnollista. Luonnollinen astutus ja synnytys ovat tavoitteena. Keinohedelmöitystä ei tulisi käyttää, elleivät koirat ole ensin lisääntyneet luonnollisesti. Rodussa narttu synnyttää yleensä itse ilman ongelmia ja hoitaa pentunsa hyvin. Keisarinleikkauksia on suhteessa vähän. Astutus- ja tiinehtymisongelmia esiintyy jonkin verran. Kasvattajien tulisikin kiinnittää enemmän huomiota oikeaan ajankohtaan ja käyttää jalostukseen vain hyvän sukupuolivietin omaavia koiria. Pentukuolleisuutta esiintyy jonkin verran.

Ulkomuodolliset ominaisuudet

Tavoitteena on rotumääritelmän mukainen tyyppi, jolloin tulee kiinnittää erityistä huomiota rakenneongelmien karsimiseen, mm. liian vahvat luustot ja päät, liian suorat polvi- ja kinnerkulmaukset, heikot kintereet, vähäiset eturinnat, suorat etuosat. Myös tyyppi tulee säilyttää eikä eurasier saa muistuttaa liikaa mitään alkuperäisrotuaan, vaan sen on oltava täysin oma tyyppinsä. Oikean tyypin säilyttämisessä on otettava huomioon, että koira on tasapainoisesti rakentunut, keskikokoinen, luustoltaan keskivahva, kohtuullisesti kulmautunut, oikeat mittasuhteet omaava ja sillä on rodulle tyyppilliset yksityiskohdat, kuten oikea pään tyyppi: tasapainoinen, ylhäältä ja sivusta katsottuna pään muoto kiilamainen, yhdensuuntainen, kallo-osa ei liian leveä, litteä otsa, jossa selkeä otsauurre, otsapenger vähäinen, vahvat leuat, rodunomainen ilme – ovaalit silmät ja korvankärjet ja otsapenkereen keskikohta muodostavat tasasivuisen kolmion.

Huomiota on jatkossakin kiinnitettävä luonteeseen, geenipohjan laajuuteen, terveydellisiin seikkoihin ja ulkomuotoon terveen rakenteen osalta. Erityisesti kantayksilöiden vähäisestä määrästä johtuva geenien monimuotoisuuden katoaminen uhkaa. Seuraavan kolmen vuoden tavoitteena on sukusiitosasteen pitäminen yhdistelmissä mahdollisimman lähellä 0 % (4:ssä sukupolvessa laskettuna).

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Terveys

Rekisteröinnin edellytyksenä on, että jalostukseen käytettävällä koiralla on virallinen lonkka- ja silmätarkastuslausunto. Lausunto ei astutushetkellä saa olla 24 kk vanhempi. (30.6.2022 saakka).

Yhdistys suosittelee, että jalostukseen käytetään koiria, joilla on lonkkakuvaustulos A tai B. Mikäli jalostukseen käytetään C-lonkkaista koiraa, tulee sen molempien vanhempien olla A- tai B-lonkkaisia, samoin kuin yhdistelmän toisen vanhemman. (30.6.2022 saakka).

Rekisteröinnin edellytyksenä 1.7.2022 alkaen on, että astutushetkellä tulee koiralla olla virallinen lonkkakuvauslausunto ja silmätarkastuslausunto. Lonkkakuvaustuloksen C saanut koira voidaan parittaa vain tuloksen A tai B tuloksen saaneen koiran kanssa. Silmätarkastuslausunto ei astutushetkellä saa olla 36 kk vanhempi.

Kyynärpäiden kuvauttamista ja polvien tutkituttamista suositellaan. Jalostukseen suositellaan käytettävän ainoastaan 0- tai 1-asteen kyynärpäät/polvet omaavia koiria. Jos koiran kyynärpäät tai polvet eivät ole terveet, tulee suunnitellun pentueen toisen vanhemman olla näiltä osin terve.

Koiralla on virallinen, voimassa oleva silmätarkastuslausunto eikä se osoita oireita perinnöllisistä silmäsairauksista: HARMAAKAIHI, PRA, PHTVL/PHPV (poislukien aste 1), entropium (sisäänpäin kääntynyt luomi) tai ektropium (ulospäin kääntynyt luomi), RD (poislukien mRD) eikä glaukooma. Suomen Kennelliiton silmätyöryhmän esityksen mukaisesti jalostuksesta ei voi enää jatkossa täysin sulkea pois multifokaalinen RD (mRD) tai PHTVL/PHPV-sairauden aste 1 diagnosoituja koiria. Suositellaan kuitenkin, että tällainen koira tulee parittaa vain kyseisen sairauden suhteen täysin terveen koiran kanssa.

Jos koiralla on distichiasis (cilia aberranta) löydöksiä, tulee suunnittelun pentueen toisen vanhemman olla ehdottomasti distichiasis-vapaa. Silmätarkastustuloksissa on syytä ottaa huomioon se, että distichiasis-löydökset voivat tulla ja mennä – puhdas silmätarkastuslausunto ei tarkoita, ettei koiralta voisi seuraavassa tarkastuksessa löytyä ylimääräisiä silmäripsiä tai päinvastoin. Myöskään kaikkia distichiasis-löydöksiä ei ole merkitty silmätarkastuslausuntoihin. Koiran omistajan olisi hyvä varmistaa niiden merkitseminen huomauttamalla asiasta tutkivalle eläinlääkärille ja ilmoittaa virallisten silmätarkastusten välillä löydettyistä ylimääräisistä ripsistä jalostustoimikunnalle.

Sekä entropium että ektropium ovat mainittu eurasierin rotumääritelmässä hylkäävinä virheinä. Sairaita ei suositella käytettävän jalostukseen.

Perinnöllistä harmaakaihia sairastavia koiria ei tule käyttää jalostukseen. Myös sairaan yksilön sisarusten jalostuskäyttöä tulisi harkita tarkkaan ja varsinkin välttää kahden mahdollisen kantajan yhdistelmää.

PRA sairaita koiria ei tule käyttää jalostukseen. Myös sairaan yksilön sisarusten jalostuskäyttöä tulisi harkita tarkkaan, taudin kantajiksi tiedettyjä yksilöitä ei tulisi käyttää jalostukseen.

Suositellaan, ettei yhdistelmän sukusiitosaste ylittäisi 4 %:a kuudella sukupolvella laskettuna.

Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat testattaisiin sekä kilpirauhasen vajaatoiminnan että haiman vajaatoiminnan osalta. Suositellaan TGAA-testiä (tyreoglobuliinivasta-aine testi), T4 ja TSH (sekä näiden suhde) sekä T4v.testejä ja lisäksi vielä haiman toiminnasta kertovaa TLI määritystä. Verikokeiden ei tulisi olla yli 1v. vanhoja astutushetkellä.

Koiraa, jonka TGAA-testitulokseksi on positiivinen, ei suositella jalostukseen.

Yhdistelmää, jossa esiintyy molemmiin puolin lähisuvussa useita mahalaukun kiertymiä, ei suositella tehtäväksi.

Kahta huonosti takaa kulmautunutta koiraa ei suositella yhdistettäväksi, kulmauksiltaan liian suora takaosan rakenne altistaa polvilumpion luksaatiolle.

Kahta hammaspuutoksen omaavaa koiraa ei suositella yhdistettäväksi.

Koiraa, joka todistetusti sairastaa jotakin vakavaa ja koiran pidon kannalta merkittävää perinnöllistä sairautta, kuten haiman vajaatoimintaa, kilpirauhasen vajaatoimintaa, epilepsiaa tai jotakin muuta sisäelinsairautta, ei tule käyttää jalostukseen. Allergista koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Nartun tulee olla vähintään 18 kuukauden ikäinen ennen ensimmäistä astutusta. Ensikertalaisen nartun yläikärajaksi suositellaan 5 vuotta ja jo synnyttäneen nartun yläikärajaksi 8 vuotta. Narttu ei saa olla yli 5-vuotias saadessaan ensimmäiset pennut, ilman perusteltua syytä. Uroksen tulee olla vähintään 12 kuukauden ikäinen käytettäessä sitä ensimmäistä kertaa siitokseen.

Luonne

Suosittelaa, että jalostukseen käytettävällä koiralla olisi joko MH-kuvaus, luonnetesti tai jalostustarkastus suoritettuna tai vähintään kuitenkin kahden eri ulkomuototuomarin näyttelyssä antama arvio käyttäytymisestä. Arkoja tai aggressiivisia koiria ei tule käyttää jalostukseen. Seurakoirana oleminen on myös käyttöominaisuus, luonteen huomioiminen jalostuksessa on ensiarvoisen tärkeää.

Ulkomuotoa koskevat vaatimukset

Jalostukseen käytettävällä koiralla tulee olla näyttöä sen luonteen ja ulkomuodon sopivuudesta suvunjatkamiseen: koiralla on mieluiten vähintään kaksi näyttelytulosta arvostamalla ”erinomainen”, ”erittäin hyvät” tai ”hyvä”. Näyttelykäynnin voi korvata virallinen jalostustarkastus. Myös koiran aikaisempi jälkeläisnäyttö huomioidaan. Jalostustarkastusta suositellaan kaikille jalostukseen käytettäville koirille, erityisesti niille, jotka eivät ole käyneet näyttelyssä.

Muita suosituksia

Matador-jalostusta tulee välttää. Suositus on, ettei yhden uroksen vuosittainen pentumäärä ilman perusteltua syytä ylitä 10 % kahden peräkkäisen vuoden rekisteröityjen pentujen yhteenlasketusta määrästä tai yli 5 % osuutta neljänä peräkkäisenä vuonna syntyneistä. Jälkimmäinen kahdesta vuodesta on aina meneillään oleva vuosi, joten ennakoitiin on paikallaan. Perusteltua tämän suosituksen ylittäminen on ainoastaan tapauksessa, jossa jalostukseen käytettävän koiran sukulaisuusaste jo olemassa olevaan kantaan on poikkeuksellisen pieni. Uroksen omistajan on osaltaan huolehdittava, ettei pentumäärä ylitä. Myös nartun omistajan on syytä kiinnittää huomiota rodun teholliseen populaatioon. Suositellaan, että uroksen maksimijälkeläismäärä sen elinikänä olisi 20 pentua.

Roturisteytyskoirat, joiden takana on samojedi, partnerit ja pennut tulee testata ennen jalostuskäyttöä valkoisen värin periytyvyyden sekä värivirheen suhteen (E-lokus ja S-lokus). Rotumääritelmän mukaan kaikki muut värit ovat sallittuja, paitsi puhtaan valkoinen, valkokirjava tai maksanuskea. Suomen Eurasier Kerho Ry kuuluu IFEZ maihin, joka on FCI:n alainen yhdistys. Suomen Eurasier Kerho Ry on velvollinen noudattamaan IFEZ:n suosituksia myös värien osalta. Suurin osa tuontikoirista ja ulkomaisista astutuksista tapahtuu IFEZ-maissa, joten meidän tulee toimia heidän suositustensa mukaisesti, jotta yhteistyö jatkuu myös tulevaisuudessa. Yhteistyön jatkuminen varmistaa samalla myös rodun geenipohjan laajuuden. Suosituksena on, että kahta E- ja/tai S-lokusten kantajaa ei tulisi yhdistää.

Jalostustoimikunta seuraa myös urosten käyttömääriä ja laatii jälkeläistilastoja ja tiedottaa niistä. On suositeltavaa käyttää mahdollisimman monia eri uroksia ja narttuja, kuten myös harkittuja astutusmatkoja ulkomaille ja harkittua tuontikoirien käyttöä. Myös vanhempia, edelleen terveitä koiria kannattaa ottaa jalostuskäyttöön.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Eurasier kuuluu PEVISA:aan, jossa rodulle määritellään lonkka- ja silmätutkimuspakko. Raja-arvot lonkkakuvaustuloksista liitettiin rodun PEVISA- ohjelmaan 1.7.2022 alkaen. Terveystutkimusten tärkeydestä tiedotetaan kasvattajille ja omistajille. Yhdistys järjestää joukkoterveystutkimuksia ja kannustaa koirien omistajia käyttämään koiransa terveystutkimuksissa riippumatta siitä, onko koiraa aikomus käyttää jalostukseen.

Yhdistyksen tavoitteena on vaikuttaa kasvattajiin jakamalla tietoa yleisimpien sairauksien ja vikojen esiintymisestä, ilmenemisistä ja etenemisestä rodulla (esim. todellinen distichiasis-tilanne, sisäelinsairaudet, vatsalaukunkiertymät). Lisäksi yhdistys kannustaa koirien omistajia ilmoittamaan edellä mainituista sairauksista sekä kuolinsyistä yhdistyksen jalostustoimikunnalle. Kannan terveenä säilyttämiseen voidaan vaikuttaa jalostusvalinnoilla käytettävissä olevien tietojen pohjalta sekä tutkittujen koirien määrän lisäämisellä.

Geenipohjan säilyttämisen ja laajentamisen tavoitteeseen pyritään rajoittamalla suosituimpien urosten liikakäyttöä jalostukseen ja pyrkimällä vaikuttamaan kasvattajiin niin, että maahan tuodut koirat sekä tehtävät yhdistelmät olisivat mahdollisimman paljon geenipohjaa laajentavia. Yhdistyksen jalostustoimikunta auttaa tarvittaessa tuontikoirien hankkimisessa, jotta ne olisivat mahdollisimman eri linjoista, kuin suomalaiset koirat. Lisäksi jalostustoimikunta antaa jalostusneuvontaa kertomalla esimerkiksi mahdollisten yhdistelmien terveystutkimustuloksista ja sukutauluun liittyvistä tiedoista.

Ensisijaisena tarkoituksena on ohjata jalostuskäyttöä suosituksilla ja pyrkiä minimoimaan suuria riskejä sisältäviä yhdistelmiä. Kriteerinä käytetään yhdistyksen tietokannassa olevia sairaustietoja pentujen vanhemmista, niiden sisaruksista ja aikaisemmista pentueista.

Ulkomuodon osalta yhdistys pyrkii kannustamaan eurasierin omistajia osallistumaan jalostustarkastuksiin ja näyttelyihin. Jalostustarkastusta suositellaan kaikille jalostukseen käytettäville koirille, erityisesti niille, jotka eivät ole käyneet näyttelyssä. Jalostustarkastus järjestetään kerran vuodessa.

Terveys- ja kasvattajakyselyiden avulla yhdistys pyrkii kartoittamaan eurasiereiden luonne- ja terveystilannetta joka neljäs vuosi. Pennunostajille jaetaan tietoa suullisesti ja kirjallisesti esim. pentuoppaan muodossa. Tietoa rodun tilasta, jalostustavoitteista ja jalostussuosituksista jaetaan yhdistyksen lehden, internet-sivujen ja tapahtumien välityksellä.

Yhteistyössä rotujärjestönsä kanssa yhdistys pyrkii osallistumaan ulkomuototuomareiden kouluttamiseen, ja vaikuttamaan siihen suuntaan, että epätyypillisiä tai puutteellisen rakenteen omaavia eurasiereita ei palkittaisi näyttelyssä.

Yhdistys järjestää sopivat koirat ulkomuototuomarikoulutuksiin ja tuo arvosteluissa huomioitavia asioita esille koulutuksissa. Esimerkiksi rodunomainen luonne tulee tulevaisuudessa entistä paremmin ottaa huomioon mm. kouluttamalla ulkomuototuomareita kiinnittämään arvosteluissaan huomiota rodunomaiseen luonteeseen. Myös kasvattajille, etenkin aloitteleville, tulee jakaa runsaasti tietoa sekä järjestää tapahtumia (jalostustarkastuksia), jotka edistävät kasvattajien valvettavuutta ottaa luonne huomioon tärkeimpänä jalostettavana ominaisuutena ja jotka antavat valmiuksia ”kouluttaa” puolestaan pennun ostajia ottamaan nämä asiat huomioon.

Kansainvälinen yhteistyö on tärkeää rodulle ja sitä tullaan jatkamaan mahdollisimman paljon. Tulevaisuudessa on toivottavasti käytettävissä yhä kattavammin kansainvälisiä terveys-, sairaus- ja kuolinsyytilastoja sekä tietokantoja. Näitä toimia on jo käynnissä kansainvälisessä eurasier-yhdistyksessä

(IFEZ). Yhdistys vie osaltaan eteenpäin terveiden eurasiereiden jalostusta tiedottamalla Suomen koirakannasta ja sen terveystutkimustuloksista.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rotuyhdistyksen tulee seurata rodun terveys- ja luonnetilannetta sekä Suomessa että ulkomailla ja olla valppaana toimimaan ja ohjeistamaan kasvattajia uuden riskin syntyessä tai uhatessa. Pidetään huoli tehollisen populaation parantamisesta pyrkimällä laajaan eri koirien käyttöön. Ulkomuotoseikkoihin pyritään vaikuttamaan ulkomuototuomarikoulutuksen avulla. Tarvittaessa otetaan Suomen Kennelliitto apuun ongelmien ratkaisemiseksi (rekisteröintimääräykset, kasvattajien valvonta jne).

	Vahvuudet	Heikkoudet	Mahdollisuudet	Uhat
Populaatio	Useampi kasvattaja hakee "uutta verta" ulkomailta Kansainvälinen yhteistyö Rodussa ei linjajakoa	Kannan koko liian pieni Käyttämätöntä materiaalia reservissä	Uutta jalostusmateriaalia saatavilla maailmalta Uudet innokkaat harrastajat sekä kasvattajat Keinosiemennys antaa lisää mahdollisuuksia Roturisteytyksistä saadaan uutta geneettistä materiaalia	Geenipohjan supistuminen entisestään esim. väri- ja jalostusvalintojen vuoksi Tuontikoirien taustoista ei välttämättä tiedetä riittävästi, sekä tuontiuurosten liikakäyttö Samojen koirien runsas jalostuskäyttö, etenkin lyhyellä aikavälillä Astutus/tiinehtymisongelmien lisääntyminen
Luonne	Koirat pääosin yhteiskuntakelpoisia Aggressiivisuus harvinaista	Arat ja epävarmat koirat sekä niiden palkitseminen näyttelyissä Tietoa luonteista (luonnetestit, MH-luonnekuvaukset) vielä erittäin vähän	Sopii ns. vasta-alkajan koiraksi Luonne säilyy rotumääritelmän mukaisena, kun siihen kiinnitetään enemmän huomiota Luonnetestiin/MH-luonnekuvaukseen osallistumiseen kannustaminen	Arkoja ja epävarmoja koiria käytetään jalostukseen, jolloin ei-toivotut luonteet yleistyvät Väärää rotutietoa jakavat koirakirjat sekä harrastajat

Terveys	Ei liioiteltuja piirteitä Terveystutkimuksiin kannustavat kasvattajat Avoimet keskustelukanavat	Tutkimattomien koirien osuus kannasta suuri Terveystilastojen huono vertailtavuus muiden maiden kanssa Pentuesisarusten tutkimustulosten- tai niiden puuttumisen huomiotta jättäminen Oletetaan tutkimattomien/oireilemattomien koirien olevan terveitä Allergioiden ja iho-oireiden yleistyminen	Monipuolisempi ja yksilöidympi tiedonkeruu eri sairauksista, eliniästä ja kuolinsyistä Kansainvälinen eurasier-tietokanta Avoimuuden ja yhteistyön toivottava lisääntyminen Terveystutkimuksiin kannustaminen	Uusien perinnöllisten sairauksien ilmeneminen rotuun (esim. DWLM) tai vanhojen yleistyminen sekä niihin kohdistuva välinpitämättömyys Uusia sairauksia voi tulla tuontikoirien mukana Kotikoirien terveystarkastamattomuus, jolloin ei saada riittävästi tietoa jalostuskoirien jälkeläisnäytöstä Geenipohja kapenee
Rakenne	Perusterve, normaali rakennetyyppi Hyviä koiria monista eri linjoista	Raajarakenteen heikentyminen, liian suorat polvi- ja kinnerkulmaukset Osa koirista jo liian raskarakenteisia Koiran toimivuus harrastuksissa (esim. agility) kärsii	Tuontikoirien käyttäminen ei erottele rotua erilaisiin tyyppeihin Tason säilyttäminen ennallaan/parantaminen Hyvän rakenteen korostaminen terveyden edellytyksenä Kotimaisten tuomareiden ajan tasalla pitäminen auttaa tason säilyttämisessä	Näyttävämpien (massiivisten ja runsasturkkisten) koirien suosiminen esim. näyttelyissä Rakennevirheiden lisääntyminen voi tapahtua hyvin nopeasti Tietyn värin tai muun yksittäisen ulkoisen piirteen tavoittelemisen jalostusvalinnoissa Rakennevirheet voivat altistaa sairauksille, esim. suorat takakulmaukset alttiit polvilumpion luksaatiolle

Rodun markkina potentiaali	Kysyntä ylittää tarjonnan. Kasvattajat voivat valita pennunostajat Hyvin maltillista kasvatusta	Rodulla ei ole hyötykäyttöä Ei erotu riittävästi muista pystykorvaroduista Ei suurta viehätystä esim. "näyttelykoirana", toisaalta myös vahvuus	Sopeutuvaisuus/helppous, sopii ns. vasta-alkajalle Näkyvyys tuo ostajaehdokkaita	Osa ostajista vaihtaa rotua, jos pennun odotusaika on pitkä -> toisaalta saattaa olla myös vahvuus - "karsivat jyvät akanoista" Kysynnän vuoksi jalostusvalinnat voivat olla kyseenalaisia Pentutehtailu
-----------------------------------	--	--	--	--

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Jalostustoimikunnan Toimintasuunnitelma 2022-2026

Vuosi	2022	2023	2024	2025	2026
Toimenpiteet	Vanhojen jalostustarkastus lomakkeiden skannaaminen ja tilastointi. Jalostustarkastus, joukkoterveystarkastus ja Luonnetesti.	Jalostustarkastus, joukkoterveystarkastus ja Luonnetesti. Kasvattajakysely.	Jalostustarkastus, joukkoterveystarkastus ja Luonnetesti.	Jalostustarkastus, joukkoterveystarkastus ja Luonnetesti. Terveyskysely.	Jalostustarkastus, joukkoterveystarkastus ja Luonnetesti. JTO:n päivittäminen.

Jalostustoimikunta on yhteistyössä hallituksen kanssa velvollinen huolehtimaan jalostuksentavoiteohjelman toteutuksesta mm. toimittamalla asia-artikkelit lehteen, huolehtimalla tilastojen julkaisemisesta ja koulutuksien ja tilaisuuksien järjestämisestä, toimittamalla julkaistavaksi kaikki rodun viralliset terveystulokset jäsenjulkaisuissa, tekemällä ja julkaisemalla säännöllisesti urostilastoja sekä tilastoja toteutuneista yhdistelmistä. Rotuyhdistyksen toimintasuunnitelmassa päätetään tulevat tapahtumat ja huolehditaan niiden asianmukaisesta toteutumisesta. Seuranta raportoidaan Eurasier Uutisissa. Tilastojen avulla pyritään seuraamaan terveystilanteen kehitystä, toteutuvatko jalostusta koskevat suositukset, sisäelinsairauksien ja allergioiden esiintyvyyttä (terveys- ja kasvattajakyselyt, kuolinsyykartoitus) ja mikä on kehityssuunta näiden asioiden suhteen. Myös koirien luonteista pyritään tekemään tilastoja kyselyjen ja luonnetestien sekä MH-kuvausten pohjalta. Tarvittaessa jalostustoimikunnan ja hallituksen vastuulla on ehdottaa muutoksia aiempiin suosituksiin ja vaatimuksiin.

PEVISA-ohjelman vaikutusta seurataan viiden vuoden jaksoissa, tilastoimalla tutkittujen koirien lukumäärää, tutkittujen osuutta suhteessa syntyneiden lukumäärään sekä terveiden ja sairaiden koirien lukumäärää ja osuutta.

Seuranta tehdään syntymävuoden perusteella, jolloin tilasto laahaa aina hieman jäljessä, koska tutkittavien koirien on oltava vähintään 12 kk ikäisiä tutkimushetkellä. Yhdistys ylläpitää kotisivuillaan listaa haima- ja kilpirauhastutkituista sekä DWLM- koirista, joiden omistajat ovat antaneet luvan tulosten julkaisuun.

7 LÄHTEET

Chow Chow yhdistys ry. 2004. Rotukuvaus ja rotumääritelmä. www.chowchow.fi

Feder, Annelie. 2000. Eurasier – Heute. Mürlenbach. Kynos Verlag.

Hoffman, Joachim. 1987. Der Eurasier. Stuttgart. Kosmos.

Jalomäki, Sari. 2010. pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, silmätarkastuseläinlääkäri.

KoiraNet Jalostustietojärjestelmä, jalostus.kennelliitto.fi

Lappalainen, Anu. Koiran lonkkanivelen kasvuhäiriö ja kyynärnivelen kehityshäiriö, Suomen Kennelliitto

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/lonkkanivel.htm>

Menna, Nina. Vetcare Oy ja Mäntsälän eläinlääkäriasema - Kilpirauhasen vajaatoiminta. Suomen Kennelliitto Viitattu 15.1.2011.

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/kilpirauhanen.htm>

Mäki, Katariina. Perimän monimuotoisuus ja jalostuspohja. Suomen Kennelliitto. Viitattu 15.1.2011.

<http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/monimuotoisuus.htm>

Paatsama, Saki.1995. Terve ja sairas koira. Keuruu. Otava

Serge, G. Rosolen; silmäspesialisti, Tri Thomas Boillot; geneologi ja Tri Pascale Quignon; geneetikko. Pariisin Sorbonnen yliopisto. Luento glaukoomasta 25.10.14. Stuttgart.

Sundgren, Per-Erik. 1993. Lemmikkieläinten jalostus. Falköping.

Suomen Kennelliitto. www.kennelliitto.fi

Suomen Keeshond ry. 2004. Rotukuvaus ja rotumääritelmä. www.suomenkeeshond.fi

Suomen Samojedinkoirayhdistys ry. 2004. Rotukuvaus ja rotumääritelmä. <http://www.samy.fi>

Vanhapelto, Päivi & Lappalainen, Anu. Yleisimmät perinnölliset silmätaudit. Suomen Kennelliitto. <http://www.kennelliitto.fi/FI/jalostusjakasvatus/artikkelit/Silm.sairauksista.htm>

Wikström, Birgitta. 2001. Koiran sairaudet. Tammi.

Wipfel, Julius. Eurasier. Entstehung, Entwicklung, Gegenwart. Hemsbach über Weinheim. Beltz-Offsetdruck.

Wipfel, Julius. 20 Jahre Eurasier-Zucht (1960-1980).

Zuchtgemeinschaft für Eurasier. 2004. Die bekannten Erbfehler des Eurasiers. www.eurasieronline.de

[https://www.koirangeenit.fi/projektit/tutkimusprojektit/neurologiset-sairaudet/pikkuaivojen-
rappeuma-ataksia/](https://www.koirangeenit.fi/projektit/tutkimusprojektit/neurologiset-sairaudet/pikkuaivojen-
rappeuma-ataksia/)

<http://www.animalabs.com/shop/dogs/dandy-walker-like-malformation-dwlm/>

<http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/>

<http://www.laboklin.co.uk/laboklin/showGeneticTest.jsp?testID=8260>

LIITE 1

Käytös- ja luonnekysely 2020: tulosten yhteenveto

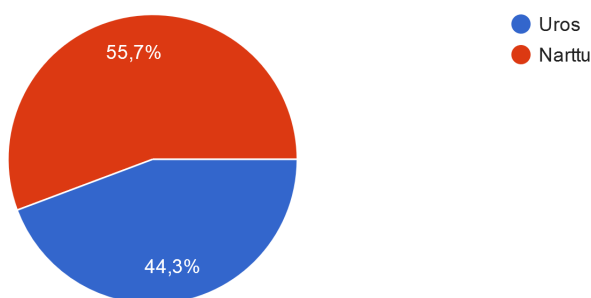
Jalostustoimikunta toteutti käytös- ja luonnekyselyn eurasiereiden omistajille keväällä 2020. Vastausaikaa oli noin kuukausi ja se toteutettiin google formsilla tehdyllä kyselyllä. Kyselystä ilmoitettiin kerhon omilla kotisivuilla ja facebookissa. Kerättyä dataa tullaan myöhemmin hyödyntämään jalostuksen tavoiteohjelman päivitykseen, kiitos kaikille vastaajille!

Vastauksia oli kaikkiaan 149 (10 anonymiä)

Vastaajista 37 % oli uusia eurasier omistajia ja lähes kaikki, eli 98 % olivat tyytyväisiä rotu valintaansa. Tyytymättömyyttä vastaajissa aiheutti heikko hermorakenne ja luonne.

Sukupuoli

Sukupuoli
149 vastausta

Syntymävuosi

Vastausten koirien syntymävuodet olivat väliltä 2001-2020.

Ikä

Nuorimmat tilastoissa mukana olevat koirat ovat alle vuoden vanhoja ja vanhin yli 13 vuotta. 9 mukana olevista koirista on menehtynyt. Mainittuja kuolinsyitä olivat haiman vajaatoiminta, ongelmat hermorakenteessa, nivelongelmat, glaukooma, mahalaukun kiertymä, märkäkohtu, jota ei lähdetty vanhalta koiralta enää muiden sairauksien vuoksi leikkaamaan sekä yleisesti vanha koira jolla sairauksia.

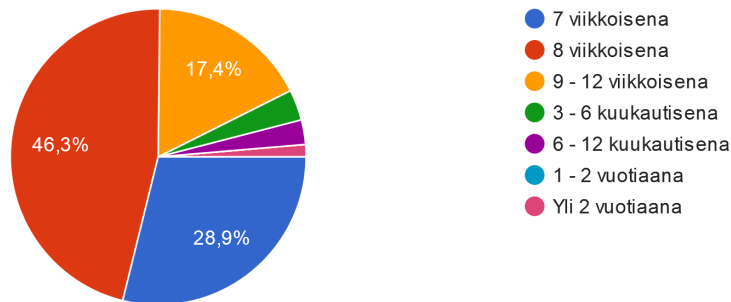
koiran ikä	Alle 1 v.	1 v	2 v	3 v	4 v	5 v	6 v	7 v	8 v	9 v	10 v	11 v	12 v	13 v	yhteensä
lkm	12	20	24	13	18	12	9	9	5	7	5	4	2	1	141
%-osuus	9%	14%	17%	9%	13%	9%	6%	6%	4%	5%	4%	3%	1%	1%	100%

Minkä ikäisenä koira on tullut sinulle?

Ehdottomasti suurin osa koirista (75 %) on ollut omistajallaan pennusta asti, eli 7-8 viikkoisesta saakka. Näistä suurin osa on luovutettu 8 -viikon ikäisenä. Kennelliiton suositus on, että pentuja ei luovuteta alle 7 -viikon ikäisinä ja pidemästäkään oleskelusta emon ja sisarusten kanssa ei ole haittaa.

Minkä ikäisenä koira on tullut sinulle?

149 vastausta

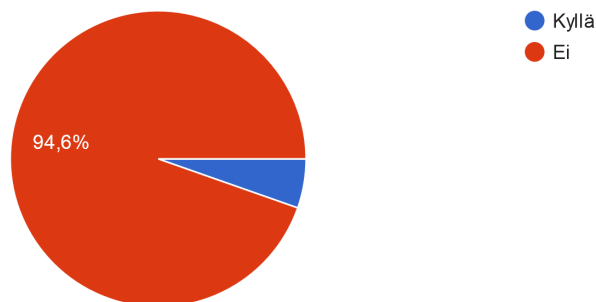

Kodinvaihtajat

Vastanneiden koirista kahdeksan (7,4 %) oli tullut omistajalleen kodinvaihtajana. Näistä koirista 6 (35,3 %) on vaihtanut kotia käytöshäiriön vuoksi. Syitä olivat mm. sopimattomuus laumaan, aggressiivisuus perheen lapsia kohtaan, sekä omistajan ja koiran yhteen sopimattomuus. Kaksi vastaajaa oli joko etsimässä koiralleen uutta kotia, tai harkinnut sitä.

Onko koirasi kodinvaihtaja?

149 vastausta

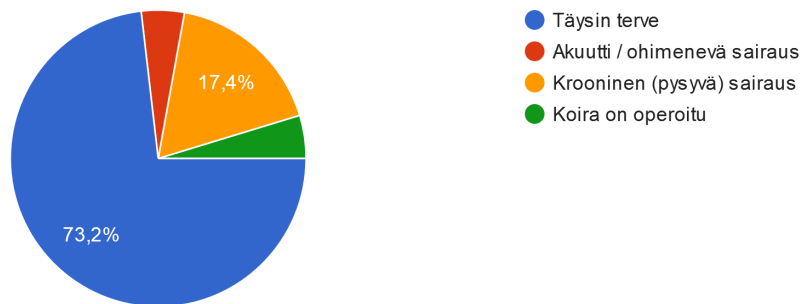
Kastrointi / Sterilointi

Ehdottomasti suurin osa (77,2 %) vastasi koiransa olevan leikkaamaton. Koirista 14 % oli leikattu terveys- tai käytösongelmien vuoksi. 10 % oli leikattu muista syistä. Syitä leikkaamiselle olivat mm. eturauhasvaivat, kohtutulehdus/märkäkohtu, hormonaaliset ongelmat, nisäkasvaimet, epilepsia, toisen kiveksen puuttuminen, kasvain, omistajan pelko kohtutulehduksesta sekä sekalauma, jossa ei koiralla enää jalostuskäyttöä. Negatiivisina asioina leikkaukselle mainittiin turkin laadun radikaali huonontuminen ja osalle leikkaus ei ollut tuonut toivottua apua terveysongelmiin.

Terveystila

Onko koira mielestäsi terve tällä hetkellä?

149 vastausta

Vastaajista suurin osa, eli 73 % kertoi koiransa olevan täysin terve, joka viides koira oli joko operoitu tai kroonisesti sairas, tai molempia. Terveystilaan liittyviä asioita olivat:

- Tapaturmat
- Lihasjumit
- Kilpirauhasen vajaatoiminta
- Haima vajaatoiminta
- Eturauhasvaivat
- Diabetes
- Nielurisa vaivat
- Anestesia lääkkeeseen ylireagointi
- Herkkävatsaisuus, närästys, akuutti suolistotulehdus
- Silmävaivat, esim. kaihi, silmätulehdukset, glaukooma, ylimääräiset ripset
- Luusto-ongelmat, nivelrikko, ontuminen, patellaluksaatio
- Addisonin tauti
- Hormonihäiriöt
- Iho-ongelmat; kutina, allergia, hotspot
- Korvaongelmat, esim. hiiva / korvatulehdukset
- Virtsakivet
- Hammaskivi
- Kasvaimet

Asumismuoto ja -tilanne

42 % koirista asuu kotonaan ainoana koirana ja lähes saman verran (38 %) koirista asuu kahden koiran taloudessa. 16 % asuu 3 tai 4 koiran laumassa ja suurimmat vastaajien koiramäärät olivat 11 koiraa samassa taloudessa.

Kolmannes talouksista oli yhden aikuisen talouksia, puolet kahden tai useamman aikuisen talouksia, viidesosalla talouksia oli lapsi/lapsia.

Vastaajien koirista 39 % asuu omakotitalossa, 27 % koirista asui rivitalossa ja saman verran kerrostalossa. Muita asumismuotoja oli esim. luhtitalo, paritalo ja pienkerrostalo.

Suurin osa koirista (39 %) asuu perheensä kanssa lähiössä, seuraavaksi eniten kaupungissa (30 %) ja neljännes maaseudulla. Muutamat mainitsivat viettävänsä koirien kanssa paljon aikaa myös mökillä. Lähes kaikki koirat (88 %) asuvat sisällä perheensä kanssa. 5 % koirista asuu osaksi sisällä ja osaksi tarhassa, osa asui osittain rajatussa tilassa.

Pentuaajan sosiaalistaminen

Pentukurssin tai vastaavan oli käynyt hieman yli puolet vastaajista koiransa kanssa.

Yksinoloa oli opetettu lähes kaikille koirille (90 %).

Koirista 99 % oli tällä hetkellä sisäsiistejä ja yli 90 % vastaajista koki, että koira oli ollut myös helppo opettaa sisäsiistiksi. Sisäsiisteysongelmat liittyivät pääsääntöisesti eroahdistukseen tai "ilopissoihin."

Pentuaikana koiria oli totutettu eniten päivittäin vieraisiin ihmisiin, vieraisiin koiriin ja autolla matkustamiseen. Seuraavaksi eniten päivittäin oli totutettu vieraisiin eläimiin ja kaupunkiin, vähiten kysytyistä asioista oli päivittäin totutettu julkisilla matkustamiseen sekä vieraisiin lapsiin.

Muutaman kerran viikossa koiria oli eniten totutettu myös vieraisiin ihmisiin ja autolla matkustamiseen. Seuraavaksi eniten koiria oli totutettu vieraisiin lapsiin, vieraisiin koiriin ja kaupunkiin, vähiten, eli pari kertaa viikossa oli totutettu julkisiin ja muihin eläimiin.

Muutaman kerran kuussa totutettiin eniten vieraisiin lapsiin ja vieraisiin eläimiin.

44 % vastaajista kertoi, että koira ei ole koskaan matkustanut julkisilla, 8 % koirista ei ollut koskaan tutustunut vieraisiin eläimiin, 5 % ei ollut tutustunut vieraisiin lapsiin, 3 % ei ollut tutustunut kaupunkiin ja alle prosentti vastaajista kertoi, että koira ei ollut tutustunut vieraisiin aikuisiin, vieraisiin koiriin eikä matkustanut autolla. Kaiken kaikkiaan pentuaajan sosiaalistamista tehdään mukavasti.

Kovat äänet

Kyselyssä tiedusteltiin vastaajien koirien reagoitua ampumiseen, ukkoseen, ilotulitteisiin ja muihin koviin paukahduksiin. Lähes puolet vastaajista (44 %) ilmoitti koiransa reagoivan ääniin enemmän tai vähemmän.

15 % koirista pelästyy tai menee paniikkiin ampumisen äänistä, kuitenkin reilusti yli puolet koirista, 65 %, ei reagoi näihin ääniin lainkaan tai huomioi ne, mutta ei välitä. Noin viidesosa hermostuu ampumisesta vähän.

8 % koirista pelästyy tai menee paniikkiin ukkosesta. Suurin osa, 76 % ei reagoi tai välitä ukkosesta juurikaan, loput reagoivat hermostumalla vain hieman.

Ilotulitteet aiheuttavat selkeästi eniten reagoitua ja joka neljäs koira reagoi ilotulitteisiin joko pelästymällä tai menemällä paniikkiin ja 20 % hermostuu hieman. Kuitenkin yli puolet koirista ei joko reagoi ilotulitteisiin millään tavalla, tai ainoastaan huomioi ne.

12 % koirista reagoi pelästymällä tai paniikilla myös muihin koviin paukahduksiin. 23 % reagoi ja hermostuu näistä hieman ja yli puolet koirista (64 %) suhtautuu muihin ääniin välinpitämättömästi.

Lähes kaikki vastanneiden koirat (85 %), joilla on ääniherkkyyttä alkoivat reagoida tai pelätä ääniä kahden vuoden ikään mennessä. Kolmannes koirista oli alkanut reagoimaan vuoden ikään mennessä, viidennes alkoi reagoimaan parin vuoden ikään mennessä. 30 % ääni hermistä koirista olivat reagoineet ääniin aina tai lähes aina.

Usealla koiralla äänipelon oli laukaissut jokin tilanne, kuten uusivuosi ja ilotulitteet, ukkonen, muu kova ääni tai ammunta. Joka kymmenennen vastaajan koiran äänipelko oli alkanut ilotulitteista, tavalla tai toisella. Muutama

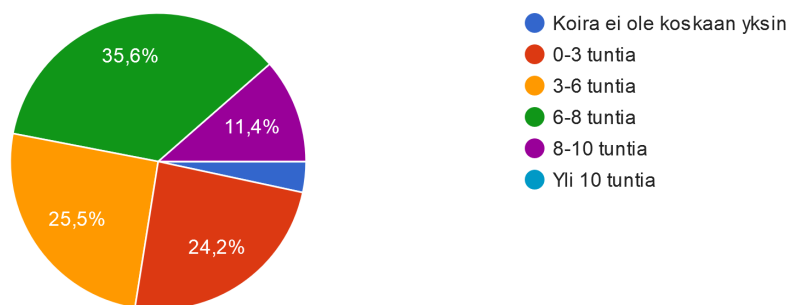
koirista oli alkanut reagoimaan ääniin kun perheen vanhempi koira oli pelännyt ääniä. Usea koira oli ollut ääniherkkä koko elämänsä ajan.

Vastanneiden koirista viittä (3,4 % kaikista vastanneista) oli hoidettu pelon takia tai lääkitty joko luontaisilla aineilla tai rauhoittavilla ja muutama suunnitteli rauhoitteiden käyttöä seuraavana uutena vuotena. 14 % vastanneiden koirista äänipelko on kasvanut tai pahentunut iän myötä.

Yksinolo ja eroahdistus

Kuinka paljon koira viettää aikaa yksin (ilman ihmiskontaktia) keskimäärin päivittäin?

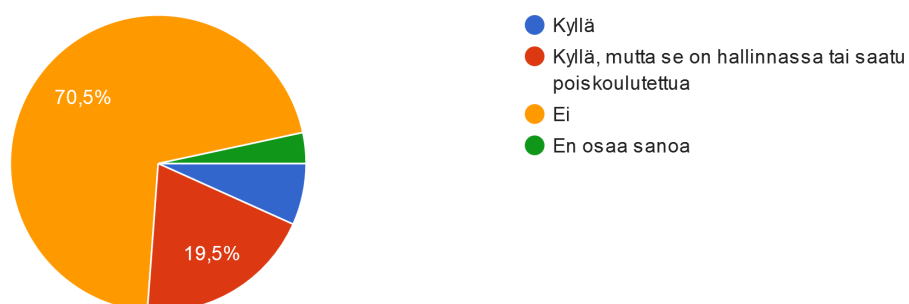
149 vastausta

Suurin osa koirista on kotona rauhallisia ja hiljaisia, tai ovat rauhallisia, mutta seuraavat kyllä jos joku liikkuu, pääsääntöisesti nukkuvat ja jäävät rauhallisena yksin kotiin. 18 % koirista luonnehdittiin vilkkaiksi ja energisiksi. Joka neljäs koira seuraa omistajiaan joka paikkaan ja saman verran taas viihtyy omissa oloissaan. Joka kymmenes jää levottomana yksin kotiin ja saman verran myös haukkuu, vinkuu tai ulvoo yksin jäädessään. Yksittäisiä koiria luokiteltiin erittäin vilkkaaksi ja energiseksi, muutamat tuhoavat tavaroita ja paikkoja yksin jäädessään ja/tai tekevät tarpeensa sisälle.

Onko koirallasi eroahdistusta?

149 vastausta

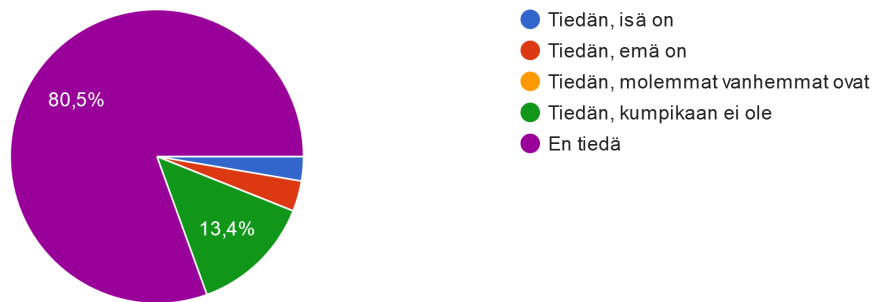

Kyselyn mukaan joka neljännellä koiralla joko on tai on ollut eroahdistus. Eroahdistuneista koirista joka neljättä oli hoidettu asian tiimoilta jollain tavoin (ongelmakoirakouluttaja, terapia, lääkitys). 3,5 % ei osannut sanoa onko koiralla eroahdistus. 2 % vastanneista oli joutunut muuttamaan koiran eroahdistuksen vuoksi ja joka kymmenes koiranomistaja oli joutunut muuttamaan elämisjärjestelyjä eroahdistuksen vuoksi.

Suurin osa vastaajista ei kuitenkaan pitänyt koiransa eroahdistusta merkittävänä. Vakavana koiransa eroahdistusta piti 3 % vastaajista, lievänä (satunnaista oireilua) 12 %, ja satunnaisena joka kymmenes.

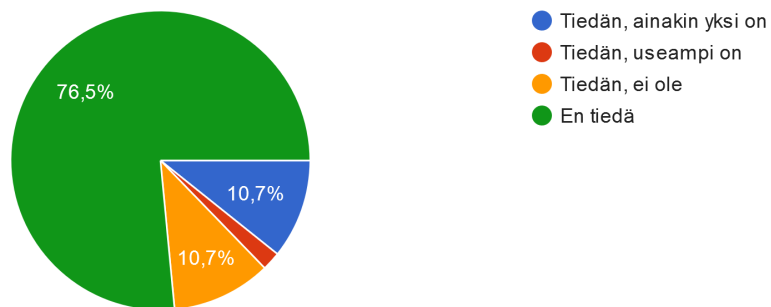
Tiedätkö, ovatko koirasi vanhemmat kärsineet eroahdistuksesta?

149 vastausta

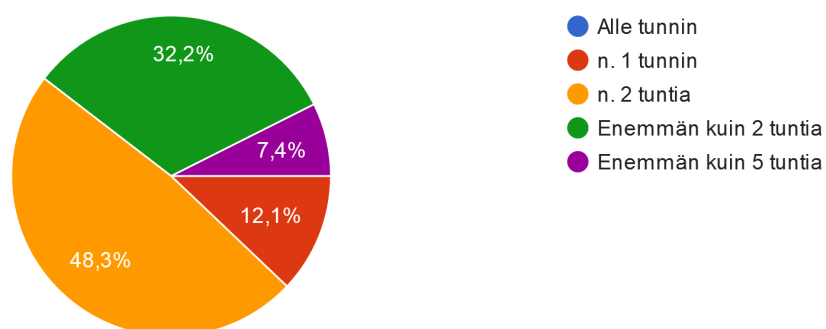
Tiedätkö, onko koirasi pentuesisaruksista yksikään kärsinyt eroahdistuksesta?

149 vastausta

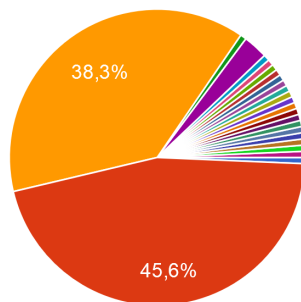
Kuinka paljon koira ulkoilee päivässä ajallisesti?

149 vastausta

Kuinka monta kertaa koira ulkoilee päivittäin?

149 vastausta

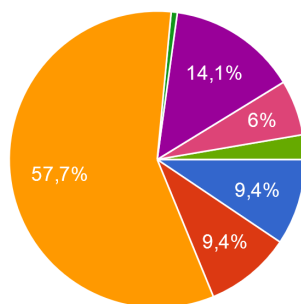

- Kerran päivässä
- 2-3 kertaa päivässä
- 4 tai useamman kerran päivässä
- Koko päivän tarhassa
- 3-4 kertaa päivässä
- 3-4 kertaa
- 2 kertaa lenkillä ja muuten vapaana pi...
- 1-2 lenkkiä ja lisäksi lyhyitä aikoja aid...

▲ 1/3 ▼

Ulkoilu tapahtuu pääasiassa...

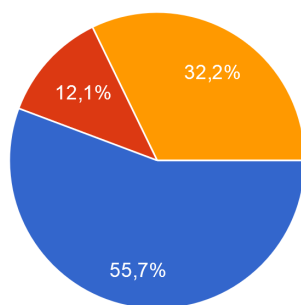
149 vastausta

- Tiellä
- Metsässä/pellolla
- Tiellä ja metsässä/pellolla
- Kaupungin keskustassa
- Kaupungin puistoalueilla
- Koirapuistoissa
- Kotipihassa
- Tarhassa

Koira on ulkoillessa pääsääntöisesti..

149 vastausta

- Hihnassa
- Vapaana
- Hihnassa ja vapaana yhtä paljon

Puolet vastanneiden koirista on joko kotikoirana tai jalostuskoirana. Suosituin harrastus vastaajien kesken oli ehdottomasti näyttelyt, joita ilmoitti harrastavansa 38 % vastaajista. Seuraavaksi eniten harrastettiin rallytokoja ja agilityä (molempia 15 % vastaajista). Joka kymmenes vastaajista harrasti tokoa. Noin joka kymmenes koki, että koira ei ollut motivoitavissa harrastuksiin ollenkaan. Muita mainittuja harrastuksia olivat nosework, koiratanssi, jäljestys tai

haku, kaverikoira-/lukukoira-/tukikoiratoiminta, kickspark ja kickbike, dobo, retkeily ja vaellus, barnhunt ja kotitreenaaminen.

Perhe ja vieraat

80 % vastaajista piti koiraansa helppona ja tottelevaisena kaikkia perheenjäseniä kohtaan. Joka neljäs koki, että koira ei pidä hoitotoimenpiteistä. 7 % koirista oli tottelevaisia aikuisia kohtaan, mutta eivät kuuntele lapsia. Muutamat koirat vahtivat ruokaansa ja/tai leluja. Yksittäiset koirat osoittivat pelkoa perheen lapsia kohtaan ja tottelivat paremmin vain yhtä omistajaa perheessä.

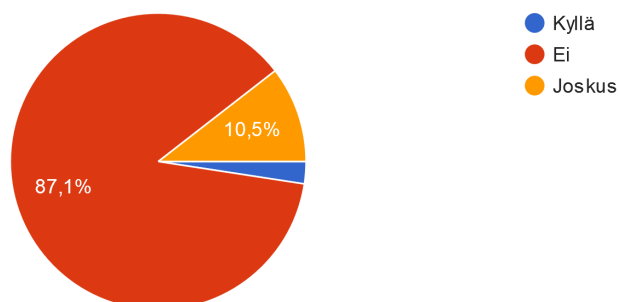
Omistajien kuvauksia omista koiristaan:

- "Erittäin helppo ja vaivaton. Ei vaadi mitään"
- "Lempeä, kärsivällinen, tottelevainen."
- "Todella helppo ja ihana koira kotona"
- "On ystävällinen ja kiltti."
- "koko perheen halinalle. Ei voi koskaan saada liikaa huomioita ja rapsuja. Välillä änkeää syliin kun haluaa huomiota. Leikkii vauvan kanssa kärsivällisesti ja nätisti"
- "Iloinen ja positiivinen"
- "Omanarvontuntoinen, kuuntelee parhaiten emäntää. Seuraa joka paikkaan, haluaa olla mukana kaikessa."
- Koira on kaikkien kaveri
- Kaikki yhtä tärkeitä, ei valikoi ihmistä
- Ei vahdi leluja, luita eikä ruokaa ja ne saa otettua ongelmitta pois. Sukan jos onnistuu varastamaan, ei sitä kyllä helposti luovuta :)
- Todella kiintynyt omaan ihmiseensä ja todella hellyyden kipeä
- Kaikessa mukana. Kissa kaverina. Reissukoira. Kaikkien kaveri. Kiltti ❤️
- Todella kiintynyt omaan perheeseensä, pääsääntöisesti omissa oloissaan mutta seuraa koko ajan mitä tehdään ja seuraa perässä niin että näkee kokoajan. Aika ajoin myös hyvin hellyyden kipeä.
- Superkiltti hännäheiluttaja

Negatiivisina asioina pidettiin mm. hoitotoimenpiteiden vaikeutta, korvien kadottamista, tottelemattomuutta, epäileväinen käytös lapsia kohtaan, ylienergisyyttä, jääräpäisyyttä ja tavaroiden vahtimista. Osa koirista on ehkä liikaakin omistajien perään.

Käyttäytyykö koira uhkaavasti tai vihamielisesti perheen muita koiria kohtaan?

124 vastausta

Uhkaava/vihamielinen käytös liittyi vastaajien mukaan useimmiten resurssiaggressiivisuuteen, kuten ruokaan, nameihin, leluihin. Osa yhteenotoista johtui hormoneista, kuten juoksusta tai murrosikäisen koiran kokeiluista, osa yhteenotoista oli perheen urosten välisiä kahnauksia.

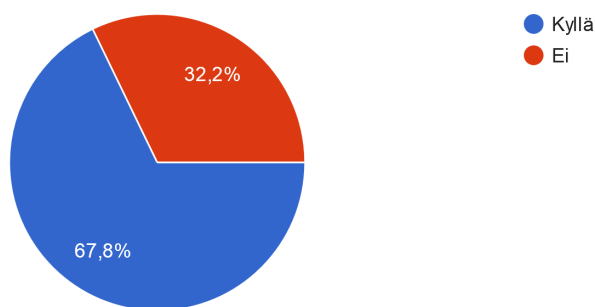
Kotiin tuleviin vieraisiin vastaajien koirat suhtautuvat:

- 32,2 % Ystävällisesti, mutta hieman pidättyväisesti (tutustuu varoen)
- 25,5 % Ystävällisesti ja avoimesti (tekee tuttavuutta)
- 21,5 % Innokkaasti ja ystävällisesti, antaa koskea (hakee huomiota innokkaasti)
- 12,1 % Varautuneesti (ei tee tuttavuutta tai tutustuu varoen)

Yksittäiset koirat suhtautuivat vieraisiin pelokkaasti, jopa vihamielisesti. Osa koirista suhtautuu miehiin suuremmalla varauksella ja eroa oli myös siinä, oliko vieras tuttu vai ei. Useat kertoivat koiransa haukkuvan välillä aika voimaperäisestikin vieraat ihmiset, mutta tutut otetaan ilolla vastaan.

Muuttuuko koiran käytös kun vieraat ovat asettuneet aloilleen?

146 vastausta

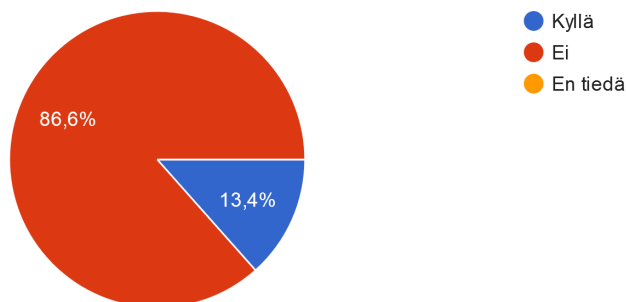
Yli puolet vastaajasta, jotka kertoivat koiriensä käytöksen muuttuvan vieraiden asetuttua, kokivat että koira rauhoittuu tai rentoutuu. Osa koirista meni omiin oloihinsa. Varauksellisemmat yksilöt menivät alun hulinan jälkeen helpommin tutustumaan vieraisiin ja näistä suurin osa hakeutui myös rapsutettavaksi, avoimemmat koirat kerjäsivät rapsutuksia. Muutamat koirat muuttuvat välinpitämättömäksi tai eivät enää huomioineet vieraita ja ne koirat jotka haukkuivat vieraat pääsääntöisesti lopettivat haukkumisen, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Muutama koirista ei yleensä anna vieraiden koskea tai eivät itse juuri koskaa lähestyneet näitä nuuhkimista enempää.

Miten koirasi käyttäytyy kodin ulkopuolella kohdatessaan vieraita ihmisiä?

- 34,9 % Ystävällisesti, mutta hieman pidättyväisesti (tutustuu varoen)
- 18,1 % Ystävällisesti ja avoimesti (tekee tuttavuutta)
- 15,4 % Varautuneesti (ei tee tuttavuutta tai tutustuu varoen)
- 14,1 % Innokkaasti ja ystävällisesti, menee luokse ja antaa koskea
- 12,8 % Välinpitämättömästi (ei tee tuttavuutta)
- 1,3 % Pelokkaasti (perääntyy tai yrittää paeta)
- Loput vastaajat kertoivat koiransa reagoivan eri tavalla eri ihmisten kanssa. Kukaan ei vastannut koiransa käyttäytyvän vihamielisesti.

Onko koirasi joskus yrittänyt purra tai purrut ihmistä?

149 vastausta

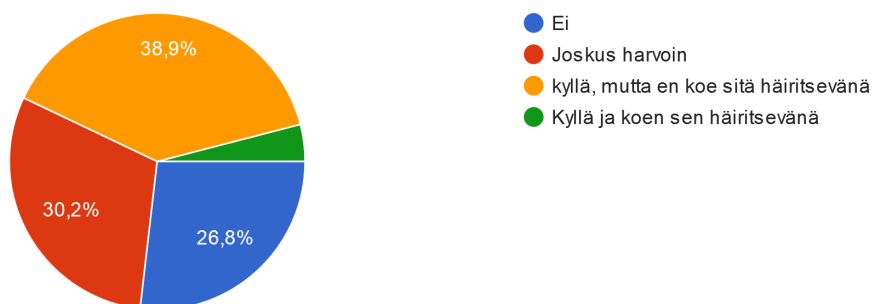
Yritykset liittyivät tilanteisiin, joissa vieras ihminen on lähestynyt esim. omaa autoa tai koiraa on yritetty saada pois jostain, eräs liittyi leikkimiseen ja yksi vastaajista kertoi koiran napanneen hihtäjän pohkeesta kiinni. Jos koira oli purrut ihmistä, se oli liittynyt useimmilla joko resurssiin, säikähtämiseen tai hoitotoimenpiteeseen. Myös näyttelytilanne mainittiin. Yksittäinen koira oli purrut useamman kerran erilaisissa tilanteissa, muutamat muutaman kerran, osa kerran.

Haukkuuko koirasi?

Vastaajista 3,4 % kertoi, että koira ei hauku koskaan. Suurin osa, 66 % vastasi harvoin ja silloinkin syystä. 16 % vastasi silloin tällöin ja ainoastaan 1,6 % vastasi usein ja saman verran häiritsevän usein. 14 % vastaajien koirista haukkui leikkiessään. Joka neljäs koirista haukkuu joskus vahtiessaan ja usein joka kymmenes. Ainoastaan 4 % haukkui aina vahtiessaan.

Onko koirallasi taipumusta vartioida ?

149 vastausta

Ehdottomasti suurin osa koirista, joilla oli taipumusta vartioida, vartio kotiaan, omaa pihaansa tai mökkiä (yli 80 %). Seuraavaksi eniten vartioitiin omaa perhettä (31,5 %). Ruokaa vartioi 13,5 %, autoa n. 8 % ja leluja 3,6 %. Yksittäinen maininta: vartioi aina sitä paikkaa jossa on.

Uudet asiat

Miten koirasi reagoi kodin ulkopuolella kohdatessaan uusia asioita?

149 vastausta

Miten koirasi suhtautuu, jos sille tapahtuu jokin epämiellyttävä asia (esim. säikähtää jotain?) Heti tapahtuman jälkeen koira..

149 vastausta

Myöhemmin samassa paikassa tai samankaltaisessa tilanteessa:

149 vastausta

Miten koirasi reagoi liikenteeseen; mopot, moottoripyörät, autot jne.?

75,2 % kaikista kyselyyn vastanneiden koirista ei reagoi liikenteeseen. 14,1 % vastasi, että koira huomioi ja katselee perään. 2 % koirista huomioi ja yrittää lähteä perään. Yksittäisistä koirista mainittiin mm. pelästyy kohdalla, mutta rauhoittuu ja kovaääniset moottoriajoneuvot aiheuttavat varovaisuutta. Useammat vastaajat olivat huomanneet, että vain tietyt asiat aiheuttavat perään lähtemisen, esim. pelkästään moottoripyörät tai rullaluistelijat.

Pystytkö pitämään koiraasi vapaana?

65,8 % vastaajista vastasi kyllä, 17,4 % vastasi ei, lopuilla vapaana pitämisen onnistumista ei oltu kokeiltu tai se onnistui vaihtelevasti ja riippuen paikasta.

Eläinten perään lähteminen (puput, peurat, oravat yms.)

- 48,3 % Lähtee perään, mutta tulee kutsuttaessa takaisin
- 30,5 % Lähtee perään, eikä tule kutsuttaessa takaisin
- 11,4 % Kiinnostuu hieman, mutta ei lähde perään
- 4,7 % Ei pidetä vapaana, mutta yrittää lähteä perään
- 4,7 % riippuu tilanteesta / ei tiedä

Onko koirallasi jokin käytös, jonka olet kokenut ongelmalliseksi. Jos olet, niin mikä tämä ongelmallinen käytös on ja oletteko joutuneet tekemään erityisjärjestelyjä tämän vuoksi?

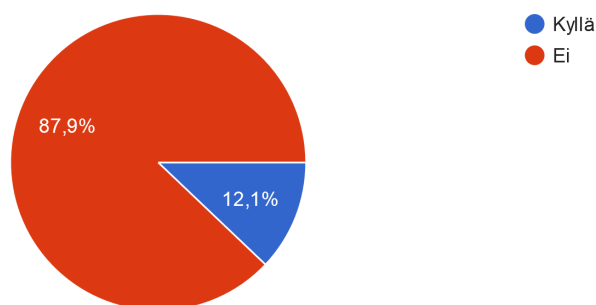
Sanallisia vastauksia tuli 70, joista osa totesi, että ongelmia ei ole. Jos ongelmia oli, niin useimmiten mainittiin riistavietti / liian vahva riistavietti, eroahdistus / yksinolo-ongelmat ja vahtiminen / voimakas vahtivietti. Näiden jälkeen yleisimpinä ongelmina arkuus / vahva epäluuloisuus ihmisiä (erit. miehiä) kohtaan, yli-innokkuus koiria/ihmisiä kohtaan/yleinen hyperaktiivisuus, hihnäkäytös, ei pidä samansukupuolisista koirista / vieraista koirista, äänipelko tai ääniarkuus ja epäluuloisuus lapsia kohtaan, ehkä jopa aggressiivisuus.

Lisäksi mainittiin mm. pöydille hyppiminen / ruoan varastelu, karkailu tai katoaminen vapaana, arkuus muita koiria kohtaan, arvaamattomuus, omistushaluisuus, hampaiden katsomisen vaikeus, ilopissat, juoksujen aikaiset vahingot, vinkuminen ja ruokailutilanteet toisen koiran kanssa.

VIRALLINEN LUONNETESTI JA/TAI LUONNEKUVAUS

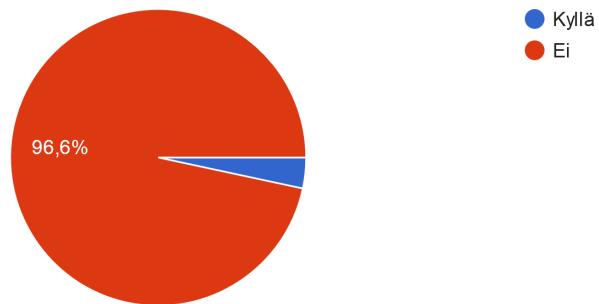
Onko koirasi luonnetestattu?

149 vastausta

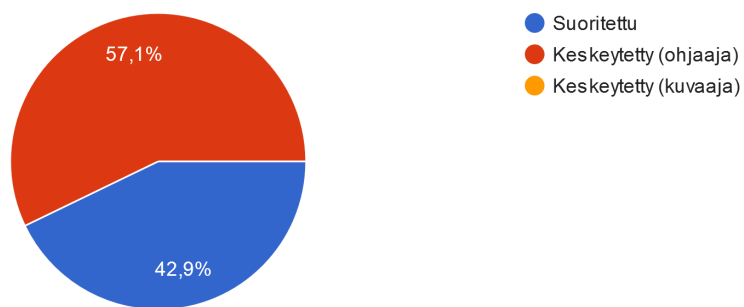
Onko koirasi MH-luonnekuvattu?

149 vastausta

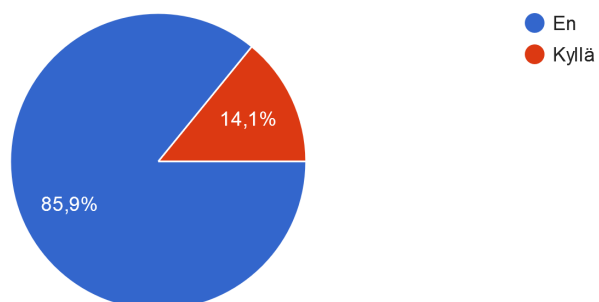
MH-luonnekuvauksen tulos

7 vastausta

Oletko osallistunut johonkin muuhun luonnetta mittaavaan testiin?

149 vastausta

Muita testejä olivat:

- Kiva koirakansalainen testi (3 vastausta, 2 hyväksytty (toinen rimaa hipoen) ja 1 hylätty)
- Petotesti (suurin osa suoriutui hyvin, yksi jätti omistajan oman onnensa nojaan)
- Kasvatuskoiran soveltuvuustesti
- Jalostustarkastus
- Smart Dog
- Kaverikoira

- Lukukoira
- BH-koe

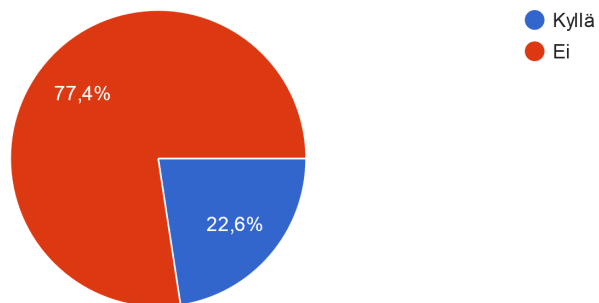
SUKUPUOLIVIETTI

Jos sinulla on narttu ja sillä on ollut pentuja, hoitiko se pennut normaalisti?

Vain yhdellä vastaajalla oli ollut ongelmia ja tällä pentu oli syntynyt kuolleena.

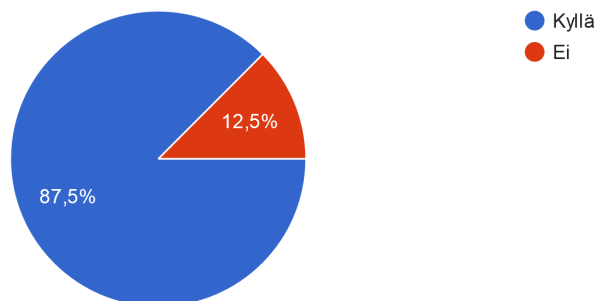
Jos sinulla on uros, onko se päässyt astumaan nartun / onko urosta yritetty käyttää astutuksessa?

62 vastausta

Onnistuiko astutus?

16 vastausta

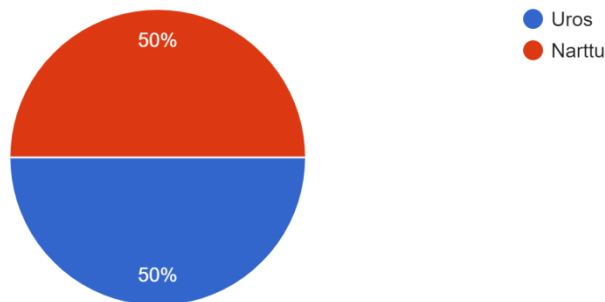
2 vastaajista ilmoitti, että astutus ei ollut onnistunut, molemmilla narttu ei ollut antanut astua.

LIITE 2

Terveyskysely 2021 yhteenveto

Vastauksia kyselyyn: 148 kpl, anonymymejä 2 kpl

Sukupuoli
148 vastausta

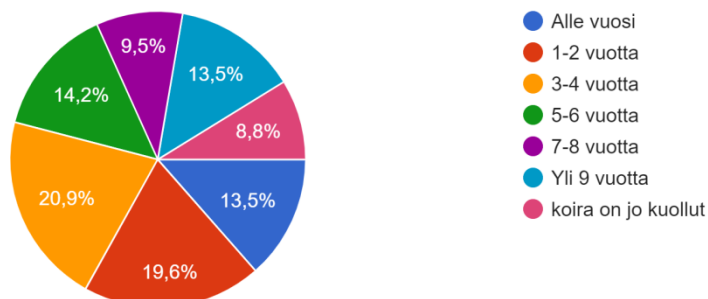
Säkäkorkeus; 112 vastausta (45,7 % kaikista vastaajista)

Rotumääritelmän mukaan eurasierin säkäkorkeus on uroksilla 52-60 cm, ihanne 56 cm ja nartuilla 48-56 cm, ihanne 52 cm. Vastaajien mukaan säkäkorkeus vaihteli 40-70 cm välillä. Suurin osa koirista sijoittui 50-57 cm välille (63,4 %). Vastaajista 25 % ilmoitti säkäkorkeuden olevan virallisesti mitattu, joten säkäkorkeudesta ei voine tehdä kovinkaan suuria johtopäätöksiä. Ääripäitä lukuunottamatta lukemat ovat rotumääritelmän kanssa linjassaan paitsi, että 12,5 % on 60-64 cm välissä, joka on rotumääritelmään nähden liian korkea.

Koiran paino; 140 vastausta (94,6 % kaikista vastaajista)

Rotumääritelmän mukaan eurasierin paino uroksilla tulee olla 22-30 kg, ihanne 26 kg ja nartuilla 18-26 kg, ihanne 22 kg. Rotumääritelmän lukemien väliin menee 87,1 % vastauksista. Vastaajista 5,7 % kertoi koiransa painon olevan 10-17 kg ja 7,1 % kertoi koiransa painon olevan 32-41 kg. Osa vastaajien koirista oli vasta pentuja, minkä selittää mahdollisesti osan pienemmistä painoista.

Koiran ikä
148 vastausta

Jos koira on jo kuollut, minkä ikäiseksi se eli ja mikä oli kuolinsyy?

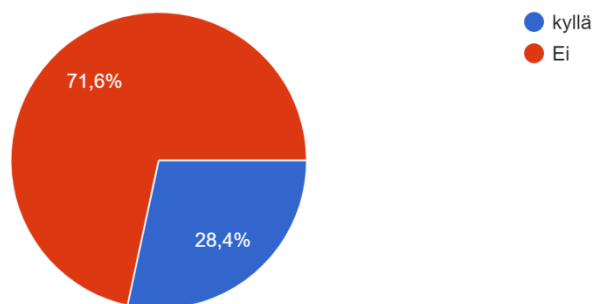
8,8 % kyselyyn vastanneista ilmoitti koiransa olevan jo kuollut, näiden ikä ja kuolinsyy (jos ilmoitettu):

- 1) 5 v 11 kk
- 2) 6 v, kilpirauhasen vajaatoiminta ja haimasairaus
- 3) 7 v 6 kk, vatsalaukunkiertymä
- 4) 8 v, vatsalaukunkiertymä
- 5) 10 v, kasvain vatsalaukussa
- 6) lähes 11v, aggressiivinen nisäkasvain
- 7) 11 v, vatsalaukunkiertymä
- 8) 11 v 11 kk syöpä vatsalaukun ympärillä
- 9) 12 v, kasvain
- 10) 12 v 7 kk
- 11) 12 v 8 kk, adenokarsinooma
- 12) 12 v 10 kk, vatsalaukunkiertymä
- 13) 13 v 8 kk, raju vestibulaarisyndrooma

Vastausten koirien keski-ikä n. 10 vuotta ja yleisin kuolinsyy vatsalaukunkiertymä.

Onko koira steriloitu / kastroitu?

148 vastausta

Miksi koira steriloidtiin tai kastroidiin? Vastauksia 43 kpl (100 % edelliseen kysymykseen KYLLÄ vastanneista + 1)

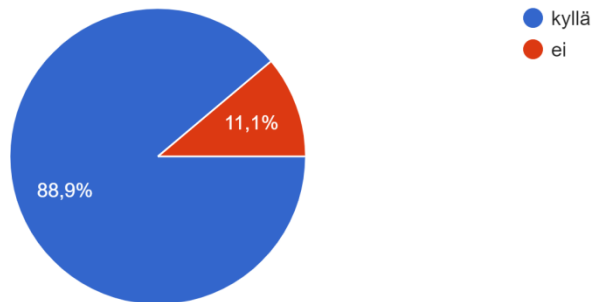
- Sairauksia ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä 37,2 %
- Käytännön syistä arkielämää helpottamaan 34,9 %
- Luonteen tai käytöksen ongelman takia (esim. sisälle merkkailu, aggressiivisuus, valeraskaudet) 18,6 %
- Kohtutulehduksen takia 18,6 %
- Haitallisen voimakkaiden valeraskausoireiden takia 18,6 %
- Eturauhaslaajentuman tai eturauhastulehduksen takia 16,3 %
- Laskeutumaton kives 7 %
- Nisäkasvaimet 4,7 %
- Muut syyt: epilepsia, virtsatietulehduksen kierre, juoksun aikainen ripuli, jatkuvat siemenneste tipat, arvaamaton käytös ja kohtuun kertyvä kosteus sekä kahden uroksen talous jossa paljon välien selvittelyjä

Jos koira steriloidtiin/kastroitiin luonteen tai käyttäytymisen vuoksi, mikä tarkalleen oli syynä?

Yleisin luonteeseen liittyvä syy oli vastaajien mukaan rauhattomuudessa ja ylivilkkaudessa sekä valeraskaudet/masentuneisuus. Tämän lisäksi mainittiin haitallisen dominoiva käytös, jatkuva narttujen pissojen nuoleminen, yliseksuaalisuus ja aggressiivisuus toisia koiria kohtaan.

Auttoiko sterilointi / kastroidi pääasialliseen ongelmaan?

36 vastausta

Lisätietoja: Miten sterilointi / kastroidi on vaikuttanut koiran käyttäytymiseen? Vastauksia 39 kpl

Suurin osa vastaajista koki koiran luonteen rauhoittuneen/tasaantuneen leikkauksen jälkeen tai pysyneen ennallaan. Osalla ruokahalu kasvoi ja parilla turkki oli huonontunut/paksuuntunut. Joillakin aggressiivisuus/remmirähjäys muille koirille oli lisääntynyt ja toisilla taas vähentynyt. Yksittäisillä koirilla mainittiin mm. epilepsia-kohtausten vähentyminen, leikkisyyden lisääntyminen, pidättyväisyys vieraita kohtaan kasvoi ja esinahan tulehdukset loppuivat.

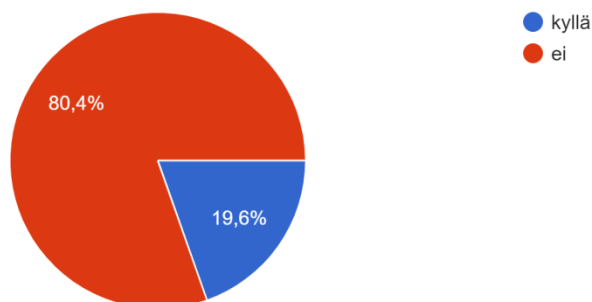
YLEINEN TERVEYDENTILA

Yleiseen terveydentilaan vastasivat kaikki 148. Suurin osa, eli 49,3 % vastasivat, että koira on aina ollut terve ja hyvinvoiva. Seuraavaksi eniten (31,8 %) vastasivat, että koiralla ei ole ollut merkittävästi sairauksia, nämä ovat yhteensä 81,8 % kaikista vastauksista.

6,1 % vastasi, että koira on sairastanut melko paljon, mutta sairaus / sairaudet eivät ole haitanneet sen arkielämää, hyvinvointia ja elämänlaatua tai ovat olleet lyhytkestoisia. Saman verran (6,1 %) vastasivat, että koira on sairastanut paljon ja/tai sairaudet ovat vaikuttaneet merkittävästi sen hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Nämä sisältävät 93,3 % kaikista vastauksista. Yksittäisissä vastauksissa, joita tuli 6,7 %, kerrottiin koiran terveydentilasta tarkemmin.

Onko koiralle viimeisen vuoden aikana määrätty antibioottia?

148 vastausta

Onko koiran terveys ollut odotustesi mukainen? Vastauksia 148 kpl

75 % vastaajista piti koiransa terveyttä odotusten mukaisena. 12,8 % koira on sairastanut enemmän mitä omistaja oli odottanut. 8,1 % sanoi koiransa olevan terveempi mitä oli odottanut. Yksittäiset vastaajat mainitsivat mm. että koira kuoli nuorempana kuin oli odottanut, alun vaikeuksien jälkeen ollut yllättävänkin terve ja ei odottanut, että tulisi näin vakavaa sairautta.

Onko koirallasi todettu jokin synnynnäinen vika? Vastauksia 148 kpl

80,4 % vastaajista ilmoitti, että heidän koirallaan ei ole synnynnäisiä vikoja. Synnynnäisiä vikoja, joita vastaajien koirilla oli:

- Pysyvän hampaan puutos 4,7 %
- Piilokives, laskeutumaton kives 4 %
- Napatyry 2,7 %
- Sydämen sivuääni 1,4 %
- Synnynnäinen sydänvika
- Polviluusaatio 1,4 %
- Häntämutka 1,4 %
- lisäksi yksittäisinä mainittiin: PCD, virheellinen purenta, LTV, Atopia, palleatyry ja silmäluomen sisäänkiertymä

Muita koiralla esiintyviä asioita: Vastauksia 96 kpl

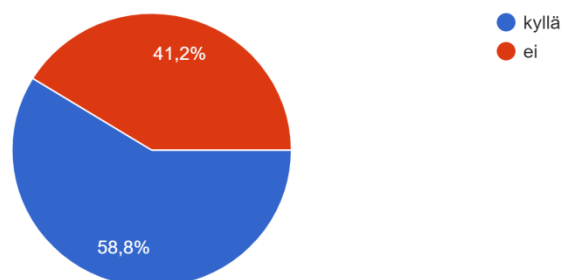
Enemmän kuin joka kolmas eurasier kärsii jonkin asteisesta eroahdistuksesta (35,4 %) ja lähes saman verran on ääni- ja paukuarkuutta (34,4 %). Lähes neljäsosalla esiintyy ihmisiin kohdistuvaa arkuutta (24 %) ja joka viidennellä esiintyy muihin koiriin liittyvää aggressiivisuutta (18 %). 11,5 % ilmoitti koirallaan esiintyvän muihin koiriin kohdistuvaa arkuutta, saman verran uusiin tilanteisiin kohdistuvaa, arkielämää haittaavaa epäluuloisuutta sekä huonoa turkkia / karvattomia kohtia turkissa.

9,4 %:lla koirista esiintyy alusta-arkuutta ja yliaktiivisuutta. 4,2 % esiintyy toistuvaa oman hännän jahtaamista ja omistajaan tai perheenjäseneseen kohdistuvaa aggressiivisuutta. Muihin ihmisiin kohdistuvaa aggressiivisuutta oli 3,1 %:lla ja liikuntahaluttomuutta 2,1 %:lla. Yksittäisiä muita mainittuja asioita oli mm. voimakas riistavietti, stressiherkkyys, ruoan vaihtaminen, reviiritietoisuus ja autoihin ja pyöriin kohdistuva arkuus.

SILMÄT JA SILMÄLUOMIEN ONGELMAT

Onko koira virallisesti silmätarkastettu? (ECVO silmätarkastuslausunto)

148 vastausta

Onko koiralla todettu silmien tai silmäluomien ongelmia? Vastauksia 148 kpl

Vastaajien koirista 66,2 % ilmoitti, että koiralla ei ole todettu mitään / silmät ovat terveet. 19,6 % koirista on distichiasis (ylimääräisiä silmäripsiä), mutta ne eivät aiheuta oireita. 7,4 %:lla ylimääräiset ripset sen sijaan aiheuttivat oireita tai olivat väärin suuntautuvia (ektooppinen cilia). Alle 2 vuoden ikäisenä toistuvia tai kroonisia sidekalvon tulehduksia on ollut 2,7 %:lla ja 2 %:lla on perinnöllinen katarakta, harmaakaihi. 1,4 % on ollut leikkausta vaativa luomien asentovirhe, entropium tai ektropium. Yksittäisinä asioina mainittiin mm. iriitti, iän myötä tullut kaihi, silmätulehdukset ja kolesteroli kiteet.

Kerro halutessasi lisää koirasi silmäongelmista. Vastauksia 18 kpl

Suurin osa vastaajista kuvaili tarkemmin koiransa ylimääräisiä silmäripsiä, suurimmalla osalla ne eivät aiheuttaneet oireita, mutta eräällä oireeton distichiasis oli alkanut myöhemmin oireilla. Kahdella vastaajalla koiralta oli jäädytetty ylimääräisiä ripsiä pois, koska ne ovat aiheuttaneet oireita, toisella jäädytyksiä oli jouduttu tekemään useampia.

Yhdellä koiralla oli jouduttu leikkaamaan alaluomesta siivu pois, toisella entropium oli aiheuttanut laajan pintavahingon silmän sarveiskalvolla ennenkuin vaiva huomattiin ja leikattiin (toim. huom: tässä yksi hyvä syy, miksi myös niiden kotikoirien silmät olisi hyvä tarkistaa jo nuorena.)

Näiden lisäksi yksi omistaja kertoi sitkeästä silmätulehduksesta, jota jouduttiin hoitamaan useilla eri tipoilla ennen parantumista ja yhdellä koiralla todettu pari kertaa rakkulainen sidekalvontulehdus

.

IHON ONGELMAT

Onko koiralla havaittu ihon ongelmia tai sairauksia (korvat ja tassut mukaan lukien) ? Vastauksia 148 kpl

82,4 % vastaajista ilmoitti, että koiralla ei ole todettu merkittäviä tai toistuvia iho-oireita, pitempiaikaista kutinaa, ihotulehduksia, korvatulehduksia tai tassujen oireita. 5,4 %:lla koirista esiintyi toistuvaa tai jatkuvaa tassujen kutinaa, nuolemista, punoitusta tai tulehdusta, "furunkuloosia." 4,1 %:lla on tai on ollut toistuvaa tai jatkuvaa ihon kutinaa, hilseilyä tai punoitusta ilman selvää syytä.

Toistuvia tai kroonisia ulkokorvan tulehduksia (esim. korvatulehdus, hiiva) esiintyi 3,4 %:lla, saman verran esiintyi toistuvia tai kroonisia ulkokorvan tulehduksia (esim. korvatulehdus, hiiva). Kahdella (1,4 %) koiralla on todettu atopia ja kahdella allergia/allergioita, yhdellä koiralla on todettu sieni (dermatofytoosi). Yksittäiset omistajat kertoivat oireista tarkemmin, jollain oli nuorena ollut atooppisuutta, joka oli myöhemmin hävinnyt, eräällä kuiva iho ja yhdellä mahdollinen sikaripunkki.

SUU, HAMPAAT JA NIELU

Koirani purenta Vastauksia 148 kpl

Yli puolet (57,4 %) kertoi koirallaan olevan normaali, eli leikkaava/saksipurenta. Huomattavan moni omistaja ei tiennyt, millainen purenta omalla koiralla on (37,2 %). 4,7 % vastaajista kertoi koirallaan olevan yläpurenta ja yhdellä alapurenta.

Onko koiralla todettu suun, hampaiden tai nielun ongelmia? Vastauksia 148 kpl

Suurimmalla osalla, eli 75 %:lla Ei ole todettu suun tai nielun sairauksia tai ongelmia. Muita huomioita:

- 5,4 % Koiralta puuttuu pysyviä hampaita (synnynnäisesti)
- 5,4 % Hammaskiveä on jouduttu poistamaan alle 5 vuoden iässä
- 3,4 % Hammaskiveä joudutaan poistamaan säännöllisesti yli 5 vuoden iässä
- 2,7 % Hammas / hampaita on poistettu tapaturman seurauksena
- 2,7 % Maitokulmahampaita on jouduttu poistamaan pentuna

- yksittäisinä tapauksina mainittiin mm. närästyksen aiheuttaneen hammaskiveä ja normaalia hieman ahtaampi nielu

Mikäli koiraltasi puuttuu / on poistettu hampaita, niin mitä ja voit kertoa tarkemmin miksi? Vastauksia 19 kpl

Suurin osa vastaajista kertoi tarkemmin tapaturmasta tai missä iässä esim. tapaturma oli sattunut. Mikäli koiralta puuttuu synnynnäisesti hampaita, alla taulukko mitä hampaita koiralta puuttuu ja kuinka monella vastanneiden koiralla:

Puuttuu P1 (yksi tai useampi)	4
Puuttuu P2 (yksi tai useampi)	4
Puuttuu P3 (yksi tai useampi)	3
Puuttuu P4 (yksi tai useampi)	1
Poskihammas	1

HENGITYSTIET

Onko koiralla havaittu hengityselimistön ongelmia tai sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Kyselyn mukaan hengitystieongelmat ovat edelleen harvinaisia eurasiereilla. 92,6 % ei havaittu ongelmia. Koira hengittää vaivatta, hengitysäänet eivät kuulu levossa, eikä koira kuorsaa toistuvasti, tuhise tai rohise. 2,7 %:lla hengitystiet vaikuttavat ahtailta, hengitys tuhisee ja koira kuorsaa. Yksittäisinä asioina mainittiin: PCD, hengityksen hankaloituminen kuumalla säällä tai rasituksessa, vanhemmiten krophisee välillä nukkuessaan, iän myötä alkanut kuorsata ja kylmällä säällä ulos mennessä aivastellut, kerran lievä keuhkokuume, innostuessa kovin saattaa kakoa/nenä alkaa vuotaa, kovan rasituksen jälkeen palautuminen vie aikaa huomattavasti; pitkät hihnalenkit eivät kuulu kategoriaan kova rasitus eikä normi leikkiminen koirien kanssa, alkaa yskiä lenkillä jos käyttää kaulapantaa, kurkku/nielu ei siedä painetta.

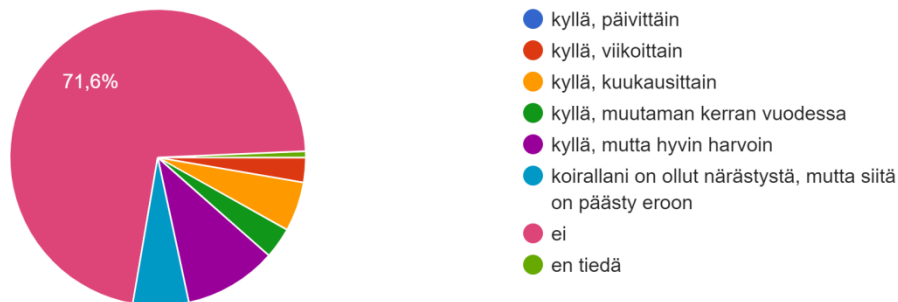
RUOANSULATUSKANAVA

Onko koiralla todettu ruoansulatuskanavan ongelmia tai sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Suurimmalla osalla (83,1 %) koirista ei ole ollut merkittäviä, pitkäkestoisia tai toistuvia mahavaivoja. Kuitenkin noin joka kymmenes (8,8 %) ilmoitti koirallaan olevan jatkuvaa tai toistuvaa herkkämahaisuutta, koira oksentelee tai ripuloi usein, on herkkä ruokavalion muutoksille. 4,1 %:lla oli ollut vatsalaukunkiertymä. Kahdella koiralla (1,4 %) on erityisruokavaliota edellyttävä ruoansulatuskanavan sairaus. Yksittäisinä asioina mainittiin mm. leikkaushoitoa vaatinut vierasesine mahassa tai suolessa, kasvain, jonka vuoksi jouduttiin lopettamaan, ajoittain ripulia ja ruokahaluttomuutta, vatsa usein löysällä, syy ei ole tiedossa, ja krooninen mahatulehdus.

Onko koirallasi närästystä?

148 vastausta

SYDÄN JA VERENKIERTO

Onko koiralla todettu sydämen tai verenkierron sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Vastausten valossa sydänongelmat ovat eurasiereilla vielä suhteellisen harvinaisia. 95,3 % vastasi, että koiralla ei ole todettu sydänsairauksia. 2,7 %:lla koirista oli todettu pentu murmur. Yhdellä koiralla on todettu Keuhkovoaltimon ahtauma, pulmonaalistenoosi, PS. Toisella on todettu sydämen läppävuoto, VSD kammioväliseinämäreikä ja aortanahtauma. Lisäksi yksittäisinä ilmoitettiin hento sivuääni ilman sydänsairautta, hyvin vaimea sivuääni ja vanhuuden myötä sydämen vajaatoiminta.

Lisätietoja sydänsairaudesta esim. missä iässä sydänsairaus koiralla on diagnosoitu? Vastauksia 7 kpl

- Pentutarkastuksessa kuului (n. 6-7 viikon ikäisenä) mutta ensimmäisillä rokotuksilla 12vko ei enää
- Pennusta asti sivuääni.
- Pentu murmur oli lievä ja hävisi 16. Vk ikään mennessä.
- Todettiin 1 vuotiaana
- Pieni sivuääni, jonka syytä ei kuitenkaan ultrassa näkynyt. Ultrattiin kolmesti.
- Pentutarkastuksessa
- 12v

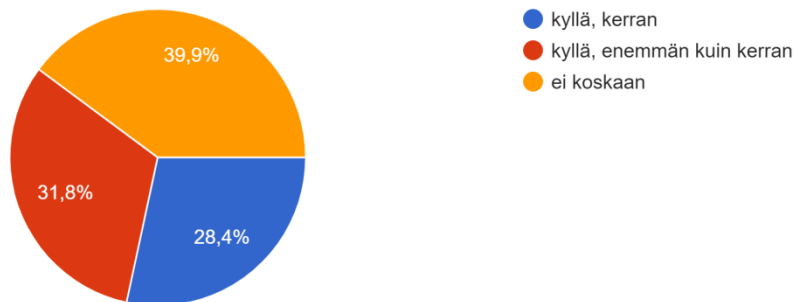
HERMOSTO, SISÄELIMET, HORMONIT, IMMUUNIJÄRJESTELMÄ JA KASVAIMET

Onko koiralla todettu hermostollisia sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Lähes kaikki vastaajat (98 %) ilmoittivat koiransa olevan tämän osalta terveitä. Yksittäisinä mainittiin epilepsia, idiopaattinen epilepsia ja vestibulaarisyndrooma. Idioppaattinen epilepsia oli todettu 9 kk:n ikäisenä ja koira on nyt lääkityksellä ja se on auttanut. Epilepsiaan sairastuneella koiralla sairaus oli alkanut 14 viikon ikäisenä, useista lääkityksistä huolimatta vaste ei ole ollut hyvä ja koira on nyt tarkoitus leikata (kastroida/steriloida).

Onko koiraltasi tutkittu kilpirauhasen- ja/tai haiman vajaatoiminta verikokeella?

148 vastausta

Onko koiralla todettu sisäelinten sairauksia? Vastauksia 148 kpl

95,3 % vastasi, että koiralla ei ole todettu sisäelinten sairauksia. Kahdella koiralla oli todettu haiman vajaatoiminta. Yksittäisillä koirilla oli mm. kohonnut TLI arvo (toim. huom. jalostustoimikunnalle toimitetuista verikokeista on usealla ollut kohonnut TLI arvo, joka viittaa haimatulehdukseen), atoninen virtsarakko, haimalipaasi ja CRP koholla sekä mahdollinen maksasairaus, joka ei ole varmistunut.

Onko koiralla todettu hormonaalisia sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Suurimmalla osalla (89,2 %) koirista ei ole todettu hormonaalisia sairauksia. Huomattava on kuitenkin, että lähes joka kymmenennellä eurasierilla on todettu kilpirauhasen vajaatoiminta. Määrä on yli puolet enemmän, kuin viime kyselyn perusteella ilmoitettujen sairastuneiden määrä. Kilpirauhaseen liittyen yksittäisinä mainittiin myös kohonneet kilpirauhasarvot (koira menossa uudestaan tutkimuksiin) ja Tgaa arvo positiivinen (saattaa viitata siihen, että koira myöhemmin sairastuu vajaatoimintaan). Lisäksi yhdellä koiralla todettu Addisonin tauti.

Mikäli koirallasi on todettu hormonaalinen sairaus, niin missä iässä se on todettu? Voit myös kertoa lisää esim. oireista ja tämän hetken tilanteesta. Vastauksia 14 kpl

- Todettu 2 vuoden iässä verikokeella ja lääkitys aloitettu. Oireita ei ollut ehtinyt tulla ja pysynyt oireettomana.
- 3,5v. Oireita ei sairastuessaan juuri ollut, koira oli upeassa turkissa.
- alkoi oireilla ihon kutinana 2 vuotiaana. Kilpirauhasen vajaa toiminta varmistui 6 vuotiaana
- Mielestäni vaiva oireili jo alle vuoden ikäisenä, mutta diagnoosi ja lääkitys saatiin vasta kolmevuotiaana. Koira on lääkityksellä fyysisesti paremmassa kunnossa, vireystila ja pään jaksaminen ovat hyvin riippuvaisia hoitovasteesta. Merkittävin oireisto tällä hetkellä alavireisyys sekä siitä johtuva pelokkuus ja ärtyisyys toisia koiria kohtaan.
- Noin 3,5-vuotiaana, käytössä oli vet thyroid, kontrolloitiin useampia kertoja vuodessa.
- Vähän päälle kolmen vuoden iässä. Todettiin verikokeiden perusteella ja oireita ei ole ollut. Lääkitys käytössä ja nyt sitä ollaankin hiottu oikeanlaiseksi n. puoli vuotta. Tuntuu aiheuttavan sivuoireita omalle koiralle lääke joten pitää katsoa miten alkaa sujumaan.
- Melkein 3v iässä todettu. Ei ollut oireita. Otimme kokeet, koska harkitsimme jalostuskäyttöä. Nyt lääkitys käytössä ja arvot vaikuttaisi pysyvän suht hallinnassa.
- 6v ja meni voimattomaksi eikä mikään kiinnostanut. Lääkitys nyt kohdallaan niin virkeä koira joka valmiina kaikkeen kuten ennenkin.
- 3 vuotiaana. Nyt lääkityksellä tasapainossa
- Arviolta 5-vuotiaana todettu varmuuden vuoksi otetuista verikokeista. Selviä oireita ei ollut, mutta veljen sairastuttua testattiin myös oma koira. Lääkitys heti alusta korjannut arvot, eikä lääkitystä ole tarvinnut

muokata. Lääkityksen jatkuttua noin vuoden huomattiin ruokahalun parantuneen ja ajoittaisen oksentelun ruokailun jälkeen loppuneen.

- Kaksivuotiaana, todettu addisonin kriisin aikana. Kurissa lääkityksellä, ei merkittävää vaikutusta elämänlaatuun/-kesto.
- Todettu neljän vuoden iässä verikokeessa, jolloin aloitettu lääkitys. Koiralla ei ollut ehtinyt tulla mitään oireita ja eli oireettomana loppuun asti.
- 8-vuotiaana. Lääkityksellä pysyy kunnossa.
- Noin 3 vuotiaana, oireili hieman oudosti ja aluksi epäiltiin mahaongelmia, turkki kyllä huononi ja lopulta jäi juoksut väliin.
- Lääkitys toiminut hyvin, turkki ennallaan yms

Onko koiralla todettu immuunijärjestelmän sairauksia? Vastauksia 148 kpl

Lähes kaikki (98,6 %) vastasivat, että koiralla ei ole todettu immuuni peräisiä sairauksia. Yhdellä koiralla on todettu ylikasvanut suolistobakteeri (ei niin vakava kuin IBD) ja yhdellä koiralla epäillään tällaista sairautta, mutta varmaa diagnosoia ei vielä ole.

Onko koiralla todettu kasvainsairauksia? Vastauksia 148 kpl

92,6 % vastasivat, että koiralla ei ole todettu kasvainsairauksia. Yleisin kasvain oli maitorauhaskasvain (3,4 %), seuraavaksi eniten oli vatsalaukkuun liittyviä syöpiä (2 %), kahdella koiralla todettu kasvaimia emättimessä ja yksittäisinä mainittiin perna-tai maksakasvain ja nestekysta. Suurin osa kasvaimista oli todettu yli 6 vuotiailla koirilla, mutta nuorimmat löydetty kasvaimet olivat 4,5 ja 5 vuotiailla koirilla. Osalla kasvain oli leikattu, mutta osalla ennuste oli niin huono, että koira päädyttiin lopettamaan.

TUKI- JA LIIKUNTAELIMISTÖ

Onko koiralla esiintynyt ontumaa tai liikuntavaikeuksia? Vastauksia 148 kpl

Suurimmalla osalla (85,1 %) koirista ei ole koskaan todettu merkittävää ontumaa tai liikuntavaikeuksia, lukuun ottamatta tassuhaavoja. Noin joka kymmenennellä (10,1 %) koiralla on ollut ontumajaksoja tai liikuntavaikeuksia, jotka ovat olleet pitkäkestoisia ja/tai toistuvia ja joiden takia on hakeuduttu eläinlääkärin hoitoon. Mikäli koiralla oli ollut ontumajaksoja, olivat ne seurausta sekä tapaturmista että esim. perinnöllisistä vioista, kuten patellaluksaatiosta. Yksittäisinä asioina mainittiin lisäksi mm.

- Koira välillä ontuu mutta se menee muutamassa päivässä ohi
- Lyhytkestoisia ontumisia, ohi noin 30 minuutissa
- Puolen vuoden iässä ontui toista etujalkaa, kuvattiin röntgenissä. Luusto tuolloin normaali ja meni kipulääke kuurilla ohi. Sen jälkeen ei ole mitään ollut.
- Oli ontumajakso joka meni ohi kun saatiin kipulääkitys, oli ehkä telonut lenkillä itsensä. Muutaman kerran on tämän jälkeen lääkitty kun aristanut tassua. Ei pitkä jaksoisia kipuja jaksoja.

Jalostustoimikunna huomio: Koira kannattaa aina tutkituttaa eläinlääkärissä, mikäli ontumaa tms. esiintyy useasti, ontuminen saattaa viitata esim. nivelrikkoon.

Onko koiralta diagnosoitu jokin seuraavista (tuki- ja liikuntaelimestön ongelmista)? Vastauksia 148 kpl

Kuten yllä on todettu, suurimmalla osalla koirista ei ole ollut tuki- ja liikuntaelimestön ongelmia. 3,4 %:lla koirista oli diagnosoitu polvilumpion sijoiltaanmeno, patellaluksaatio (oireileva), 2,7 %:lla nivelrikkoa. Kahdella vastaajien koirista oli Lonkkanivelen kasvuhäiriö, lonkkaniveldysplasia, HD (oireileva). Näiden lisäksi yksittäisinä mainittiin oireileva spondyloosi, oireilevia välimuotoisia selkänikamia, ei oireileva välimuotoinen lanne-ristinikama (LTV), suorat polvet, panosteitti, discus prolapsiepäily ja tapaturmainen polven sijoiltaan meno, jonka seurauksena nivelrikko.

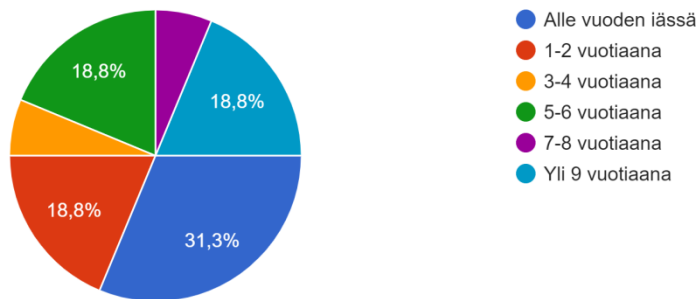
Koiralla todettu hoitoa vaativa tuki- ja liikuntaelinsairaus on ... Vastauksia 14 kpl

Lähes puolella (42,9 %) oireet ovat pysyneet lievänä hoidon tai lääkityksen avulla. 21,4 % sairaus on vaatinut leikkaushoitoa. Yksittäisinä mainittiin, että se on

- Aiheuttanut koiralle ohimenevää, mutta pitkäkestoista haittaa (kipu, liikkumisen vaikeutuminen) ja elämänlaadun heikkenemistä
- Rajoittanut pysyvästi koiran harrastuskäyttöä
- Huonon lonkan takia ei harrasteta mitään vaikka ei toistaiseksi oireile.
- Ei juurikaan oireile, ainoa käytössä oleva lääke on rauhallinen liikunta
- nivelrikkoa on hoidettu toistaiseksi fysio- ja vesiterapiassa, ei ole vaatinut vielä lääkitystä.

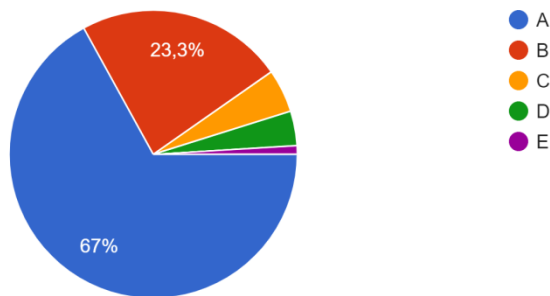
Missä iässä koiran tuki- ja liikuntaelimestön ongelmat alkoivat? (Pyöristä lähimpään.)

16 vastausta

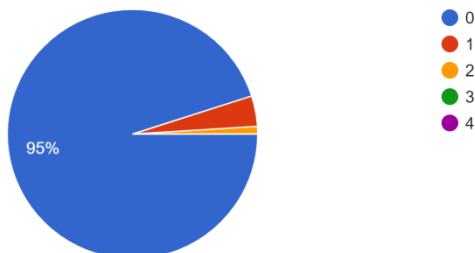
Koiran virallinen lonkkanivellausunto (jos sellainen on, tulos heikoimman lonkan mukaan, esim. A/B = B)

103 vastausta

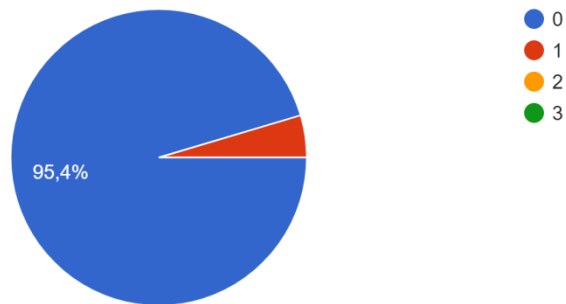

Virallinen kyynärnivellausunto (jos sellainen on, tulos heikoimman kyynärän mukaan, esim. 1/2 = 2)

101 vastausta

Virallinen polvinivellausunto (jos sellainen on, tulos heikoimman polven mukaan, esim. 1/2 = 2)
87 vastausta

Virallinen selkälausunto Vastauksia 22 kpl

	Vastauksia	% kaikista vastauksista
LTV0	14	35,9%
LTV1	2	5,1%
LTV2	1	2,6%
LTV3	1	2,6%
LTV4	1	2,6%
VA0	11	28,2%
VA1	1	2,6%
SP0	7	17,9%
SP1	1	2,6%
yhteensä	39	

Onko koirallasi jokin epävirallinen lausunto Vastauksia 12 kpl

Suurin osa totesi, että ei ole löydöksiä, yksittäisinä mainittu:

- Epävirallisesti selkä tutkittu terveeksi nivelrikon etsimisen yhteydessä.
- Välimuotoinen lanne-ristinikama
- Koko luusto kuvattiin 2010, yksi pieni spondyloosin alku heti lapojen takana.

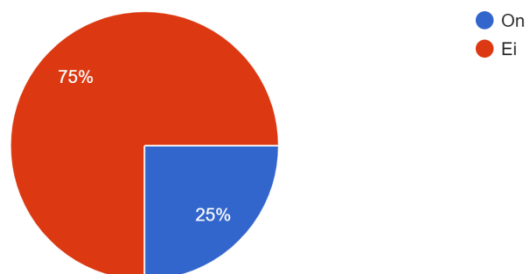
VIRTSATIET JA LISÄÄNTYMISELIMET

Onko koiralla todettu virtsateiden tai lisääntymiselinten sairauksia? Vastauksia 148 kpl

81,1 % vastasi, että koiralla ei ole todettu virtsateiden tai sukuelinten sairauksia. 6,1 %:lla koirista on ollut märkäkohtu ja 3,4 %:lla Eturauhasen laajentuma tai eturauhastulehdus. 2,7 % vastaajista ilmoitti koirallaan olleen toistuva juoksukierron häiriö. Muita sairauksia olivat toistuvat virtsatietulehdukset (2 %), haitallisen voimakkaat valeraskausoireet (2 %), Virtsakiteitä tai virtsakiviä (2 %) ja Maitorauhaskasvaimia (2 %). Kaksi koiraa olivat erityisesti ensimmäisen elinvuoden tiheävirtsaajia/ilopissaajia. Lisäksi yksittäisinä asioina mainittiin vielä atoninen virtsarakko ja epäily joko virtsatie- tai eturauhastulehduksesta sekä piilokives.

Onko koiraa käytetty tai yritetty käyttää astutukseen (uros) tai onko se astutettu tai yritetty astuttaa (narttu)?

148 vastausta

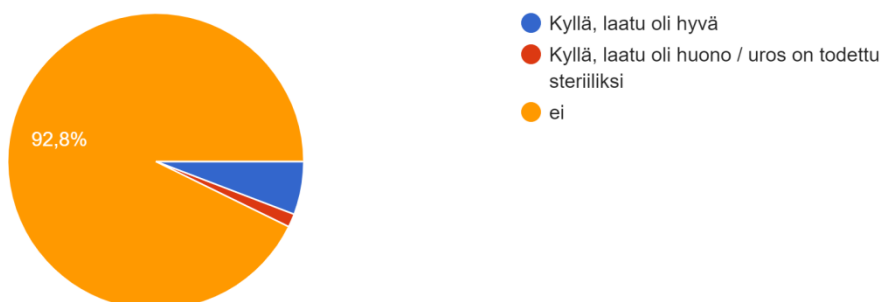
Onko astutuksessa tai synnytyksessä havaittu ongelmia? Vastauksia 39 kpl

Vastaajista 79,5 % ilmoitti, että koiran jalostuskäytössä tai lisääntymisessä ei ole havaittu ongelmia. Kahdella koiralla oli jouduttu turvautumaan keinosiemennykseen, koska luonnollinen astutus ei onnistu. Yksittäisinä asioina mainittiin:

- Narttu tuli kantavaksi vasta usean yrityksen (eri juoksuista) jälkeen
- Narttu ei ole antanut yhtenkään uroksen astua
- Narttu on tarvinnut keisarileikkauksen, koska synnytys ei ole muuten onnistunut
- Kun tuli oikea uros ei mitään ongelmia astutuksissa
- Astutus ei onnistunut, tuli kuitenkin tiineeksi.
- Astutustilanteessa, koirat eivät jääneet nalkkiin. Ei tiineyttä

Uroksen omistajat: Onko koirasi sperman laatu tutkittu?

69 vastausta

Muutamia ajatuksia yhteenvedosta:

- Kilpirauhasen vajaatoiminta on tuntunut olevan edelleen kohtalaisen yleinen sairaus eurasiereilla ja kyselyn data tukee tätä olettaa. Edelleenkin kokonaistilanteesta ei ole täyttä varmuutta, koska kaikkia tuloksia ei toimiteta jalostustoimikunnalle ja kyselyn mukaan todella moni koira jää myös elämänsä aikana kokonaan testaamatta.
- Harmittavan laajalla rintamalla erilaisia sairauksia, vaikka ne koskevatkin toistaiseksi vain pientä osaa populaatiosta. Kasvattajilla on valtava vastuu kasvatustyössään lisääntyvän tiedon ja sairauksien viidakossa, tässäkin tiedon jakaminen sairastuneista koirista on ensiarvoisen tärkeää.
- Vatsalaukunkiertymän todellinen yleisyys rodussa? Tapauksia on kuitenkin tiedossa jo useita kymmeniä, kuinka paljon tapauksia статистиikan ulkopuolella?

- Erilaisten perinnällisten hammaspuutoksien yleisyys yllätti. Jalostustoimikunnalla oli joitakin tiedossa, mutta tapauksia oli kyselyssä yli 5 %, enemmän mitä odotettiin.